



**ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ ΤΟΥ ΟΜΙΛΟΥ ΤΗΣ ΟΠΑΠ Α.Ε.
ΤΗΣ 31^{ης} ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2007 ΚΑΙ 2006**

(ΣΥΜΦΩΝΑ ΜΕ ΤΑ ΔΙΕΘΝΗ ΠΡΟΤΥΠΑ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗΣ)

Οι συνημμένες οικονομικές καταστάσεις εγκρίθηκαν από το Διοικητικό Συμβούλιο της 26^{ης} Μαρτίου 2008 και είναι αναρτημένες στο διαδίκτυο, στη διεύθυνση της εταιρείας «www.opap.gr». Η προσοχή του αναγνώστη πρέπει να επικεντρωθεί στο γεγονός ότι η δημοσίευση στον τύπο αποσκοπεί στο να προσφέρει στο κοινό συγκεκριμένες οικονομικές πληροφορίες, που όμως δεν παρουσιάζουν ολοκληρωμένη άποψη της οικονομικής θέσης και των αποτελεσμάτων από τις λειτουργίες της εταιρείας και του Ομίλου βάσει των Δ.Π.Χ.Π.

Χρήστος Χατζηεμμανουήλ

Πρόεδρος του Δ.Σ.
και Διευθύνων Σύμβουλος

Έκθεση Διαχείρισης του Διοικητικού Συμβουλίου	5
Έκθεση Ελέγχου Ανεξάρτητου Ορκωτού Ελεγκτή Λογιστή.....	15
1. Ισολογισμός	17
2. Κατάσταση Αποτελεσμάτων	18
3. Κατάσταση Ταμειακών Ροών	19
4. Καταστάσεις Μεταβολών Καθαρής Θέσης.....	20
4.1 Ενοποιημένη Κατάσταση Μεταβολών Καθαρής Θέσης.....	20
4.2 Κατάσταση Μεταβολών Καθαρής Θέσης της ΟΠΑΠ Α.Ε.	21
5. Πληροφορίες για την εταιρεία και τον Όμιλο.....	22
5.1 Γενικές Πληροφορίες	22
5.2 Φύση δραστηριοτήτων.....	22
6. Πλαίσιο κατάρτισης των οικονομικών καταστάσεων	23
6.1 Αλλαγές σε Λογιστικές Αρχές	23
6.1.1 Ανασκόπηση Μεταβολών	23
6.1.2 Αλλαγές σε Λογιστικές Αρχές (Τροποποιήσεις στα δημοσιευμένα πρότυπα έναρξης ισχύος 2007).....	24
6.1.3 Πρότυπα, Τροποποιήσεις και Διερμηνείες σε ήδη υπάρχοντα πρότυπα τα οποία δεν έχουν ακόμα τεθεί σε ισχύ και δεν έχουν υιοθετηθεί	25
6.2 Σημαντικές λογιστικές κρίσεις, εκτιμήσεις και παραδοχές.....	29
6.2.1 Κρίσεις	30
6.2.2 Εκτιμήσεις και παραδοχές	31
7. Σύνοψη σημαντικών λογιστικών αρχών.....	32
7.1 Ενοποίηση και συμμετοχή σε συνδεδεμένες	33
7.2 Μετατροπή ξένου νομίσματος.....	35
7.3 Οικονομικές πληροφορίες κατά τομέα	35
7.4 Αναγνώριση εσόδων και εξόδων	36
7.5 Ενσώματες ακινητοποιήσεις.....	37
7.6 Άυλα περιουσιακά στοιχεία	38
7.7 Υπεραξία.....	38
7.8 Απομείωση αξίας περιουσιακών στοιχείων.....	38
7.9 Μισθώσεις	39
7.10 Λοιπό μη κυκλοφορούν ενεργητικό	40
7.11 Χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού.....	41
7.12 Αποθέματα	44
7.13 Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα ταμειακών διαθεσίμων	45
7.14 Ίδια κεφάλαια	45
7.15 Φορολογία εισοδήματος & αναβαλλόμενος φόρος	45
7.16 Προβλέψεις, ενδεχόμενες απαιτήσεις και υποχρεώσεις.....	47
7.17 Χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις.....	48
7.18 Κόστος παροχών αποχώρησης.....	49
7.19 Επενδύσεις σε ακίνητα	49

8. Δομή του Ομίλου	50
9. Διανομή μερισμάτων	50
10. Πληροφόρηση κατά τομέα	50
10.1 Επιχειρηματικοί τομείς για τον Όμιλο της ΟΠΑΠ Α.Ε. για τη χρήση που έληξε την 31^η Δεκεμβρίου 2007 και 2006 αντίστοιχα.....	51
10.2 Επιχειρηματικοί τομείς της ΟΠΑΠ Α.Ε. για τη χρήση που έληξε την 31η Δεκεμβρίου 2007 και 2006 αντίστοιχα	53
10.3 Γεωγραφικοί τομείς.....	55
11. Σημειώσεις επί των οικονομικών καταστάσεων	55
11.1 Διαθέσιμα και ταμειακά ισοδύναμα	55
11.2 Αποθέματα	56
11.3 Απαιτήσεις.....	56
11.4 Λοιπά στοιχεία κυκλοφορούντος ενεργητικού.....	58
11.5 Ασώματες ακινητοποιήσεις	58
11.6 Οικόπεδα, εγκαταστάσεις και εξοπλισμός.....	61
11.7 Υπεραξία.....	62
11.8 Επενδύσεις σε θυγατρικές.....	63
11.9 Επενδύσεις σε συγγενείς.....	64
11.10 Λοιπά στοιχεία μη κυκλοφορούντος ενεργητικού.....	64
11.11 Αναβαλλόμενοι φόροι ενεργητικού.....	65
11.12 Δάνεια	66
11.13 Βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις	66
11.14 Χρηματοδοτικές μισθώσεις	66
11.15 Φόροι	68
11.16 Δεδουλευμένες υποχρεώσεις	68
11.17 Προγράμματα παροχών προσωπικού	68
11.18 Προβλέψεις.....	70
11.19 Άλλες μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις	70
11.20 Μετοχικό κεφάλαιο	70
11.21 Αποθεματικά.....	71
11.22 Προτεινόμενα μερίσματα	72
11.23 Συναλλαγματικές διαφορές.....	72
11.24 Κόστος πωλήσεων	72
11.25 Άλλα έσοδα εκμετάλλευσης	74
11.26 Δαπάνες Διοίκησης / Διάθεσης	74
11.27 Άλλα λειτουργικά έξοδα	75
11.28 Ζημιές από απομείωση περιουσιακών στοιχείων.....	75
11.29 Καθαρά χρηματοοικονομικά αποτελέσματα.....	78
11.30 Φόρος εισοδήματος και αναβαλλόμενος φόρος.....	78

11.31 Κέρδη ανά μετοχή	79
11.32 Αμοιβές προσωπικού	80
11.33 Συναλλαγές με συνδεδεμένα μέρη	80
11.34 Λοιπές αποκαλύψεις.....	84
11.35 Παράγοντες χρηματοοικονομικού κινδύνου	88
11.36 Οψιγενή γεγονότα.....	89

Έκθεση Διαχείρισης του Διοικητικού Συμβουλίου

Γενική Ανασκόπηση

Το 2007 αποτέλεσε για τον Όμιλο μια πολύ σημαντική χρονιά καθώς συνεχίστηκε η δυναμική του ανάπτυξη με τα βασικά οικονομικά μεγέθη να σημειώνουν άνοδο, γεγονός που επιβεβαιώνει τον ηγετικό ρόλο και την περίοπτη θέση του στην ιδιαίτερα ανταγωνιστική και κοινωνικά ευαίσθητη αγορά των τυχερών παιχνιδιών.

Η θετική πορεία, αλλά και ο στρατηγικός μας σχεδιασμός αποτυπώθηκαν με ενάργεια στα οικονομικά μας αποτελέσματα για το 2007. Τα βασικά οικονομικά μεγέθη, όπως αυτά διαμορφώθηκαν στις οικονομικές καταστάσεις (Ομίλου και μητρικής εταιρείας) του 2007 έχουν ως ακολούθως:

1. Ο κύκλος εργασιών από τη διεξαγωγή των παιχνιδιών το 2007 ανήλθε στο ποσό € 5.065.750.466,06 έναντι € 4.633.428.778,34 το 2006, παρουσιάζοντας αύξηση σε ποσοστό 9,33%.
2. Τα μικτά κέρδη ανήλθαν στο ποσό των € 1.021.892.898,10 έναντι € 858.545.619,31 το 2006, παρουσιάζοντας αύξηση σε ποσοστό 19,03%.
3. Τα λειτουργικά κέρδη του Ομίλου (προ αποσβέσεων, χρηματοοικονομικών και φόρων) ανήλθαν στο ποσό των € 810.004.706,13 έναντι € 738.211.249,40 το 2006, παρουσιάζοντας αύξηση σε ποσοστό 9,73%.
4. Τα κέρδη προ φόρων του Ομίλου παρουσίασαν αύξηση σε ποσοστό 7,04% και διαμορφώθηκαν στο ποσό των € 776.622.173,87 έναντι € 725.517.290,30 το 2006.
5. Τα καθαρά κέρδη παρουσίασαν αύξηση σε ποσοστό 12,09% και ανήλθαν στο ποσό των € 571.437.031,01 έναντι € 509.806.697,57 το 2006.

Κύριες εξελίξεις

1. Στις 29.1.2007 ολοκληρώθηκε η διετής περίοδος (30.1.2005 – 29.1.2007) για τη διεξαγωγή του Στοιχήματος (στην Ελλάδα) με βάση την από 25.6.2005 μερική αναθεώρηση της σύμβασης μεταξύ της ΟΠΑΠ Α.Ε. και της Αναδόχου εταιρείας.

2. Μετά τη λήξη της διετούς σύμβασης με την Ανάδοχο εταιρεία στις 29.1.2007 και την οργάνωση και στελέχωση της νεοσυσταθείσας Γενικής Διεύθυνσης Στοιχήματος, η ΟΠΑΠ Α.Ε. ανέλαβε την αυτόνομη διαχείριση, διεξαγωγή, οργάνωση και λειτουργία του παιχνιδιού ΠΑΜΕ ΣΤΟΙΧΗΜΑ.

3. Η εταιρεία στις 23.11.2006 υπέγραψε Ιδιωτικό Συμφωνητικό διάρκειας έξι μηνών (από 29.1.2007 έως 29.7.2007) με την κοινοπραξία INTRALOT Α.Ε. για: α) τη μεταφορά τεχνογνωσίας, β) την προμήθεια και εγκατάσταση της συνολικής και τεχνολογικής υποδομής στην έδρα της ΟΠΑΠ Α.Ε. καθώς και την εκπαίδευση του προσωπικού στη λειτουργία του, γ) την παροχή 3.500 τερματικών μηχανών πρακτορείων και δ) την παροχή υπηρεσιών συντήρησης - τεχνικής υποστήριξης της τεχνολογικής υποδομής. Το συνολικό τίμημα ανήλθε στο ποσό των € 65 εκ. πλέον Φ.Π.Α.

4. Το Δ.Σ. της ΟΠΑΠ Α.Ε. στη συνεδρίασή του της 9.7.2007 αποφάσισε τη ματαίωση των αποτελεσμάτων του Δημόσιου Διεθνούς Διαγωνισμού «Προμήθεια, Εγκατάσταση και Συντήρηση Μηχανογραφικού Εξοπλισμού Κέντρων και Τερματικών καθώς και Υποστηρικτικού Εξοπλισμού και Υπηρεσιών».

5. Συμφωνία με την κοινοπραξία «INTRALOT Α.Ε. – INTRALOT INTERNATIONAL LTD» και της εταιρείας «ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΟΡΓΑΝΩΣΗΣ, ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ και ΠΡΟΒΟΛΗΣ ΣΤΟΙΧΗΜΑΤΩΝ».

Στις 31.7.2007 υπεγράφη συμφωνία τριετούς διάρκειας, που περιέχει μεταξύ άλλων τα ακόλουθα βασικά σημεία:

- Διάθεση νέων προϊόντων στοιχηματισμού, βελτιωμένο λογισμικό διαχείρισης ρίσκου του παιχνιδιού ΠΑΜΕ ΣΤΟΙΧΗΜΑ καθώς επίσης και αναβαθμισμένες συμβουλευτικές και επιχειρησιακές υπηρεσίες.
- Αναβάθμιση από 30.11.2007 από την INTRALOT Α.Ε. των κεντρικών συστημάτων της εταιρείας, τόσο σε επίπεδο εξοπλισμού όσο και λογισμικών καθώς επίσης και θέση σε λειτουργία του I.P. δικτύου.
- Διάθεση προς χρήση 29.400 τερματικών, συμπεριλαμβανομένων κύριων τερματικών πρακτορείων, τερματικών αυτόνομης χρήσης από τους παίκτες και τερματικών ελέγχου αποδείξεων, τα οποία θα εγκατασταθούν σταδιακά σε όλα τα πρακτορεία. Ειδικότερα μέχρι το τέλος του 2007 έχουν εγκατασταθεί 5.658 κύριες τερματικές μηχανές και 1.265 τερματικά ελέγχου αποδείξεων.
- Δυνατότητα παροχής υπηρεσιών προστιθέμενης αξίας όπως π.χ. πληρωμή λογαριασμών, club παικτών, πώληση εισιτηρίων για αθλητικά και πολιτιστικά γεγονότα κ.λ.π.

Το συνολικό τίμημα για τη διάθεση του εξοπλισμού και του λογισμικού, την παροχή υπηρεσιών υποστήριξης του παιχνιδιού ΠΑΜΕ ΣΤΟΙΧΗΜΑ και τη μεταφορά τεχνογνωσίας για την ανάπτυξη λογισμικού, κατά την τριετή διάρκεια της συμφωνίας, ανέρχεται σε € 96,48 εκ. πλέον Φ.Π.Α.

Τέλος, με τη σύμβαση αυτή ρυθμίζονται επιπλέον οι όροι και το κόστος για την παροχή από την κοινοπραξία INTRALOT Α.Ε. υπηρεσιών συντήρησης, τεχνικής υποστήριξης και λειτουργίας για το σύνολο του εξοπλισμού (με μονομερές δικαίωμα ανανέωσης από την ΟΠΑΠ Α.Ε. για ένα επιπλέον έτος), ενώ καθορίζονται τα δικαιώματα προαίρεσης που διατηρούν τα δύο μέρη, όσον αφορά στη μεταβίβαση της υλικοτεχνικής υποδομής και των αδειών χρήσης στην ΟΠΑΠ Α.Ε.

Στο πλαίσιο υλοποίησης του Ιδιωτικού Συμφωνητικού της 31^{ης} Ιουλίου 2007 μεταξύ της ΟΠΑΠ Α.Ε. και της κοινοπραξίας, όπως αυτό αναφέρεται παραπάνω, ο Εργολάβος ή/και η ΟΠΑΠ Α.Ε. δύνανται οποτεδήποτε κατά τη διάρκεια ισχύος του Ιδιωτικού Συμφωνητικού και κατά το χρονικό διάστημα 31.10.2007 έως 31.1.2010, να ασκήσουν το δικαίωμα μεταβίβασης προς την ΟΠΑΠ Α.Ε.:

- (α) της υλικοτεχνικής υποδομής (μηχανολογικού εξοπλισμού), έναντι τιμήματος € 20 εκ. πλέον αναλογούντος ΦΠΑ που βαρύνει την ΟΠΑΠ Α.Ε.
- (β) 1) της άδειας χρήσης του Πηγαίου Κώδικα του λογισμικού των παιχνιδιών, του κεντρικού συστήματος και των τερματικών μηχανών πρακτόρων μέχρι 31.12.2016,
2) της άδειας χρήσης του λογισμικού εφαρμογών για την παροχή υπηρεσιών προστιθέμενης αξίας μέχρι 31.12.2016 και
3) της άδειας χρήσης του λογισμικού παιχνιδιών των τερματικών μηχανών πρακτόρων (9.800 νέων τερματικών πρακτορείων τύπου CORONIS, 9.800 τερματικών αυτόνομης χρήσης, 9.800 τερματικών ελέγχου αποδείξεων) μέχρι 31.12.2016,

έναντι τιμήματος € 58,52 εκ. πλέον αναλογούντος ΦΠΑ που βαρύνει την ΟΠΑΠ Α.Ε. και θα καταβληθεί σε έντεκα (11) τριμηνιαίες δόσεις,

Σύμφωνα με τα παραπάνω και σε εφαρμογή του άρθρου 13.2 του από 31.7.2007 Ιδιωτικού Συμφωνητικού με την ΟΠΑΠ Α.Ε., η κοινοπραξία INTRALOT Α.Ε. – INTRALOT INTERNATIONAL LTD και η ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΣΤΟΙΧΗΜΑΤΩΝ Α.Ε., με έγγραφη δήλωσή της άσκησε το δικαίωμα μεταβίβασης προς την ΟΠΑΠ Α.Ε. των αδειών χρήσης της ανωτέρω παραγράφου (β) στις 27.11.2007.

Παράγοντες δημιουργίας αξίας και μέτρησης επιδόσεων

Ο Όμιλος παρακολουθεί τις επιδόσεις μέσα από την ανάλυση των εννέα βασικών επιχειρηματικών του τομέων, οι οποίοι με βάση το ΔΛΠ 14, είναι τα εννέα παιχνίδια που οργανώνει, διεξάγει και λειτουργεί.

Επιχειρηματικοί τομείς:

(1) Ο τομέας με τη μεγαλύτερη ποσοστιαία συμμετοχή στις πωλήσεις είναι το ΚΙΝΟ που για το 2007 συμμετέχει κατά 47,73% επί των συνολικών πωλήσεων και κατά 45,33% στα μικτά κέρδη του Ομίλου.

(2) Δεύτερος σε πωλήσεις έρχεται ο τομέας του παιχνιδιού ΣΤΟΙΧΗΜΑ , ο οποίος αποτέλεσε για το 2007 το 42,36% του κύκλου εργασιών του Ομίλου ενώ συνεισέφερε και το 37,66% του συνολικού μικτού κέρδους.

(3) Το παιχνίδι ΤΖΟΚΕΡ αποτελεί ακόμα ένα σημαντικό τομέα δραστηριότητας για τον Όμιλο. Ο τομέας αυτός κατά το 2007 αποτέλεσε το 5,06% του κύκλου εργασιών καθώς και το 8,84% επί του συνολικού μικτού κέρδους, ενώ η συμβολή του στα αποτελέσματα του 2008 αναμένεται εξίσου σημαντική.

(4) Ο τομέας του παιχνιδιού ΠΡΟΠΟ συμμετέχει κατά 1,26% στον κύκλο εργασιών του Ομίλου το 2007, ενώ συνεισέφερε και το 2,01% του συνολικού μικτού κέρδους.

(5) Ο επόμενος τομέας δραστηριότητας είναι αυτός του παιχνιδιού SUPER 3, ο κύκλος εργασιών του οποίου αποτέλεσε το 1,20% το 2007 και συμμετείχε κατά 1,74% στο μικτό κέρδος του Ομίλου.

(6) Έπεται σε πωλήσεις ο επιχειρηματικός τομέας του παιχνιδιού ΛΟΤΤΟ που για το 2007 συμμετέχει κατά 1,09% επί των συνολικών πωλήσεων και κατά 2,41% στα μικτά κέρδη του Ομίλου.

(7) Το παιχνίδι ΠΡΟΤΟ αποτελεί ακόμα ένα σημαντικό τομέα δραστηριότητας για τον Όμιλο. Ο τομέας αυτός κατά το 2007 αποτέλεσε το 0,99% του κύκλου εργασιών καθώς και το 1,57% επί του συνολικού μικτού κέρδους.

(8) Ο επόμενος τομέας δραστηριότητας είναι αυτός του παιχνιδιού EXTRA 5 ο κύκλος εργασιών του οποίου αποτέλεσε το 0,28% το 2007 και συμμετείχε κατά 0,42% στο μικτό κέρδος του Ομίλου.

(9) Ο τομέας με τη μικρότερη ποσοστιαία συμμετοχή στις πωλήσεις είναι το ΠΡΟΠΟΓΚΟΛ, ο οποίος αποτέλεσε για το 2007 το 0,03% του κύκλου εργασιών του Ομίλου ενώ συνεισέφερε και το 0,02% του συνολικού μικτού κέρδους.

Ο Όμιλος έχει την πολιτική να αξιολογεί τα αποτελέσματα και την απόδοσή του σε μηνιαία βάση εντοπίζοντας έγκαιρα και αποτελεσματικά αποκλίσεις από τους στόχους και λαμβάνοντας αντίστοιχα διορθωτικά μέτρα. Επίσης, μετράει την αποδοτικότητά του κάνοντας χρήση χρηματοοικονομικών δεικτών απόδοσης που χρησιμοποιούνται διεθνώς:

- ROCE (Return on Capital Employed) – «Αποδοτικότητα Συνολικών Απασχολούμενων Κεφαλαίων»: Ο δείκτης διαιρεί τα κέρδη προ φόρων και χρηματοοικονομικών αποτελεσμάτων με τα συνολικά απασχολούμενα κεφάλαια του Ομίλου, τα οποία είναι το άθροισμα της Καθαρής Θέσης, του συνόλου των δανείων και των μακροπρόθεσμων προβλέψεων.

- ROE (Return on Equity) – «Αποδοτικότητα Ιδίων Κεφαλαίων»: Ο δείκτης διαιρεί τα κέρδη μετά από φόρους με την Καθαρή Θέση του Ομίλου.

- EVA (Economic Value Added) – «Προστιθέμενη Οικονομική Αξία»: Το μέγεθος αυτό υπολογίζεται πολλαπλασιάζοντας τα συνολικά απασχολούμενα κεφάλαια με τη διαφορά (ROCE – Κόστος Κεφαλαίου) και αποτελεί το ποσό κατά το οποίο αυξάνει η οικονομική αξία του Ομίλου. Ο Όμιλος για να υπολογίσει το κόστος κεφαλαίου χρησιμοποιεί τον τύπο του WACC – «Μεσοσταθμικό Κόστος Κεφαλαίου».

Οι παραπάνω δείκτες για το 2007 και σε σύγκριση με το 2006 κινήθηκαν ως εξής:

	31.12.2007	31.12.2006
ROCE	1,19	1,33
ROE	1,00	0,98
EVA	€ 728 εκ.	€ 671 εκ.

Εταιρική Διακυβέρνηση, προοπτικές και μερισματική πολιτική της ΟΠΑΠ Α.Ε.

Εταιρική Διακυβέρνηση

Η ΟΠΑΠ Α.Ε. έχει υιοθετήσει τις Αρχές της Εταιρικής Διακυβέρνησης, όπως αυτές οριοθετούνται από την ισχύουσα ελληνική νομοθεσία και τις διεθνείς πρακτικές. Η Εταιρική Διακυβέρνηση ως σύνολο κανόνων, αρχών και μηχανισμών ελέγχου, βάσει των οποίων οργανώνεται και διοικείται η εταιρεία, στόχο έχει τη διαφάνεια προς το επενδυτικό κοινό, καθώς επίσης τη διασφάλιση των συμφερόντων των μετόχων της και όλων όσοι συνδέονται με τη λειτουργία της.

Το Διοικητικό Συμβούλιο της εταιρείας είναι ο θεματοφύλακας των Αρχών Εταιρικής Διακυβέρνησης της εταιρείας. Σήμερα απαρτίζεται από τρία (3) εκτελεστικά και οκτώ (8) μη εκτελεστικά μέλη. Από τα μη εκτελεστικά μέλη τα τρία (3) πληρούν τις προϋποθέσεις που, σύμφωνα με τις διατάξεις του Ν. 3016/2002 για την Εταιρική Διακυβέρνηση, αποκαλούνται «ανεξάρτητα» (με βάση την απόφαση 38/21.11.2007 του Δ.Σ. - συγκρότηση σε σώμα των μελών του Δ.Σ.)

Η Ελεγκτική Επιτροπή (Audit Committee) αποτελείται από ένα (1) έως τρία (3) μη εκτελεστικά μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου και έχει ως αποστολή την αντικειμενική διεξαγωγή εσωτερικών και εξωτερικών ελέγχων και την αποτελεσματική επικοινωνία μεταξύ ελεγκτικών οργάνων και Διοικητικού Συμβουλίου. Στις αρμοδιότητές της περιλαμβάνονται η εξασφάλιση της συμμόρφωσης με τους κανόνες της Εταιρικής Διακυβέρνησης, καθώς και η διασφάλιση της ορθής λειτουργίας του Συστήματος Εσωτερικού Ελέγχου και η εποπτεία των εργασιών της Διεύθυνσης Εσωτερικού Ελέγχου της εταιρείας.

Η Ελεγκτική Επιτροπή της ΟΠΑΠ Α.Ε. έχει τον τίτλο «Επιτροπή Εποπτείας και Ελέγχου» και αποτελείται σήμερα από δύο ανεξάρτητα μη εκτελεστικά μέλη του Δ.Σ., τον κ. Θεοδωρόπουλο Σταύρο (Πρόεδρο) και τον κ. Γαλάνη Μιχαήλ (μέλος) και ένα μη εκτελεστικό μέλος του Δ.Σ., τον κ. Στασινάκη Αιμίλιο (μέλος).

Ο εσωτερικός έλεγχος αποτελεί βασική και απαραίτητη προϋπόθεση της Εταιρικής Διακυβέρνησης. Η Διεύθυνση Εσωτερικού Ελέγχου της ΟΠΑΠ Α.Ε. αποτελεί ανεξάρτητη οργανωτική μονάδα η οποία αναφέρεται στο Διοικητικό Συμβούλιο της εταιρείας. Στις αρμοδιότητές της περιλαμβάνονται η αξιολόγηση και βελτίωση των συστημάτων διαχείρισης κινδύνων και εσωτερικού ελέγχου, καθώς και η εξακρίβωση της συμμόρφωσης με τις θεσμοθετημένες πολιτικές και διαδικασίες όπως αυτές περιγράφονται στον Εσωτερικό Κανονισμό Λειτουργίας της εταιρείας, την ισχύουσα νομοθεσία (κυρίως την χρηματιστηριακή) και τις αποφάσεις του Διοικητικού Συμβουλίου.

Η ΟΠΑΠ Α.Ε. θεσμοθέτησε τη Διεύθυνση Εσωτερικού Ελέγχου από την έγκριση του Εσωτερικού της Κανονισμού Λειτουργίας στις 17.12.2002, εφαρμόζοντας άμεσα τις επιταγές του Ν. 3016/2002 για την Εταιρική Διακυβέρνηση. Επικεφαλής αυτής είναι από τις 5.8.2003 υπάλληλος της εταιρείας με πλήρη και αποκλειστική απασχόληση.

Προοπτικές για τη νέα χρονιά

Τα θετικά δεδομένα και οι προοπτικές περαιτέρω ανάπτυξης, επέκτασης και διεύρυνσης των δράσεών μας θα χαρακτηρίσουν και τη νέα χρονιά, στην οποία αναμένονται σημαντικές εξελίξεις σε όλους τους τομείς δραστηριότητάς μας.

Η στρατηγική μας για τη συνέχιση της αναπτυξιακής πορείας της εταιρείας έχει τους παρακάτω βασικούς στόχους για το 2008:

- 1) τον εκσυγχρονισμό, την ενδυνάμωση και την αποτύπωση σε συμβατικό κείμενο των σχέσεων της εταιρείας με το δίκτυο των πρακτόρων της, που αποτελούν το θεμέλιο του συστήματος πωλήσεων,
- 2) τη βελτίωση του τρόπου λειτουργίας της ΟΠΑΠ Α.Ε. και της ΟΠΑΠ Υπηρεσιών Α.Ε. σύμφωνα με τα σημερινά πρότυπα Εταιρικής Διακυβέρνησης, για την οποία απαιτείται ο ανασχεδιασμός των διεργασιών (business process / workflows re-engineering – “BPR”) και η προσαρμογή των θέσεων εργασίας και συνεπώς του οργανογράμματος στις δύο εταιρείες. Η μελέτη αναδιοργάνωσης των παραπάνω εταιρειών θα διενεργηθεί από αναγνωρισμένο σύμβουλο – εταιρεία και θα περιέχει: α) καταγραφή λειτουργιών και διαδικασιών ως έχουν σήμερα, β) ανασχεδιασμό του τρόπου λειτουργίας σύμφωνα με τις ισχύουσες βέλτιστες πρακτικές, γ) προτάσεις για την αναθεώρηση του οργανογράμματος, δ) σχεδιασμό συστήματος μέτρησης απόδοσης λειτουργιών και διαδικασιών, ε) περιγραφή θέσεων εργασίας και στ) σχέδιο υλοποίησης της αλλαγής από την παρούσα οργάνωση στη μελλοντική. Το πλαίσιο λειτουργίας της ΟΠΑΠ Α.Ε., το συμφέρον των μετόχων, η ανάπτυξη εργασιών, η συμβολή της ΟΠΑΠ Υπηρεσιών Α.Ε. και τα οικονομικά μεγέθη επιβάλλουν η αναδιοργάνωση αυτή να εκτελεστεί με τη μέγιστη διασφάλιση επιτυχίας χωρίς να διακινδυνεύσει η ομαλή ροή των εργασιών και
- 3) την ολοκλήρωση της αναβάθμισης της τεχνικής υποδομής, την αξιολόγηση των συστημάτων και ελέγχων, ιδιαίτερα δε την πιστοποίηση της καλής λειτουργίας των επιχειρησιακών πρακτικών και μεθόδων διαχείρισης κινδύνου του «ΠΑΜΕ ΣΤΟΙΧΗΜΑ».

Μακροχρόνιος στόχος του Ομίλου είναι η επένδυση στην ανάπτυξη νέων παιχνιδιών και στον ανασχεδιασμό των υπάρχοντων, έτσι ώστε να γίνουν πιο ελκυστικά και να απευθύνονται σε ακόμη μεγαλύτερο κοινό.

Με δεδομένο ότι στη χρήση 2007: α) ολοκληρώθηκε το εξάμηνο Ιδιωτικό Συμφωνητικό από 29.1.2007 έως 29.7.2007 για τη μεταφορά τεχνογνωσίας από την INTRALOT Α.Ε., β) από 31.7.2007 ξεκίνησε η σταδιακή μεταβίβαση της υλικοτεχνικής υποδομής και των αδειών χρήσης των λογισμικών στην ΟΠΑΠ Α.Ε. από την κοινοπραξία INTRALOT Α.Ε. – INTRALOT INTERNATIONAL LTD και ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΣΤΟΙΧΗΜΑΤΩΝ βάσει του τριετούς Ιδιωτικού Συμφωνητικού, στο έτος 2008, αναμένεται οι προβλεπόμενες κεφαλαιουχικές δαπάνες να ανέλθουν σε € 19 εκ. όπως για:

- Συστήματα διαχείρισης και υποστήριξης πληροφοριών (€ 10 εκ.),
- Λοιπές κεφαλαιουχικές δαπάνες (€ 9 εκ.).

Μερισματική πολιτική - Διάθεση καθαρών κερδών

Σχετικά με τη διανομή μερίσματος, η Διοίκηση της εταιρείας, λαμβάνοντας υπόψη μεταξύ άλλων την αποδοτικότητα της εταιρείας, τις προοπτικές και τα επενδυτικά πλάνα προτείνει με βάση τα καθαρά κέρδη της ΟΠΑΠ Α.Ε. τη διανομή μερίσματος ίσου με 1,74 € / μετοχή έναντι 1,58 € / μετοχή το 2006, αυξημένου κατά 10,13%.

Τα καθαρά κέρδη της ΟΠΑΠ Α.Ε. (μετά την αφαίρεση του φόρου εισοδήματος) ύψους € 554.301.276,33, προσαυξανόμενα με το ποσό των € 758.723,67 προερχόμενο από τα αδιανέμητα κέρδη προηγούμενων χρήσεων, δύνανται να διατεθούν προς απόδοση διανομής μερίσματος χρήσης 2007 ως εξής:

ΚΑΘΑΡΑ ΚΕΡΔΗ	554.301.276,33 €
ΑΔΙΑΝΕΜΗΤΑ ΚΕΡΔΗ	758.723,67 €
ΣΥΝΟΛΟ	555.060.000,00 €
ΜΕΡΙΣΜΑ ΑΝΑ ΜΕΤΟΧΗ	1,74 €

Θα πρέπει να σημειωθεί ότι το Δ.Σ. της εταιρείας, με την υπ' αριθμ. 38/21.11.2007 συνεδρίασή του αποφάσισε και ενέκρινε τη διανομή προμερίσματος για τη χρήση του 2007 0,60 € / μετοχή, (συνολικό ποσό που δόθηκε σαν προμέρισμα € 191.400.000,00) με ημερομηνία αποκοπής την 13.12.2007. Επομένως, το υπόλοιπο ποσό μερίσματος προς διάθεση στους μετόχους της εταιρείας, διαμορφώνεται σε 1,14 € / μετοχή, (ήτοι συνολικό ποσό € 363.660.000,00).

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

ΕΠΕΞΗΓΗΜΑΤΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΕΤΗΣΙΑΣ ΕΚΘΕΣΗΣ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΤΟΥ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ ΠΡΟΣ ΤΗΝ ΤΑΚΤΙΚΗ ΓΕΝΙΚΗ ΣΥΝΕΛΕΥΣΗ ΤΩΝ ΜΕΤΟΧΩΝ ΤΗΣ ΟΠΑΠ Α.Ε. ΣΥΜΦΩΝΑ ΜΕ ΤΟ ΑΡΘΡΟ 11α ΤΟΥ Ν. 3371/2005

Η παρούσα επεξηγηματική έκθεση του Διοικητικού Συμβουλίου προς την Τακτική Γενική Συνέλευση των μετόχων της εταιρείας περιέχει πληροφορίες σύμφωνα με τις διατάξεις της παραγράφου 1 του άρθρου 11α του Ν.3371/2005.

1. Διάρθρωση μετοχικού κεφαλαίου

Το μετοχικό κεφάλαιο της εταιρείας ανέρχεται σε ενενηνταπέντε εκατομμύρια επτακόσιες χιλιάδες ευρώ (€ 95.700.000), διαιρούμενο σε τριακοσιαδεκαεννέα εκατομμύρια (319.000.000) κοινές ονομαστικές, με δικαίωμα ψήφου, μετοχές, ονομαστικής αξίας 0,30 € εκάστη. Όλες οι μετοχές είναι εισηγμένες προς διαπραγμάτευση στην Αγορά Αξιών του Χρηματιστηρίου Αθηνών, στην κατηγορία Μεγάλης Κεφαλαιοποίησης.

Τα δικαιώματα των μετόχων της εταιρείας είναι ανάλογα με το ποσοστό του κεφαλαίου στο οποίο αντιστοιχεί η καταβεβλημένη αξία των μετοχών. Όλες οι μετοχές έχουν τα ίδια δικαιώματα και υποχρεώσεις και κάθε μετοχή ενσωματώνει όλα τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις που προβλέπει ο Νόμος και το Καταστατικό της εταιρείας και ειδικότερα:

- Το δικαίωμα συμμετοχής και ψήφου στη Γενική Συνέλευση της εταιρείας.
- Το δικαίωμα επί του μερίσματος από τα ετήσια ή τα κατά την εκκαθάριση κέρδη της εταιρείας καθώς επίσης και το δικαίωμα στην περιουσία της σε περίπτωση εκκαθάρισης.
- Το δικαίωμα προτίμησης σε κάθε αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου της εταιρείας με μετρητά και την ανάληψη νέων μετοχών.
- Η γενική συνέλευση των μετόχων διατηρεί όλες τις αρμοδιότητες και εξουσίες της κατά τη διάρκεια της εκκαθάρισης (σύμφωνα με το άρθρο 48 του καταστατικού της). Η ευθύνη των μετόχων της εταιρείας περιορίζεται στην ονομαστική αξία των μετοχών που κατέχουν.
- Το δικαίωμα λήψης αντιγράφου των οικονομικών καταστάσεων και των εκθέσεων των ορκωτών ελεγκτών και του Διοικητικού Συμβουλίου.

2. Περιορισμοί στη μεταβίβαση μετοχών της εταιρείας

Η μεταβίβαση των μετοχών της εταιρείας γίνεται όπως ορίζει ο νόμος και δεν υφίστανται περιορισμοί στη μεταβίβασή τους από το καταστατικό της.

3. Σημαντικές άμεσες ή έμμεσες συμμετοχές κατά την έννοια των διατάξεων του Ν. 3556/2007

Οι μέτοχοι (φυσικά ή νομικά πρόσωπα) που κατέχουν στις 31.12.2007 άμεσα ή έμμεσα ποσοστό μεγαλύτερο από 5% του συνολικού αριθμού των μετοχών της και των αντίστοιχων δικαιωμάτων ψήφου παρατίθενται στον παρακάτω πίνακα:

ΕΠΩΝΥΜΙΑ	ΠΟΣΟΣΤΟ
ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΔΗΜΟΣΙΟ	34,0001%
CAPITAL RESEARCH AND MANAGEMENT COMPANY	10,3390%*

* Στο ποσοστό συμπεριλαμβάνεται ποσοστό δικαιωμάτων ψήφου της ελεγχόμενης από αυτήν εταιρίας Capital World Growth and Income Fund Inc.

4. Κάτοχοι κάθε είδους μετοχών που παρέχουν ειδικά δικαιώματα ελέγχου

Δεν υφίστανται μετοχές της εταιρείας που παρέχουν στους κατόχους τους ειδικά δικαιώματα ελέγχου.

5. Περιορισμοί στο δικαίωμα ψήφου

Δεν προβλέπονται από το καταστατικό της εταιρείας περιορισμοί του δικαιώματος ψήφου που απορρέουν από τις μετοχές της .

6. Συμφωνίες μετόχων γνωστές στην εταιρεία, που συνεπάγονται περιορισμούς στη μεταβίβαση μετοχών ή στην άσκηση δικαιωμάτων ψήφου

Δεν είναι γνωστή στην εταιρεία η ύπαρξη συμφωνιών μεταξύ των μετόχων της, οι οποίες συνεπάγονται περιορισμούς στη μεταβίβαση των μετοχών της ή στην άσκηση δικαιωμάτων ψήφου που απορρέουν από τις μετοχές της.

7. Κανόνες διορισμού και αντικατάστασης μελών του Διοικητικού Συμβουλίου και τροποποίησης του καταστατικού

Οι κανόνες που προβλέπει το καταστατικό της εταιρείας για το διορισμό και την αντικατάσταση των μελών του Διοικητικού Συμβουλίου της και την τροποποίηση των διατάξεων του καταστατικού δεν διαφοροποιούνται από τα προβλεπόμενα στον Κ.Ν. 2190/1920, όπως αυτός ισχύει.

8. Αρμοδιότητα του Διοικητικού Συμβουλίου ή ορισμένων μελών του για έκδοση νέων μετοχών ή την αγορά ιδίων μετοχών

Σύμφωνα με το άρθρο 5 του καταστατικού της εταιρείας, με απόφαση της Γενικής Συνέλευσης, η οποία υπόκειται στις διατυπώσεις δημοσιότητας του άρθρου 7β του Κ.Ν. 2190/1920 όπως ισχύει, μπορεί να εκχωρείται στο Διοικητικό Συμβούλιο το δικαίωμα, με απόφασή του που θα λαμβάνεται με πλειοψηφία των δύο τρίτων (2/3) τουλάχιστον του συνόλου των μελών του, να αυξάνει το μετοχικό κεφάλαιο μερικά ή ολικά με την έκδοση νέων μετοχών, μέχρι το ποσό του κεφαλαίου που είναι καταβεβλημένο κατά την ημερομηνία που χορηγήθηκε στο Διοικητικό Συμβούλιο η εν λόγω εξουσία. Η εξουσία αυτή του Διοικητικού Συμβουλίου μπορεί να ανανεώνεται από τη Γενική Συνέλευση για χρονικό διάστημα που δεν μπορεί να υπερβαίνει την πενταετία για κάθε ανανέωση. Δεν έχει ληφθεί τέτοια απόφαση από τη Γενική Συνέλευση των μετόχων. Σύμφωνα με το ίδιο άρθρο του καταστατικού της εταιρείας, όταν τα αποθεματικά υπερβαίνουν το 1/4 του καταβεβλημένου μετοχικού κεφαλαίου, για την αύξησή του απαιτείται πάντα απόφαση της Γενικής

Συνέλευσης, που λαμβάνεται αν εκπροσωπούνται σε αυτή τα 2/3 του μετοχικού κεφαλαίου που έχει καταβληθεί.

Σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 16 του Κ.Ν. 2190/1920, όπως ισχύει, οι εισηγμένες στο Χρηματιστήριο Αθηνών εταιρείες μπορούν, με απόφαση της Γενικής Συνέλευσης των μετόχων τους, η οποία ορίζει τον σκοπό, τους όρους και τις προϋποθέσεις, να αποκτούν ίδιες μετοχές μέσω του Χρηματιστηρίου Αθηνών μέχρι ποσοστού 10% του συνόλου των μετοχών τους. Δεν υπάρχει αντίθετη διάταξη στο καταστατικό της εταιρείας. Δεν έχει ληφθεί τέτοια απόφαση από τη Γενική Συνέλευση των μετόχων.

9. Σημαντικές συμφωνίες που έχει συνάψει η εταιρεία που τίθενται σε ισχύ, τροποποιούνται ή λήγουν σε περίπτωση αλλαγής στον έλεγχο της εταιρείας κατόπιν δημόσιας πρότασης και τα αποτελέσματα των συμφωνιών αυτών

Δεν υφίσταται συμφωνίες, οι οποίες τίθενται σε ισχύ, τροποποιούνται ή λήγουν σε περίπτωση αλλαγής στον έλεγχο της εταιρείας κατόπιν δημόσιας πρότασης.

10. Κάθε συμφωνία που η εταιρεία έχει συνάψει με τα μέλη του Διοικητικού της Συμβουλίου ή με το προσωπικό της, η οποία προβλέπει αποζημίωση σε περίπτωση παραίτησης ή απόλυσης χωρίς βάσιμο λόγο ή τερματισμό της θητείας ή της απασχόλησης τους εξαιτίας της δημόσιας πρότασης

Δεν υπάρχουν συμφωνίες της εταιρείας με μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου της, οι οποίες να προβλέπουν την καταβολή αποζημίωσης ειδικά σε περίπτωση παραίτησης ή απόλυσης χωρίς βάσιμο λόγο ή τερματισμού της θητείας ή της απασχόλησής τους εξαιτίας δημόσιας πρότασης.

Περιστέρι, 26.3.2008

ΤΟ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ

Έκθεση Ελέγχου Ανεξάρτητου Ορκωτού Ελεγκτή Λογιστή

Προς τους Μετόχους της ΟΠΑΠ Α.Ε.

Έκθεση επί των οικονομικών καταστάσεων

Ελέγξαμε τις συνημμένες οικονομικές καταστάσεις της ΟΠΑΠ Α.Ε. (η «Εταιρεία») καθώς και τις ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις της Εταιρείας και των θυγατρικών της (ο «Όμιλος») οι οποίες αποτελούνται από τον εταιρικό και ενοποιημένο ισολογισμό της 31ης Δεκεμβρίου 2007 και τις καταστάσεις αποτελεσμάτων, μεταβολών ιδίων κεφαλαίων και ταμειακών ροών της χρήσεως που έληξε την ημερομηνία αυτή καθώς και περιλήψη των σημαντικών λογιστικών πολιτικών και λοιπές επεξηγηματικές σημειώσεις.

Ευθύνη της Διοίκησης για τις οικονομικές καταστάσεις

Η Διοίκηση της Εταιρείας έχει την ευθύνη για την κατάρτιση και εύλογη παρουσίαση αυτών των οικονομικών καταστάσεων σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Πληροφόρησης, όπως αυτά έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση. Η ευθύνη αυτή περιλαμβάνει σχεδιασμό, εφαρμογή και διατήρηση συστήματος εσωτερικού ελέγχου σχετικά με την κατάρτιση και εύλογη παρουσίαση οικονομικών καταστάσεων απαλλαγμένων από ουσιώδη ανακρίβεια, που οφείλεται σε απάτη ή λάθος. Η ευθύνη αυτή περιλαμβάνει επίσης την επιλογή και εφαρμογή κατάλληλων λογιστικών πολιτικών και τη διενέργεια λογιστικών εκτιμήσεων, που είναι λογικές για τις περιστάσεις.

Ευθύνη Ελεγκτή

Δική μας ευθύνη είναι η έκφραση γνώμης επί αυτών των οικονομικών καταστάσεων με βάση τον έλεγχο μας. Διενεργήσαμε τον έλεγχο σύμφωνα με τα Ελληνικά Ελεγκτικά Πρότυπα που είναι εναρμονισμένα με τα Διεθνή Ελεγκτικά Πρότυπα. Τα πρότυπα αυτά απαιτούν τη συμμόρφωσή μας με τους κανόνες δεοντολογίας και το σχεδιασμό και διενέργεια του ελέγχου μας, με σκοπό την αποκόμιση εύλογης διασφάλισης ότι οι οικονομικές καταστάσεις είναι απαλλαγμένες από ουσιώδη ανακρίβεια.

Ο έλεγχος περιλαμβάνει τη διενέργεια διαδικασιών για τη συγκέντρωση ελεγκτικών τεκμηρίων σχετικά με τα ποσά και τις πληροφορίες που περιλαμβάνονται στις οικονομικές καταστάσεις. Οι διαδικασίες επιλέγονται κατά την κρίση του ελεγκτή και περιλαμβάνουν την εκτίμηση του κινδύνου ουσιώδους ανακρίβειας των οικονομικών καταστάσεων, λόγω απάτης ή λάθους. Για την εκτίμηση του κινδύνου αυτού, ο ελεγκτής λαμβάνει υπόψη το σύστημα εσωτερικού ελέγχου σχετικά με την κατάρτιση και εύλογη παρουσίαση των οικονομικών καταστάσεων, με σκοπό το σχεδιασμό ελεγκτικών διαδικασιών για τις περιστάσεις, και όχι για την έκφραση γνώμης επί της αποτελεσματικότητας του συστήματος εσωτερικού ελέγχου της Εταιρείας. Ο έλεγχος περιλαμβάνει επίσης την αξιολόγηση της καταλληλότητας των λογιστικών πολιτικών που εφαρμόστηκαν και του εύλογου των εκτιμήσεων που έγιναν από τη Διοίκηση, καθώς και αξιολόγηση της συνολικής παρουσίασης των οικονομικών καταστάσεων.

Πιστεύουμε ότι τα ελεγκτικά τεκμήρια που έχουμε συγκεντρώσει είναι επαρκή και κατάλληλα για τη θεμελίωση της γνώμης μας.

Γνώμη

Κατά τη γνώμη μας, οι συνημμένες εταιρικές και ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις παρουσιάζουν εύλογα, από κάθε ουσιώδη άποψη, την οικονομική κατάσταση της Εταιρείας και του Ομίλου κατά την 31 Δεκεμβρίου 2007, τη χρηματοοικονομική τους επίδοση και τις Ταμειακές τους Ροές για τη χρήση που έληξε την ημερομηνία αυτή, σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Πληροφόρησης, όπως αυτά υιοθετήθηκαν από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

Αναφορά επί άλλων νομικών και κανονιστικών θεμάτων

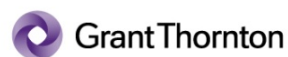
Η έκθεση του Διοικητικού Συμβουλίου περιλαμβάνει τις πληροφορίες που προβλέπονται από τα άρθρα 43α παράγραφος 3 και 107 παράγραφος 3 του ΚΝ 2190/1920 και από το άρθρο 11^α του Ν. 3371/2005 και το περιεχόμενό της είναι συνεπές με τις συνημμένες οικονομικές καταστάσεις.

Αθήνα, 26 Μαρτίου 2008

Οι Ορκωτοί Ελεγκτές Λογιστές

ΓΙΩΡΓΟΣ Ν. ΔΕΛΗΓΙΑΝΝΗΣ
Α.Μ. ΣΟΕΛ 15791

ΣΩΤΗΡΗΣ Α. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ
Α.Μ. ΣΟΕΛ 13671



Ορκωτοί Ελεγκτές Λογιστές
Βασιλέως Κωνσταντίνου 44

116 35 Αθήνα
Α.Μ. ΣΟΕΛ 127

1. Ισολογισμός

Για τις χρήσεις που έληξαν την 31^η Δεκεμβρίου 2007 και 2006

(Ποσά σε χιλιάδες ευρώ)

	ΣΗΜ.	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
		31.12.2007	31.12.2006	31.12.2007	31.12.2006
ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ					
Κυκλοφορούν ενεργητικό					
Διαθέσιμα και ταμειακά ισοδύναμα	11.1	492.860	384.126	404.825	324.044
Αποθέματα	11.2	703	608	703	608
Απαιτήσεις	11.3	36.839	102.050	38.213	100.128
Λοιπά στοιχεία κυκλοφορούντος ενεργητικού	11.4	<u>155.136</u>	<u>184.666</u>	<u>154.248</u>	<u>184.388</u>
Σύνολο κυκλοφορούντος ενεργητικού		685.538	671.450	597.989	609.168
Μη κυκλοφορούν ενεργητικό					
Ασώματες ακινητοποιήσεις	11.5	336.379	222.361	336.332	222.309
Οικόπεδα, εγκαταστάσεις και εξοπλισμός	11.6	108.119	34.072	107.322	33.104
Υπεραξία	11.7	7.672	12.452	-	-
Επενδύσεις σε θυγατρικές	11.8	-	-	35.627	41.577
Επενδύσεις σε συγγενείς	11.9	1.608	1.194	1.200	1.200
Λοιπά στοιχεία μη κυκλοφορούντος ενεργητικού	11.10	15.692	16.480	15.676	16.471
Αναβαλλόμενοι φόροι ενεργητικού	11.11	<u>11.915</u>	<u>1.919</u>	<u>25.420</u>	<u>10.952</u>
Σύνολο μη κυκλοφορούντος ενεργητικού		481.385	288.478	521.577	325.613
ΣΥΝΟΛΟ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟΥ		1.166.923	959.928	1.119.566	934.781
ΠΑΘΗΤΙΚΟ & ΙΔΙΑ ΚΕΦΑΛΑΙΑ					
Βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις					
Υποχρεώσεις	11.13	125.749	160.929	130.370	167.628
Υποχρεώσεις χρηματοδοτικών μισθώσεων	11.14	61.394	16	61.394	16
Φόροι	11.15	237.345	242.555	234.593	240.844
Δεδουλευμένες υποχρεώσεις	11.16	<u>52.444</u>	<u>12.879</u>	<u>48.159</u>	<u>10.651</u>
Σύνολο βραχυπρόθεσμων υποχρεώσεων		476.932	416.379	474.516	419.139
Μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις					
Υποχρεώσεις χρηματοδοτικών μισθώσεων	11.14	84.429	57	84.429	57
Προγράμματα παροχών προσωπικού	11.17	21.566	19.604	21.566	19.604
Προβλέψεις	11.18	8.159	301	8.159	301
Άλλες μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις	11.19	<u>6.756</u>	<u>5.868</u>	<u>6.631</u>	<u>5.747</u>
Σύνολο μακροπρόθεσμων υποχρεώσεων		120.910	25.830	120.785	25.709
Ίδια κεφάλαια					
Μετοχικό κεφάλαιο	11.20	95.700	95.700	95.700	95.700
Αποθεματικά	11.21	43.700	43.700	43.060	43.060
Προτεινόμενα μερίσματα	11.22	363.660	328.570	363.660	328.570
Συναλλαγματικές διαφορές	11.23	(8)	84	-	-
Αδιανέμητα κέρδη – Κέρδη εις νέον		<u>65.908</u>	<u>49.531</u>	<u>21.845</u>	<u>22.603</u>
Σύνολο ιδίων κεφαλαίων		568.960	517.585	524.265	489.933
Δικαιώματα μειοψηφίας		<u>121</u>	<u>134</u>	-	-
Σύνολο ιδίων κεφαλαίων		569.081	517.719	524.265	489.933
ΣΥΝΟΛΟ ΠΑΘΗΤΙΚΟΥ & ΙΔΙΩΝ ΚΕΦΑΛΑΙΩΝ		1.166.923	959.928	1.119.566	934.781

Οι συνημμένες σημειώσεις αποτελούν αναπόσπαστο κομμάτι των οικονομικών καταστάσεων.

2. Κατάσταση Αποτελεσμάτων

Για τις χρήσεις που έληξαν την 31^η Δεκεμβρίου 2007 και 2006

(Ποσά σε χιλιάδες ευρώ πλην των κερδών ανά μετοχή)

	ΣΗΜ.	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
		1.1-31.12.2007	1.1-31.12.2006	1.1-31.12.2007	1.1-31.12.2006
Έσοδα	10.1, 10.2	5.065.751	4.633.429	4.929.708	4.524.105
Κόστος πωλήσεων	11.24	(4.043.858)	(3.774.883)	(3.930.066)	(3.683.467)
Μικτό κέρδος		1.021.893	858.546	999.642	840.638
Άλλα έσοδα εκμετάλλευσης	11.25	3.612	2.545	14.088	11.485
Έξοδα λειτουργίας διάθεσης	11.26	(200.834)	(95.905)	(217.538)	(108.847)
Έξοδα λειτουργίας διοίκησης	11.26	(47.451)	(41.689)	(41.614)	(36.534)
Άλλα λειτουργικά έξοδα	11.27	(10.779)	(10.909)	(10.778)	(10.905)
Έσοδα / Ζημιές από συγγενείς επιχειρήσεις	11.9	414	-	-	-
Ζημιές από απομείωση περιουσιακών στοιχείων	11.28	(4.780)	-	(5.950)	-
Κέρδη από λειτουργικές δραστηριότητες		762.075	712.588	737.850	695.837
Καθαρά χρηματοοικονομικά αποτελέσματα	11.29	14.547	12.929	13.583	12.115
Μερίσματα		-	-	2.587	5.581
Κέρδη προ φόρων		776.622	725.517	754.020	713.533
Φόρος εισοδήματος	11.30	(215.194)	(212.280)	(214.186)	(211.902)
Αναβαλλόμενος φόρος	11.30	9.996	(3.436)	14.468	(538)
Κέρδη μετά φόρων		571.424	509.801	554.302	501.093
Δικαιώματα μειοψηφίας		13	6	-	-
Καθαρά κέρδη χρήσεως		571.437	509.807	554.302	501.093
Βασικά κέρδη ανά μετοχή σε €	11.31	1,79	1,60	1,74	1,57

Ο Πρόεδρος του Δ.Σ.
& Διευθύνων Σύμβουλος

Ένα Μέλος του Δ.Σ.

Ο Γενικός Διευθυντής
Οικονομικών και Ανάπτυξης

Ο Διευθυντής Λογιστηρίου,
Οικονομικής Διαχείρισης και
Επενδύσεων

Χατζηεμμανουήλ Χρήστος

Παναγέας Δημήτριος

Σαραϊντάρης Ιωάννης

Τσιλιβής Κωνσταντίνος

Οι συνημμένες σημειώσεις αποτελούν αναπόσπαστο κομμάτι των οικονομικών καταστάσεων.

3. Κατάσταση Ταμειακών Ροών

Για τις χρήσεις που έληξαν την 31^η Δεκεμβρίου 2007 και 2006

(Ποσά σε χιλιάδες ευρώ)

	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	2007	2006	2007	2006
ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ				
Κέρδη προ φόρων	776.622	725.517	754.020	713.533
Προσαρμογή για:				
Αποσβέσεις	47.929	25.623	47.546	25.070
Χρηματοοικονομικά αποτελέσματα	(14.547)	(12.929)	(13.583)	(12.115)
Προγράμματα παροχών προσωπικού	1.963	(3.888)	1.963	(3.888)
Προβλέψεις για επισφαλείς απαιτήσεις	3.500	5.000	3.500	5.000
Άλλες προβλέψεις	7.858	-	7.858	-
Μερίσματα από θυγατρικές	-	-	(2.587)	(5.581)
Συναλλαγματικές διαφορές	(254)	(226)	-	-
Ζημιές απομείωσης	4.780	-	5.950	-
Ζημιές (κέρδη) από συγγενείς	(414)	-	-	-
Αποτελέσματα επενδυτικής δραστηριότητας	(211)	24	(211)	30
Σύνολο	827.226	739.121	804.456	722.049
Μεταβολές στο κεφάλαιο κίνησης				
Αύξηση (μείωση) αποθεμάτων	(95)	(204)	(95)	(204)
Αύξηση (μείωση) απαιτήσεων	87.794	(71.334)	84.734	(69.022)
Αύξηση (μείωση) υποχρεώσεων (πλην τραπεζών)	10.058	24.308	5.688	35.496
Αύξηση (μείωση) φόρων πληρωθέντων	(825)	6.105	(866)	5.666
	924.158	697.996	893.917	693.985
Τόκοι έξοδα	(3.767)	(924)	(3.748)	(896)
Φόροι εισοδήματος πληρωθέντες	(215.953)	(244.203)	(215.508)	(243.788)
Ταμειακές ροές από λειτουργικές δραστηριότητες	704.438	452.869	674.661	449.301
ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ				
Είσπραξη από πώληση παγίων	-	31	-	21
Εγγυήσεις	(85)	(196)	(78)	(196)
Δάνεια στο προσωπικό	552	(4.013)	552	(4.013)
Αγορά εγκαταστάσεων και εξοπλισμού	(2.142)	(3.899)	(1.967)	(3.784)
Αγορά ασώματων ακινητοποιήσεων	(78.054)	(14.465)	(78.016)	(14.432)
Μερίσματα από θυγατρικές	-	-	2.587	5.581
Τόκοι έσοδα	18.314	13.853	17.331	13.011
Ταμειακές ροές από επενδυτικές δραστηριότητες	(61.415)	(8.689)	(59.591)	(3.812)
ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ				
Πληρωμές δανείων	-	(25.345)	-	(25.345)
Πληρωμές κεφαλαίου χρηματοδοτικών μισθώσεων	(9.766)	(12)	(9.766)	(12)
Μερίσματα	(524.523)	(471.698)	(524.523)	(471.698)
Ταμειακές ροές από χρηματοδοτικές δραστηριότητες	(534.289)	(497.055)	(534.289)	(497.055)
Καθαρή αύξηση / μείωση διαθεσίμων και ταμειακών ισοδυνάμων	108.734	(52.875)	80.781	(51.566)
Διαθέσιμα και ταμειακά ισοδύναμα έναρξης χρήσης	384.126	437.001	324.044	375.610
Διαθέσιμα και ταμειακά ισοδύναμα τέλους χρήσης	492.860	384.126	404.825	324.044

Οι συνημμένες σημειώσεις αποτελούν αναπόσπαστο κομμάτι των οικονομικών καταστάσεων.

4. Καταστάσεις Μεταβολών Καθαρής Θέσης

4.1 Ενοποιημένη Κατάσταση Μεταβολών Καθαρής Θέσης

Για τις χρήσεις που έληξαν την 31^η Δεκεμβρίου 2007 και 2006
(Ποσά σε χιλιάδες ευρώ)

	Μετοχικό κεφάλαιο	Συναλλαγματικές διαφορές	Μερίσματα	Λοιπά αποθεματικά	Αδιανέμητα κέρδη	Δικαιώματα Μειοψηφίας	Σύνολο
Υπόλοιπο την 1^η Ιανουαρίου 2006	95.700	179	299.860	43.700	43.744	140	483.323
Καθαρά αποτελέσματα χρήσης	-	-	-	-	509.807	(6)	509.801
Συναλλαγματικές διαφορές	-	(95)	-	-	-	-	(95)
Μερίσματα πληρωθέντα	-	-	(475.310)	-	-	-	(475.310)
Μερίσματα προτεινόμενα	-	-	504.020	-	(504.020)	-	0
Υπόλοιπο την 31^η Δεκεμβρίου 2006	95.700	84	328.570	43.700	49.531	134	517.719
Υπόλοιπο την 1^η Ιανουαρίου 2007	95.700	84	328.570	43.700	49.531	134	517.719
Καθαρά αποτελέσματα χρήσης	-	-	-	-	571.437	(13)	571.424
Συναλλαγματικές διαφορές	-	(92)	-	-	-	-	(92)
Μερίσματα πληρωθέντα	-	-	(519.970)	-	-	-	(519.970)
Μερίσματα προτεινόμενα	-	-	555.060	-	(555.060)	-	0
Υπόλοιπο την 31^η Δεκεμβρίου 2007	95.700	(8)	363.660	43.700	65.908	121	569.081

Οι συνημμένες σημειώσεις αποτελούν αναπόσπαστο κομμάτι των οικονομικών καταστάσεων.

4.2 Κατάσταση Μεταβολών Καθαρής Θέσης της ΟΠΑΠ Α.Ε.

Για τις χρήσεις που έληξαν την 31^η Δεκεμβρίου 2007 και 2006
(Ποσά σε χιλιάδες ευρώ)

	Μετοχικό κεφάλαιο	Λοιπά αποθεματικά	Μερίσματα	Αδιανέμητα κέρδη	Σύνολο
Υπόλοιπο την 1^η Ιανουαρίου 2006	95.700	43.060	299.860	25.530	464.150
Καθαρά αποτελέσματα (κέρδη) χρήσης	-	-	-	501.093	501.093
Μερίσματα πληρωθέντα	-	-	(475.310)	-	(475.310)
Μερίσματα προτεινόμενα	-	-	504.020	(504.020)	0
Υπόλοιπο την 31^η Δεκεμβρίου 2006	95.700	43.060	328.570	22.603	489.933
Υπόλοιπο την 1^η Ιανουαρίου 2007	95.700	43.060	328.570	22.603	489.933
Καθαρά αποτελέσματα (κέρδη) χρήσης	-	-	-	554.302	554.302
Μερίσματα πληρωθέντα	-	-	(519.970)	-	(519.970)
Μερίσματα προτεινόμενα	-	-	555.060	(555.060)	0
Υπόλοιπο την 31^η Δεκεμβρίου 2007	95.700	43.060	363.660	21.845	524.265

Οι συνημμένες σημειώσεις αποτελούν αναπόσπαστο κομμάτι των οικονομικών καταστάσεων.

5. Πληροφορίες για την εταιρεία και τον Όμιλο

5.1 Γενικές Πληροφορίες

Οι οικονομικές καταστάσεις εταιρείας και Ομίλου έχουν συνταχθεί σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Πληροφόρησης (ΔΠΧΠ) όπως αυτά έχουν αναπτυχθεί και δημοσιευθεί από την Επιτροπή Διεθνών Λογιστικών Προτύπων (IASB).

Η ΟΠΑΠ Α.Ε. είναι η μητρική εταιρεία του Ομίλου. Ιδρύθηκε το 1958 ως νομικό πρόσωπο ιδιωτικού δικαίου, ανασυστάθηκε σε ανώνυμη εταιρεία το 1999 με έδρα την Ελλάδα και η τήρηση των λογιστικών βιβλίων ως ανώνυμης εταιρείας ξεκίνησε το 2000. Έδρα της εταιρείας, η οποία αποτελεί και το βασικό τόπο διεξαγωγής των εργασιών της είναι η Λεωφ. Κηφισού 62, 121 32 Περιστέρι, Ελλάδα. Οι μετοχές της ΟΠΑΠ Α.Ε. είναι εισηγμένες στο Χρηματιστήριο Αθηνών.

Οι οικονομικές καταστάσεις για τη χρήση που έληξε την 31^η Δεκεμβρίου 2007 (συμπεριλαμβανομένων και των συγκριτικών στοιχείων της χρήσεως που έληξε την 31^η Δεκεμβρίου 2006) εγκρίθηκαν από το Διοικητικό Συμβούλιο την 26^η Μαρτίου 2008. Σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία, δεν επιτρέπονται προσθήκες στις οικονομικές καταστάσεις μετά την έγκρισή τους.

5.2 Φύση δραστηριοτήτων

Η εταιρεία εξαγόρασε στις 13.10.2000 το 20ετές αποκλειστικό δικαίωμα διεξαγωγής, οργάνωσης και λειτουργίας συγκεκριμένων αριθμολαχείων και παιχνιδιών πρόγνωσης αθλητικών γεγονότων έναντι ποσού € 322.817.000. Βάσει της παραπάνω εξαγοράς η εταιρεία έχει το αποκλειστικό δικαίωμα διεξαγωγής, οργάνωσης και λειτουργίας εννέα ήδη υφιστάμενων αριθμολαχείων και παιχνιδιών πρόγνωσης αθλητικών γεγονότων, καθώς και δύο νέων αριθμολαχείων που δεν έχουν εισαχθεί ακόμα στην αγορά. Η εταιρεία έχει επίσης το αποκλειστικό δικαίωμα εκμετάλλευσης και διαχείρισης οποιουδήποτε νέου παιχνιδιού πρόγνωσης αθλητικών γεγονότων στην Ελλάδα καθώς και το δικαίωμα πρώτης προτίμησης για κάθε νέο παιχνίδι που θα αποφασίσει να διεξάγει το Ελληνικό Δημόσιο.

Προς το παρόν, η εταιρεία οργανώνει, διεξάγει και λειτουργεί έξι αριθμολαχεία (ΤΖΟΚΕΡ, ΛΟΤΤΟ, ΠΡΟΤΟ, EXTRA 5, SUPER 3 και ΚΙΝΟ) και τρία παιχνίδια πρόγνωσης αθλητικών γεγονότων (ΣΤΟΙΧΗΜΑ, ΠΡΟΠΟ και ΠΡΟΠΟ-ΓΚΟΛ). Επίσης έχει σχεδιάσει δύο νέα τυχερά παιχνίδια (BINGO και SUPER 4). Προσφέρει τα παιχνίδια της μέσω ενός εκτεταμένου on-line δικτύου 5.316 περίπου αντιπροσώπων.

6. Πλαίσιο κατάρτισης των οικονομικών καταστάσεων

Οι οικονομικές καταστάσεις (Ομίλου και εταιρείας) έχουν συνταχθεί σύμφωνα με τα Διεθνή Λογιστικά Πρότυπα. Οι οικονομικές καταστάσεις έχουν συνταχθεί με βάση την αρχή του ιστορικού κόστους, όπως αυτή τροποποιείται με την αναπροσαρμογή γηπέδων και κτιρίων, χρηματοοικονομικών στοιχείων διαθέσιμων προς πώληση και χρηματοοικονομικών απαιτήσεων και υποχρεώσεων (συμπεριλαμβανομένων των παράγωγων χρηματοοικονομικών στοιχείων) σε εύλογες αξίες μέσω του αποτελέσματος.

Η σύνταξη οικονομικών καταστάσεων σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Πληροφόρησης (ΔΠΧΠ) απαιτεί τη χρήση λογιστικών εκτιμήσεων. Επίσης, απαιτεί την κρίση της διοίκησης κατά την εφαρμογή των λογιστικών αρχών του Ομίλου. Οι περιπτώσεις οι οποίες περιλαμβάνουν μεγαλύτερο βαθμό κρίσης και πολυπλοκότητας ή οι περιπτώσεις όπου οι υποθέσεις και οι εκτιμήσεις είναι σημαντικές για τις ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις, περιλαμβάνονται στη σημείωση 6.2.

Το 2003 και 2004, εκδόθηκε από το Συμβούλιο Διεθνών Λογιστικών Προτύπων (IASB) μια σειρά από καινούρια Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Πληροφόρησης (ΔΠΧΠ) και αναθεωρημένα Διεθνή Λογιστικά Πρότυπα (ΔΛΠ), τα οποία σε συνδυασμό με τα μη αναθεωρημένα Διεθνή Λογιστικά Πρότυπα (ΔΛΠ) τα οποία εκδόθηκαν από την Επιτροπή Διεθνών Λογιστικών Προτύπων, προγενέστερης του Συμβουλίου Διεθνών Λογιστικών Προτύπων (IASB), η οποία αναφέρεται ως "the IFRS Stable Platform 2005". Ο Όμιλος εφαρμόζει το IFRS Stable Platform 2005 από 1.1.2005.

6.1 Αλλαγές σε Λογιστικές Αρχές

6.1.1 Ανασκόπηση Μεταβολών

Ο Όμιλος υιοθέτησε για πρώτη φορά το ΔΠΧΠ 7, Χρηματοοικονομικά μέσα: Γνωστοποιήσεις. Το πρότυπο έχει εφαρμοσθεί αναδρομικά με προσαρμογή δηλαδή στους λογαριασμούς και την παρουσίαση των στοιχείων του 2006. Κατά συνέπεια τα συγκριτικά στοιχεία του 2006 που περιλαμβάνονται στις οικονομικές καταστάσεις διαφέρουν από αυτά που είχαν δημοσιευθεί στις οικονομικές καταστάσεις της χρήσης που έληξε την 31.12.2006.

Δεν υιοθετήθηκαν άλλα Πρότυπα και Διερμηνείες κατά την διάρκεια της τρέχουσας χρήσης.

Οι επιδράσεις που προκύπτουν από την πρώτη εφαρμογή των προτύπων στην τρέχουσα, στις προηγούμενες και στις μεταγενέστερες οικονομικές καταστάσεις των ανωτέρω προτύπων και αφορούν στην αναγνώριση, αποτίμηση και παρουσίαση αναλύονται στην συνέχεια στις σημειώσεις 6.1.2.-6.2.2.

Στην σημείωση 6.1.3. παρουσιάζονται συνοπτικά τα Πρότυπα και οι Διερμηνείες που θα υιοθετήσει ο Όμιλος σε μεταγενέστερες περιόδους.

6.1.2 Αλλαγές σε Λογιστικές Αρχές (Τροποποιήσεις στα δημοσιευμένα πρότυπα έναρξης ισχύος 2007)

Οι αλλαγές σε λογιστικές αρχές που υιοθετήθηκαν και είναι σύμφωνες με αυτές προηγούμενων ετών, αναλύονται ως ακολούθως:

Τροποποίηση του ΔΛΠ 1, Παρουσίαση των Οικονομικών Καταστάσεων

Εξαιτίας της έκδοσης του ΔΠΧΠ 7 κάποιες τροποποιήσεις στο ΔΛΠ 1 (Παρουσίαση των Οικονομικών Καταστάσεων) ήταν απαραίτητες και κάποιες επιπλέον απαιτήσεις προστέθηκαν στο ΔΛΠ 1, που αφορούν στις γνωστοποιήσεις πληροφοριών μιας οικονομικής οντότητας. Ο Όμιλος πλέον δημοσιεύει στοιχεία που αφορούν στους σκοπούς διαχείρισης των κεφαλαίων τις διαδικασίες και πολιτικές που ακολουθεί. Οι γνωστοποιήσεις αυτές που απαιτούνται με βάση την αλλαγή του ΔΛΠ 1 παρουσιάζονται στην σημείωση 6.1.3.

Υιοθέτηση του ΔΠΧΠ 7, Χρηματοοικονομικά μέσα: Γνωστοποιήσεις

Το ΔΠΧΠ 7 εφαρμόζεται υποχρεωτικά για τις ετήσιες οικονομικές καταστάσεις που δημοσιεύονται για περίοδο που ξεκινά την 1.1.2007 ή μεταγενέστερα. Το ΔΠΧΠ 7 αντικαθιστά και τροποποιεί τις απαιτούμενες γνωστοποιήσεις που προηγουμένως καθορίζονταν από το ΔΛΠ 32 και υιοθετήθηκε από τον Όμιλο για τις ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις του 2007. Όλες οι γνωστοποιήσεις που αφορούν σε χρηματοοικονομικά μέσα καθώς και τα στοιχεία της συγκριτικής περιόδου έχουν επικαιροποιηθεί με σκοπό να ανταποκρίνονται στις απαιτήσεις του νέου προτύπου.

Πιο συγκεκριμένα, στις ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις του Ομίλου πλέον παρουσιάζεται:

1. Ανάλυση ευαισθησίας με σκοπό την αιτιολόγηση, την έκθεση του Ομίλου στους κινδύνους της αγοράς που συνδέονται με τα χρηματοοικονομικά της μέσα και
2. Ανάλυση ληκτότητας των χρηματοοικονομικών υποχρεώσεων που δείχνει τις συμβατικές οφειλές που απομένουν για κάθε παρουσιαζόμενη οικονομική κατάσταση.

Η πρώτη εφαρμογή του Προτύπου δεν έχει οδηγήσει σε αναπροσαρμογές των κονδυλίων των προηγούμενων χρήσεων όσον αφορά στις ταμειακές ροές, τα καθαρά αποτελέσματα ή σε άλλα κονδύλια του Ισολογισμού.

Δεν υπάρχουν πρότυπα, τροποποιήσεις και διερμηνείες έναρξης ισχύος 2007 οι οποίες δεν σχετίζονται με τις δραστηριότητες του Ομίλου.

6.1.3 Πρότυπα, Τροποποιήσεις και Διερμηνείες σε ήδη υπάρχοντα πρότυπα τα οποία δεν έχουν ακόμα τεθεί σε ισχύ και δεν έχουν υιοθετηθεί

Τα ακόλουθα νέα Πρότυπα, οι Αναθεωρήσεις Προτύπων και οι ακόλουθες Διερμηνείες για τα παρακάτω πρότυπα έχουν δημοσιευθεί αλλά δεν είναι υποχρεωτικά για τις παρουσιαζόμενες οικονομικές καταστάσεις στις οποίες ο Όμιλος δεν έχει προγενέστερα υιοθετήσει:

Πρότυπα ή Διερμηνείες	Περιγραφή	Έναρξη ισχύος από την χρήση που ξεκινά την ή μετά την :
ΕΔΔΠΧΠ 11	ΔΠΧΠ 2 – Συναλλαγές Συμμετοχικών Τίτλων της Ίδιας Επιχείρησης ή Επιχειρήσεων του Ίδιου Ομίλου	1.3.2007
ΕΔΔΠΧΠ 12	Συμφωνίες για Παραχώρηση Δικαιώματος Παροχής Υπηρεσιών	1.1.2008
ΕΔΔΠΧΠ 13	Προγράμματα Πιστότητας Πελατών	1.7.2008
ΕΔΔΠΧΠ 14	ΔΛΠ 19 – Όριο Περιουσιακών Στοιχείων Καθορισμένων Παροχών, Ελάχιστες Απαιτήσεις Χρηματοδότησης και η Αλληλεπίδρασή τους	1.1.2008
ΔΛΠ 23	Κόστος Δανεισμού (Αναθεωρημένο 2007)	1.1.2009
ΔΛΠ 1	Παρουσίαση των Οικονομικών Καταστάσεων (Αναθεωρημένο 2007)	1.1.2009
ΔΠΧΠ 8	Λειτουργικοί Τομείς	1.1.2009

Σημείωση: Η έκδοση του υποδείγματος αυτού πραγματοποιήθηκε το Νοέμβριο του 2007. Για το λόγο αυτό δεν έχουν ληφθεί υπόψη οι λοιπές εκδόσεις από την IFRIC ή την IASB που δημοσιεύθηκαν σε μεταγενέστερη ημερομηνία.

Συνοπτικά οι ανωτέρω Διερμηνείες και Πρότυπα ορίζουν τα ακόλουθα:

ΕΔΔΠΧΠ 11: ΔΠΧΠ 2-Συναλλαγές Συμμετοχικών Τίτλων της Ίδιας Επιχείρησης ή Επιχειρήσεων του Ίδιου Ομίλου

Η ΕΔΔΠΧΠ 11 παρέχει οδηγίες για το εάν οι συμφωνίες παροχών που εξαρτώνται από την αξία των μετοχών θα πρέπει να θεωρούνται πληρωμές με μετρητά ή με συμμετοχικούς τίτλους στις οικονομικές καταστάσεις της επιχείρησης. Αυτή είναι μία σημαντική διάκριση καθώς υπάρχουν σημαντικές διαφορές στους απαιτούμενους λογιστικούς χειρισμούς.

Για παράδειγμα, οι πληρωμές με μετρητά αποτιμώνται στην εύλογη αξία σε κάθε ημερομηνία ισολογισμού. Αντιθέτως, στις πληρωμές με συμμετοχικούς τίτλους η εύλογη αξία προσδιορίζεται κατά την ημερομηνία της παροχής και αναγνωρίζεται στην περίοδο που η σχετική υπηρεσία παρέχεται.

Παρόλο που η ΕΔΔΠΧΠ 11 επικεντρώνεται σε πληρωμές στο προσωπικό βασιζόμενες σε συμμετοχικούς τίτλους η λογική της μπορεί να εφαρμοστεί και σε άλλες παρόμοιες συναλλαγές με προμηθευτές αγαθών και υπηρεσιών. Οι οντότητες οφείλουν να εφαρμόζουν την παρούσα Διερμηνεία για ετήσιες περιόδους που αρχίζουν την 1η

Μαρτίου 2007 ή μεταγενέστερα. Επιτρέπεται η εφαρμογή πριν από την ημερομηνία αυτή. Εάν μία οντότητα εφαρμόζει την παρούσα διερμηνεία για μία περίοδο η οποία αρχίζει πριν από την 1η Μαρτίου 2007 πρέπει να το γνωστοποιήσει.

ΕΔΔΠΧΠ 12: Συμφωνίες για Παραχώρηση Δικαιώματος Παροχής Υπηρεσιών

Η ΕΔΔΠΧΠ 12 παρέχει οδηγίες για τον λογιστικό χειρισμό συμφωνιών στις οποίες (i) μία οντότητα του δημοσίου τομέα (ο «παραχωρητής») χορηγεί συμβάσεις για την παροχή δημοσίων υπηρεσιών σε επιτηδευματίες του ιδιωτικού τομέα («διαχειριστές των παραχωρήσεων») και (ii) αυτές οι υπηρεσίες που παρέχονται προϋποθέτουν τη χρήση της υποδομής από τον διαχειριστή της παραχώρησης (ιδιωτική επιχείρηση). Η ΕΔΔΠΧΠ 12 δεν καλύπτει όλα τα είδη υπηρεσιών παραχώρησης. Εφαρμόζεται μόνο για συμφωνίες μεταξύ δημοσίου και ιδιωτικού τομέα στις οποίες ο διαχειριστής χρησιμοποιεί την υποδομή. Δεν καλύπτει, λοιπόν, συμβάσεις εκχώρησης μεταξύ επιχειρήσεων του ιδιωτικού τομέα.

Ο Οδηγός Εφαρμογής της ΕΔΔΠΧΠ 12 ξεκαθαρίζει ότι αυτές οι ρυθμιστικές αρχές ή ο έλεγχος της υπηρεσίας δεν προϋποθέτουν ο παραχωρητής να έχει πλήρη έλεγχο της τιμολόγησης ή του τρόπου χρήσης της υποδομής. Για το λόγο αυτό υποκειμενική κρίση απαιτείται για ορισμένες περιπτώσεις προκειμένου να προσδιοριστεί αν εντάσσονται στον σκοπό της Διερμηνείας.

Συμφωνίες που δεν εντάσσονται στον σκοπό της ΕΔΔΠΧΠ 12 θα πρέπει να χειρίζονται σύμφωνα με τα υπόλοιπα ΔΠΧΠ. Συμφωνίες στις οποίες ο διαχειριστής ελέγχει την υποδομή είναι πιθανό να οδηγούν σε αναγνώριση των περιουσιακών στοιχείων της σύμφωνα με το ΔΛΠ 16 ή να αποτελούν μίσθωση (σύμφωνα με την ΕΔΔΠΧΠ 4).

Η ΕΔΔΠΧΠ 12 εφαρμόζεται για ετήσιες περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1.1.2008. Νωρίτερη εφαρμογή της επιτρέπεται. Η αναδρομική εφαρμογή της απαιτείται κατά την μετάβαση αλλά υπάρχουν εξαιρέσεις σε αυτή την απαίτηση για την περίπτωση που η πλήρης αναδρομική εφαρμογή είναι ανέφικτη.

ΕΔΔΠΧΠ 13: Προγράμματα Πιστότητας Πελατών

Τα προγράμματα πιστότητας πελατών παρέχουν στους πελάτες κίνητρα να αγοράζουν προϊόντα ή υπηρεσίες μιας επιχείρησης. Εάν ο πελάτης αγοράσει προϊόντα ή υπηρεσίες, τότε η επιχείρηση του χορηγεί award credits (πόντους επιβράβευσης) τα οποία ο πελάτης μπορεί να εξαγοράσει στο μέλλον προς απόκτηση δωρεάν ή σε μειωμένη τιμή προϊόντων/υπηρεσιών. Τα προγράμματα αυτά δύνανται να εφαρμόζονται από την επιχείρηση την ίδια ή από τρίτο μέρος. Η ΕΔΔΠΧΠ 13 μπορεί να εφαρμοστεί σε όλα τα award credits προγραμμάτων πιστότητας πελατών που μία επιχείρηση μπορεί να χορηγεί στους πελάτες της ως μέρος μίας συναλλαγής πώλησης. Η IFRIC 13 θα εφαρμόζεται

υποχρεωτικά για περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1η Ιουλίου 2008. Η αναδρομική εφαρμογή της Διερμηνείας απαιτείται ενώ η νωρίτερη εφαρμογή της ενθαρρύνεται αρκεί το γεγονός αυτό να γνωστοποιείται στις επεξηγηματικές σημειώσεις που συνοδεύουν τις οικονομικές καταστάσεις της επιχείρησης.

ΕΔΔΠΧΠ 14: ΔΛΠ 19 - Όριο Περιουσιακών Στοιχείων Καθορισμένων Παροχών, Ελάχιστες Απαιτήσεις Χρηματοδότησης και η Αλληλεπίδρασή τους

Η ΕΔΔΠΧΠ 14 καλύπτει την αλληλεπίδραση μεταξύ των ελαχίστων απαιτήσεων χρηματοδότησης (οι οποίες συνήθως επιβάλλονται από νόμους και κανονισμούς) και της μέτρησης ενός περιουσιακού στοιχείου καθορισμένων παροχών. Το θέμα μελέτης της ΕΔΔΠΧΠ 14 σχετίζεται μόνο με περιορισμένες περιπτώσεις προγραμμάτων καθορισμένων παροχών μετά την έξοδο από την υπηρεσία τα οποία βρίσκονται «σε πλεόνασμα» ή υπόκεινται σε ελάχιστες απαιτήσεις χρηματοδότησης. Μεταξύ άλλων θεμάτων, ασχολείται ειδικά με την έννοια «διαθέσιμο» που χρησιμοποιείται στο ΔΛΠ 19. Γενικά, η Διερμηνεία επεξηγεί ότι ένα οικονομικό όφελος είναι διαθέσιμο εάν η επιχείρηση έχει ένα ανεπιφύλακτο δικαίωμα να αναγνωρίσει το όφελος κατά την διάρκεια ή κατά τον διακανονισμό του προγράμματος καθορισμένων παροχών. Η αναγνώριση του στοιχείου δεν εξαρτάται από το εάν τα οικονομικά οφέλη είναι άμεσα αναγνωρίσιμα κατά την ημερομηνία του ισολογισμού ή από το πώς προτίθεται να χρησιμοποιήσει το τυχόν πλεόνασμα. Η Διερμηνεία επιπλέον ασχολείται με τον λογιστικό χειρισμό μιας υποχρέωσης για τις ελάχιστες απαιτήσεις χρηματοδότησης που προκύπτουν από υπηρεσίες που έχουν ήδη ληφθεί από την επιχείρηση. Η ΕΔΔΠΧΠ 14 εφαρμόζεται για περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1η Ιανουαρίου 2008. Ως εξαίρεση, η ΕΔΔΠΧΠ 14 δεν απαιτεί πλήρη αναδρομική εφαρμογή. Η εφαρμογή απαιτείται κατά την έναρξη της πρώτης περιόδου για την οποία η Διερμηνεία έχει εφαρμογή.

ΔΛΠ 23, Κόστος Δανεισμού (αναθεωρημένο 2007)

Το αναθεωρημένο ΔΛΠ 23 καταργεί την επιλογή της άμεσης αναγνώρισης σαν έξοδο του κόστους δανεισμού που αφορά σε απόκτηση, κατασκευή ή παραγωγή παγίου στοιχείου του ενεργητικού. Το χαρακτηριστικό αυτού του παγίου είναι ότι απαιτείται ένα σημαντικό χρονικό διάστημα προκειμένου να έλθει σε κατάσταση για χρήση ή πώληση. Μία επιχείρηση, παρόλα αυτά, απαιτείται να κεφαλαιοποιεί τέτοια κόστη δανεισμού σαν μέρος του κόστους του παγίου.

Το αναθεωρημένο Πρότυπο δεν απαιτεί την κεφαλαιοποίηση του κόστους δανεισμού που σχετίζονται με πάγια στοιχεία που μετρώνται στην εύλογη αξία και αποθέματα που κατασκευάζονται ή παράγονται σε μεγάλες ποσότητες συστηματικά ακόμη και αν

χρειάζεται ένα σημαντικό χρονικό διάστημα προκειμένου να έλθουν σε κατάσταση για χρήση ή πώληση.

Το αναθεωρημένο Πρότυπο εφαρμόζεται για κόστη δανεισμού σχετιζόμενα με πάγια περιουσιακά στοιχεία που πληρούν τις προϋποθέσεις και η ημερομηνία έναρξης ισχύος του είναι την ή μετά την 1η Ιανουαρίου 2009. Νωρίτερη εφαρμογή του επιτρέπεται.

ΔΛΠ 1, Παρουσίαση των Οικονομικών Καταστάσεων (Αναθεωρημένο 2007)

Οι βασικές αλλαγές αυτού του Προτύπου συνοψίζονται στην ξεχωριστή παρουσίαση των μεταβολών της καθαρής θέσης που προέρχονται από συναλλαγές με τους μετόχους με την ιδιότητά τους ως μέτοχοι (π.χ. μερίσματα, αυξήσεις κεφαλαίου) από τις λοιπές μεταβολές της καθαρής θέσης (π.χ. αποθεματικά μετατροπής). Επιπλέον, η βελτιωμένη έκδοση του Προτύπου επιφέρει αλλαγές στην ορολογία καθώς και στην παρουσίαση οικονομικών καταστάσεων.

Οι νέοι ορισμοί του Προτύπου ωστόσο δεν αλλάζουν τους κανόνες αναγνώρισης, μέτρησης ή γνωστοποίησης συγκεκριμένων συναλλαγών και άλλων γεγονότων που απαιτούνται από τα υπόλοιπα Πρότυπα.

Η τροποποίηση του ΔΛΠ 1 είναι υποχρεωτική για τις περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1η Ιανουαρίου 2009 ενώ οι απαιτήσεις αυτές έχουν εφαρμογή και στο ΔΛΠ 8 «Λογιστικές πολιτικές, αλλαγές στις λογιστικές εκτιμήσεις και λάθη». Οι αλλαγές που προκαλούνται από την τροποποίηση του ΔΛΠ 1 εφαρμόζονται αναδρομικά (ΔΛΠ 8.19 (β)). Νωρίτερη εφαρμογή ενθαρρύνεται, αρκεί το γεγονός αυτό να γνωστοποιείται στις επεξηγηματικές σημειώσεις που συνοδεύουν τις οικονομικές καταστάσεις της επιχείρησης.

ΔΠΧΠ 8, Λειτουργικοί Τομείς

Οι βασικές αλλαγές αυτού του Προτύπου συνοψίζονται στα εξής:

1. Τα αποτελέσματα κάθε τομέα βασίζονται στα λειτουργικά αποτελέσματα κάθε ξεχωριστού τομέα πληροφόρησης. Στα αποτελέσματα των λειτουργικών τομέων δεν περιλαμβάνονται, το χρηματοοικονομικό κόστος και τα χρηματοοικονομικά έσοδα, περιλαμβανομένων των αποτελεσμάτων που προκύπτουν από επενδύσεις στο μετοχικό κεφάλαιο εταιρειών, καθώς και τα αποτελέσματα από φόρους και από διακοπείσες δραστηριότητες.
2. Επιπλέον, η Διοίκηση του Ομίλου για σκοπούς διοικητικών αποφάσεων που αφορούν στην κατανομή των πόρων στους λειτουργικούς της τομείς αλλά και για τον σκοπό της μέτρησης της αποδοτικότητας των τομέων, δεν λαμβάνει υπόψη τα έξοδα που αφορούν στις παροχές προς το προσωπικό λόγω εξόδου από την υπηρεσία ούτε και το κόστος που προκύπτει από τον διακανονισμό των συναλλαγών που βασίζονται σε συμμετοχικούς τίτλους.

Το Πρότυπο εφαρμόζεται στις ετήσιες Οικονομικές καταστάσεις που αρχίζουν την ή μετά την 1η Ιανουαρίου 2009. Νωρίτερη εφαρμογή επιτρέπεται εφόσον γνωστοποιηθεί. Οι πληροφορίες κατά τομείς της συγκριτικής περιόδου από το αρχικό έτος εφαρμογής θα πρέπει να αναπροσαρμοσθούν προκειμένου να ευθυγραμμισθούν με τις απαιτήσεις του προτύπου, εκτός και αν η πληροφορία δεν είναι διαθέσιμη και το κόστος ανάπτυξής της υπερβολικό.

Με βάση την υπάρχουσα δομή του Ομίλου και τις λογιστικές πολιτικές που ακολουθούνται, η Διοίκηση δεν αναμένει σημαντικές επιδράσεις στις οικονομικές καταστάσεις του Ομίλου από την εφαρμογή των ανωτέρω Προτύπων και Διερμηνειών, όταν αυτά καταστούν εφαρμόσιμα.

Η επίδραση από την εφαρμογή του αναθεωρημένου ΔΛΠ 23 δεν έχει ακόμα προσδιορισθεί. Όπως αναφέρθηκε ανωτέρω το αναθεωρημένο ΔΛΠ 23 καταργεί την επιλογή της άμεσης αναγνώρισης σαν έξοδο του κόστους δανεισμού που αφορά σε απόκτηση, κατασκευή ή παραγωγή παγίου στοιχείου του ενεργητικού. Αυτό αναμένεται να επηρεάσει την επιμέτρηση των παγίων που είναι εσωτερικώς δημιουργούμενα στα πλαίσια της διαδικασίας έρευνας και ανάπτυξης του Ομίλου. Η μέχρι τώρα εφαρμοζόμενη πολιτική αφορούσε στην άμεση επιβάρυνση των αποτελεσμάτων χρήσης με το σύνολο των χρηματοοικονομικών εξόδων. Η αλλαγή στον τρόπο της λογιστικής πολιτικής αναγνώρισης των εξόδων αυτών θα επηρεάσει κατά βάση την χρονική στιγμή της αναγνώρισης του εξόδου όπως και τον τρόπο παρουσίασης του εξόδου αυτού (χρηματοοικονομικό κόστος έναντι αποσβέσεων).

Ο Όμιλος δεν έχει σκοπό να εφαρμόσει κανένα από τα Πρότυπα ή τις Διερμηνείες νωρίτερα.

6.2 Σημαντικές λογιστικές κρίσεις, εκτιμήσεις και παραδοχές

Η προετοιμασία των οικονομικών καταστάσεων σύμφωνα με τα ΔΠΧΠ απαιτεί από τη Διοίκηση τη διενέργεια κρίσεων, εκτιμήσεων και παραδοχών οι οποίες επηρεάζουν τα ποσά του ενεργητικού και των υποχρεώσεων, όπως επίσης και τις γνωστοποιήσεις για ενδεχόμενες απαιτήσεις και υποχρεώσεις κατά την ημερομηνία των οικονομικών καταστάσεων καθώς και τα παρουσιαζόμενα ποσά εσόδων και δαπανών κατά τη διάρκεια της παρουσιαζόμενης περιόδου. Τα πραγματικά αποτελέσματα μπορεί να διαφέρουν από αυτές τις εκτιμήσεις.

Οι εκτιμήσεις και οι κρίσεις συνεχώς αποτιμώνται και βασίζονται στην ιστορική εμπειρία και άλλες παραμέτρους, συμπεριλαμβανομένων και των εκτιμήσεων για μελλοντικά γεγονότα τα οποία θεωρούνται εύλογα σύμφωνα με τις περιστάσεις.

6.2.1 Κρίσεις

Κατά τη διαδικασία εφαρμογής των λογιστικών πολιτικών της εταιρείας, κρίσεις, πέραν αυτών που περιλαμβάνουν εκτιμήσεις, διενεργούνται από τη Διοίκηση και οι οποίες επηρεάζουν τα ποσά που αναγνωρίζονται στις οικονομικές καταστάσεις. Οι σημαντικότερες κρίσεις σχετίζονται με:

➤ την ανακτησιμότητα των εισπρακτέων λογαριασμών

Η Διοίκηση εξετάζει κατ' έτος την ανακτησιμότητα των κονδυλίων που περιλαμβάνονται στους εισπρακτέους λογαριασμούς, σε συνδυασμό και με εξωτερική πληροφόρηση, (βάσεις δεδομένων αξιολόγησης πιστοληπτικής ικανότητας πελατών, νομικοί κλπ.) προκειμένου να αποφασίσει για την ανακτησιμότητα των κονδυλίων που περιλαμβάνονται στους εισπρακτέους λογαριασμούς.

➤ κατηγοριοποίηση των επενδύσεων

Η Διοίκηση αποφασίζει κατά την απόκτηση μιας επένδυσης, εάν αυτή θα κατηγοριοποιηθεί ως διακρατούμενη ως τη λήξη, κατεχόμενη για εμπορικούς σκοπούς, αποτιμώμενη στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων ή διαθέσιμη προς πώληση. Για τις επενδύσεις που χαρακτηρίζονται ως διακρατούμενες ως τη λήξη, η Διοίκηση εξετάζει εάν πληρούνται τα κριτήρια του ΔΛΠ 39 και συγκεκριμένα το κατά πόσο ο Όμιλος έχει την πρόθεση και την ικανότητα να τις κρατήσει έως τη λήξη τους. Ο Όμιλος κατηγοριοποιεί τις επενδύσεις ως κατεχόμενες για εμπορικούς σκοπούς εάν αυτές έχουν αποκτηθεί κυρίως για τη δημιουργία βραχυπρόθεσμου κέρδους. Η κατηγοριοποίηση των επενδύσεων ως αποτιμώμενες στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων εξαρτάται από τον τρόπο με τον οποίο η Διοίκηση παρακολουθεί την απόδοση αυτών των επενδύσεων. Όταν δεν κατηγοριοποιούνται ως κατεχόμενες για εμπορικούς σκοπούς αλλά υπάρχουν διαθέσιμες και αξιόπιστες εύλογες αξίες και οι μεταβολές στις εύλογες αξίες περιλαμβάνονται στο κέρδος ή στη ζημιά στους λογαριασμούς της Διοίκησης, κατηγοριοποιούνται ως αποτιμώμενες στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων. Όλες οι άλλες επενδύσεις κατηγοριοποιούνται ως διαθέσιμες προς πώληση.

➤ απαξίωση των αποθεμάτων

➤ κατά πόσο μια μίσθωση που συνάπτεται με έναν εξωτερικό εκμισθωτή κατατάσσεται ως λειτουργική ή χρηματοδοτική.

6.2.2 Εκτιμήσεις και παραδοχές

Συγκεκριμένα ποσά που περιλαμβάνονται ή επηρεάζουν τις οικονομικές καταστάσεις και τις σχετικές αποκαλύψεις θα πρέπει να εκτιμηθούν, απαιτώντας από τη Διοίκηση να χρησιμοποιήσει παραδοχές αναφορικά με τις αξίες ή τις συνθήκες οι οποίες δεν μπορούν να είναι γνωστές με βεβαιότητα κατά τη στιγμή προετοιμασίας των οικονομικών καταστάσεων. Μία «κρίσιμη λογιστική εκτίμηση» είναι εκείνη που συνδυάζει σημαντικότητα στην απεικόνιση της χρηματοοικονομικής κατάστασης της επιχείρησης και των αποτελεσμάτων της και απαιτεί από τη Διοίκηση της εταιρείας πιο δύσκολες, υποκειμενικές ή σύνθετες κρίσεις, ενώ συχνά υπάρχει ανάγκη εκτιμήσεων σχετικά με την επίδραση γεγονότων τα οποία θεωρούνται ως ενδογενώς αβέβαια. Η εταιρεία αποτιμά τέτοιες κρίσεις σε μία συνεχή βάση, στηριζόμενη σε ιστορικά στοιχεία και εμπειρία, σε συμβουλές ειδικών, σε τάσεις και μεθόδους οι οποίες θεωρούνται εύλογες σε σχέση με τις περιστάσεις, καθώς και σε προβλέψεις αναφορικά με το πώς αυτές ενδέχεται να μεταβληθούν στο μέλλον. Επίσης, στη σημείωση υπ' αριθ. 7 «Σύνοψη σημαντικών λογιστικών αρχών», γίνεται αναφορά στις λογιστικές αρχές που έχουν επιλεγεί από τις προτεινόμενες αποδεκτές εναλλακτικές.

Εκτιμώμενη απομείωση υπεραξίας

Ο Όμιλος διενεργεί σε ετήσια βάση έλεγχο για τυχόν απομείωση της υπεραξίας και ενδιάμεσα, όταν τα γεγονότα ή οι συνθήκες καθιστούν πιθανή την ύπαρξη απομείωσης (π.χ. μία σημαντική δυσμενής αλλαγή στο εταιρικό κλίμα ή μία απόφαση για πώληση ή διάθεση μιας μονάδας). Ο καθορισμός της ύπαρξης απομείωσης απαιτεί την αποτίμηση της αντίστοιχης μονάδας η οποία εκτιμάται χρησιμοποιώντας τη μέθοδο της προεξόφλησης των ταμειακών ροών. Όταν αυτό κρίνεται διαθέσιμο και απαραίτητο, χρησιμοποιούνται σχετικοί συντελεστές πολλαπλασιασμού της αγοράς, προκειμένου να επιβεβαιωθούν τα αποτελέσματα από τις προεξοφλημένες ταμειακές ροές. Εφαρμόζοντας αυτή τη μεθοδολογία, η εταιρεία βασίζεται σε μία σειρά από παράγοντες, στους οποίους περιλαμβάνονται τα πραγματικά λειτουργικά αποτελέσματα, τα μελλοντικά εταιρικά σχέδια, οι οικονομικές προεκτάσεις και τα δεδομένα της αγοράς. Στην περίπτωση που από αυτή την ανάλυση προκύπτει απομείωση της υπεραξίας, τότε η μέτρηση της απομείωσης απαιτεί εκτίμηση της εύλογης αξίας για κάθε αναγνωριζόμενο ενσώματο ή άυλο περιουσιακό στοιχείο. Σε αυτήν την περίπτωση, χρησιμοποιείται η προσέγγιση των ταμειακών ροών η οποία αναφέρεται ανωτέρω από ανεξάρτητους εκτιμητές, όπου κρίνεται κατάλληλο.

Διενεργείται έλεγχος για άλλα αναγνωριζόμενα άυλα περιουσιακά στοιχεία με καθορισμένες ωφέλιμες ζωές και υποκείμενα σε απόσβεση, συγκρίνοντας τη λογιστική αξία με το άθροισμα των μη προεξοφλημένων ταμειακών ροών που αναμένεται να

δημιουργηθούν από το περιουσιακό στοιχείο. Ελέγχονται τα άυλα περιουσιακά στοιχεία με αόριστες ωφέλιμες ζωές ετησίως χρησιμοποιώντας μία μέθοδο εύλογης αξίας όπως τις προεξοφλημένες ταμειακές ροές. Ο Όμιλος ετησίως διενεργεί έλεγχο για απομείωση της υπεραξίας, σύμφωνα με την λογιστική πολιτική, όπως αυτή αναφέρεται στη σημείωση 7.8. Τα ανακτήσιμα ποσά των μονάδων δημιουργίας ταμειακών ροών έχουν καθοριστεί βασιζόμενα σε υπολογισμούς της αξίας σε χρήση (on value-in-use calculations). Αυτοί οι υπολογισμοί απαιτούν τη χρήση εκτιμήσεων.

Προβλέψεις

Η εταιρεία σχηματίζει προβλέψεις για απαιτήσεις ίσες με το ποσό των απαιτήσεων από πράκτορες που η Διοίκηση της εταιρείας εκτιμά ως επισφαλείς. Για να καθορίσει τις απαραίτητες προβλέψεις κατά την ημερομηνία του ισολογισμού, λαμβάνει υπόψη τις εγγυήσεις που έχουν καταβληθεί από τους πράκτορες σύμφωνα με τους κανονισμούς που διέπουν τη σχέση της εταιρείας με αυτούς. Οι εγγυήσεις αυτές χρησιμοποιούνται για να αντισταθμίσουν επισφαλείς απαιτήσεις από πράκτορες.

Η Διοίκηση εκτιμά ότι οι προβλέψεις για πιστωτικούς κινδύνους για το 2007, ύψους € 21.879 χιλ. (2006: € 18.379 χιλ.), είναι επαρκείς λόγω των ελέγχων των πιστωτικών κινδύνων, το μεγάλο όγκο και τη διαφορετικότητα των απαιτήσεων και τον έλεγχο πιστώσεων σε πραγματικό χρόνο των πρακτόρων της εταιρείας μέσω του δικτύου on-line.

Ενδεχόμενες απαιτήσεις και υποχρεώσεις

Ο Όμιλος είναι δυνατό να εμπλακεί σε δικαστικές διαμάχες και αξιώσεις κατά τη συνήθη πορεία της λειτουργίας του. Η Διοίκηση έχει την άποψη ότι οποιοδήποτε διακανονισμοί επιτευχθούν δε θα επηρεάσουν σημαντικά τη χρηματοοικονομική θέση του Ομίλου όπως αυτή παρουσιάζεται την 31^η Δεκεμβρίου 2007. Ωστόσο, ο προσδιορισμός ενδεχόμενων υποχρεώσεων συνδεδεμένων με δικαστικές διαμάχες και αξιώσεις είναι μία σύνθετη διαδικασία, που απαιτεί κρίσεις αναφορικά με το αποτέλεσμα και την εφαρμογή νόμων και ρυθμίσεων. Αλλαγή στις κρίσεις ή στην εφαρμογή μπορεί να έχει ως αποτέλεσμα την αύξηση ή τη μείωση των ενδεχόμενων υποχρεώσεων της εταιρείας στο μέλλον.

7. Σύνοψη σημαντικών λογιστικών αρχών

Οι σημαντικότερες λογιστικές αρχές οι οποίες χρησιμοποιούνται για τη σύνταξη των οικονομικών καταστάσεων συνοψίζονται κατωτέρω. Θα πρέπει να επισημανθεί ότι λογιστικές εκτιμήσεις και παραδοχές χρησιμοποιούνται για τη σύνταξη των οικονομικών καταστάσεων. Αν και αυτές οι εκτιμήσεις στηρίζονται στην καλύτερη δυνατή γνώση της Διοίκησης για τα τρέχοντα γεγονότα, τα πραγματικά αποτελέσματα μπορεί να διαφέρουν σε σχέση με αυτές τις εκτιμήσεις.

7.1 Ενοποίηση και συμμετοχή σε συνδεδεμένες

Οι ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις περιλαμβάνουν τους λογαριασμούς της εταιρείας και των θυγατρικών της.

Θυγατρικές: είναι οι εταιρείες στις οποίες η ΟΠΑΠ Α.Ε. άμεσα ή έμμεσα κατέχει περισσότερο από το 50% των δικαιωμάτων ψήφου ή τη δύναμη να ασκήσει έλεγχο στις λειτουργίες τους. Η ύπαρξη τυχόν δυνητικών δικαιωμάτων ψήφου τα οποία είναι ασκήσιμα κατά το χρόνο σύνταξης των οικονομικών καταστάσεων, λαμβάνεται υπόψη προκειμένου να στοιχειοθετηθεί αν η μητρική ασκεί τον έλεγχο επί των θυγατρικών. Οι θυγατρικές έχουν ενοποιηθεί με τη μέθοδο της αγοράς από την ημερομηνία που ο έλεγχός τους μεταβιβάστηκε στην εταιρεία και παύουν να ενοποιούνται κατά την ημερομηνία παύσης του ελέγχου. Η εξαγορά θυγατρικής από τον Όμιλο λογιστικοποιείται βάσει της μεθόδου της αγοράς. Το κόστος κτήσης μιας θυγατρικής είναι η εύλογη αξία των περιουσιακών στοιχείων που δόθηκαν, των μετοχών που εκδόθηκαν και των υποχρεώσεων που αναλήφθηκαν κατά την ημερομηνία της ανταλλαγής, πλέον τυχόν κόστους άμεσα συνδεδεμένου με τη συναλλαγή. Τα εξατομικευμένα περιουσιακά στοιχεία και υποχρεώσεις, συμπεριλαμβανομένων και των ενδεχόμενων υποχρεώσεων που αποκτώνται σε μία επιχειρηματική συνένωση επιμετρώνται κατά την εξαγορά στις εύλογες αξίες τους, ανεξαρτήτως του ποσοστού συμμετοχής και του γεγονότος, αν αυτές είχαν αναγνωρισθεί ή όχι στις οικονομικές καταστάσεις της θυγατρικής πριν την ημερομηνία εξαγοράς. Το κόστος αγοράς πέραν της εύλογης αξίας των επιμέρους στοιχείων που αποκτήθηκαν, καταχωρείται ως υπεραξία και εξετάζεται αν θα καταχωρηθεί μέρος αυτής στην κατηγορία των άυλων περιουσιακών στοιχείων. Αν το συνολικό κόστος της αγοράς είναι μικρότερο από την εύλογη αξία των επιμέρους στοιχείων που αποκτήθηκαν, η διαφορά καταχωρείται άμεσα στα αποτελέσματα.

Διεταιρικές συναλλαγές, υπόλοιπα και μη πραγματοποιημένα κέρδη από συναλλαγές μεταξύ των εταιρειών του Ομίλου απαλείφονται. Οι μη πραγματοποιημένες ζημιές επίσης απαλείφονται, εκτός εάν η συναλλαγή παρέχει ενδείξεις απομείωσης του μεταβιβασθέντος στοιχείου ενεργητικού. Επίσης, οι λογιστικές αρχές των θυγατρικών αναθεωρούνται, ώστε να εξασφαλίζεται η συνέπεια με εκείνες της εταιρείας. Τα ποσά σε ξένο νόμισμα που εμφανίζονται στους ισολογισμούς των θυγατρικών έχουν μετατραπεί σε ευρώ χρησιμοποιώντας ως συναλλαγματική ισοτιμία την ισχύουσα ισοτιμία στην ημερομηνία του ισολογισμού. Για τη μετατροπή της κατάστασης αποτελεσμάτων χρήσης και της κατάστασης των ταμειακών ροών χρησιμοποιείται η μέση συναλλαγματική ισοτιμία. Οι διαφορές που προκύπτουν από τη μετατροπή παρουσιάζονται ως ξεχωριστό τμήμα των ιδίων κεφαλαίων.

Συγγενείς: είναι οι επιχειρήσεις στις οποίες ο Όμιλος ασκεί ουσιώδη επιρροή αλλά δεν πληρούν τις προϋποθέσεις για να χαρακτηριστούν είτε θυγατρικές, είτε κοινοπραξίες. Ουσιώδης επιρροή θεωρείται ότι υπάρχει, όταν ο Όμιλος κατέχει, άμεσα ή έμμεσα, ποσοστό μεταξύ 20% και 50% των δικαιωμάτων ψήφου μια εταιρείας, χωρίς βεβαίως να έχει τον έλεγχο ή τον από κοινού έλεγχο στην εκδότη. Επενδύσεις σε συγγενείς επιχειρήσεις εμφανίζονται στις οικονομικές καταστάσεις της εταιρείας στο κόστος κτήσεως και ενοποιούνται με τη μέθοδο της καθαρής θέσης. Οποιαδήποτε υπεραξία περιλαμβάνεται στο ποσό της επένδυσης, εξετάζεται για απομείωση ως μέρος της επένδυσης. Όταν μια εταιρεία του Ομίλου συναλλάσσεται με μια συγγενή του Ομίλου, κέρδη ή ζημιές απαλείφονται βάσει της αναλογίας της συμμετοχής του Ομίλου στη συγγενή εταιρεία. Όλες οι μεταγενέστερες μεταβολές στο μερίδιο της συμμετοχής στα ίδια κεφάλαια της συγγενούς, αναγνωρίζονται στο σωρευτικό ποσό της επένδυσης του Ομίλου. Αλλαγές οι οποίες προκύπτουν από κέρδη ή ζημιές της συγγενούς καταχωρούνται στο κονδύλι «Έσοδα/Ζημιές από συγγενείς επιχειρήσεις» στις ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις και για αυτό το λόγο επηρεάζουν τα αποτελέσματα του Ομίλου. Επίσης, οι αλλαγές αυτές περιλαμβάνουν επιπλέον αποσβέσεις ή ζημιές απομείωσης επί των εύλογων αξιών των στοιχείων του ενεργητικού και των υποχρεώσεων. Στοιχεία τα οποία έχουν αναγνωρισθεί απευθείας στην καθαρή θέση της συγγενούς, όπως για παράδειγμα, χρεώσεις προκύπτουσες από διαθέσιμες προς πώληση μετοχές, αναγνωρίζονται στην ενοποιημένη καθαρή θέση του Ομίλου. Οποιοσδήποτε μεταβολές στην καθαρή θέση της συγγενούς που δεν προκύπτουν από τα αποτελέσματα αυτής, όπως για παράδειγμα, από τη διανομή μερισμάτων ή άλλες συναλλαγές με τους μετόχους της συγγενούς, χρεώνονται έναντι των ληφθέντων ή χορηγηθέντων ποσών. Καμία επίδραση στο αποτέλεσμα του Ομίλου ή τα Ίδια Κεφάλαια δεν αναγνωρίζεται ως αποτέλεσμα αυτών των συναλλαγών. Ωστόσο, όταν το μερίδιο του Ομίλου στις ζημιές της συγγενούς υπερβαίνει το ποσό της επένδυσης σε αυτή, ο Όμιλος δεν αναγνωρίζει επιπλέον ζημιές, εκτός αν κληθεί να συμμετέχει σε υποχρεώσεις ή να διενεργήσει πληρωμές για λογαριασμό της συγγενούς.

Μη πραγματοποιηθέντα κέρδη από συναλλαγές μεταξύ του Ομίλου και των συγγενών απαλείφονται βάσει της αναλογίας της συμμετοχής του Ομίλου στη συγγενή εταιρεία. Επίσης, και οι μη πραγματοποιηθείσες ζημιές απαλείφονται εκτός εάν παρέχουν ενδείξεις απομείωσης του στοιχείου το οποίο μεταβιβάστηκε.

Στις οικονομικές καταστάσεις της ΟΠΑΠ Α.Ε. οι επενδύσεις της εταιρείας σε θυγατρικές υπολογίζονται από το κόστος μείον κάθε απομείωση αξίας. Τα μερίσματα αναγνωρίζονται στην κατάσταση αποτελεσμάτων όταν ανακοινώνονται. Επίσης, οι επενδύσεις της εταιρείας σε συγγενείς εταιρείες υπολογίζονται στο κόστος κτήσεως τους μείον κάθε

απομείωση αξίας. Τα μερίσματα αναγνωρίζονται στην κατάσταση αποτελεσμάτων όταν ανακοινώνονται.

7.2 Μετατροπή ξένου νομίσματος

Οι ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις στις οποίες συμπεριλαμβάνονται οι οικονομικές καταστάσεις της εταιρείας, παρουσιάζονται σε ευρώ (€), που είναι το λειτουργικό νόμισμα και το νόμισμα παρουσίασης της μητρικής εταιρείας και όλων των θυγατρικών της.

Οι συναλλαγές σε ξένα νομίσματα μετατρέπονται στο λειτουργικό νόμισμα με τη χρήση των ισοτιμιών που ισχύουν κατά την ημερομηνία των συναλλαγών (spot exchange rate).

Κέρδη και ζημιές από συναλλαγματικές διαφορές οι οποίες προκύπτουν από την εκκαθάριση τέτοιων συναλλαγών κατά τη διάρκεια της περιόδου και από τη μετατροπή των νομισματικών στοιχείων που εκφράζονται σε ξένο νόμισμα με τις ισχύουσες ισοτιμίες κατά την ημερομηνία ισολογισμού, καταχωρούνται στα αποτελέσματα, υπό τον τίτλο «Άλλα έσοδα εκμετάλλευσης» ή «Άλλα λειτουργικά έξοδα» αντίστοιχα, εκτός και αν καταχωρηθούν στην καθαρή θέση ως χαρακτηριζόμενες ως αντιστάθμιση ταμειακών ροών ή αντιστάθμιση καθαρών επενδύσεων.

Μεταβολές στην εύλογη αξία χρεογράφων εκφρασμένων σε ξένο νόμισμα τα οποία έχουν χαρακτηριστεί ως διαθέσιμα προς πώληση αναλύονται σε συναλλαγματικές διαφορές προερχόμενες από μεταβολή στο αποσβεσμένο κόστος και σε λοιπές μεταβολές της αξίας των χρεογράφων. Οι συναλλαγματικές διαφορές που σχετίζονται με μεταβολή στο αποσβεσμένο κόστος αναγνωρίζονται στην κατάσταση αποτελεσμάτων ενώ αυτές που σχετίζονται με λοιπές μεταβολές αναγνωρίζονται απευθείας στα ίδια κεφάλαια.

Οι συναλλαγματικές διαφορές από μη νομισματικά στοιχεία που αποτιμώνται στην εύλογη αξία τους, θεωρούνται ως τμήμα της εύλογης αξίας και συνεπώς καταχωρούνται όπου και οι διαφορές της εύλογης αξίας.

Στις ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις, όλες οι οικονομικές καταστάσεις των θυγατρικών, οι οποίες παρουσιάζουν οικονομικές καταστάσεις σε ισοτιμία διαφορετική από την ισοτιμία παρουσίασης του Ομίλου (καμία εκ των οποίων δε χρησιμοποιεί ισοτιμία σε υπερπληθωριστική οικονομία), έχουν μετατραπεί σε ευρώ.

Οι απαιτήσεις και υποχρεώσεις σε ξένο νόμισμα μετατρέπονται σε ευρώ με την ισοτιμία κλεισίματος κατά το τέλος της χρήσεως.

7.3 Οικονομικές πληροφορίες κατά τομέα

Προκειμένου να αναγνωριστούν οι παρουσιαζόμενοι λειτουργικοί τομείς, η Διοίκηση στηρίζεται στους επιχειρηματικούς τομείς δραστηριότητας της, που βασικά αντιπροσωπεύουν τα προϊόντα και τις υπηρεσίες που διαθέτει ο Όμιλος.

Οι λογιστικές αρχές που χρησιμοποιεί ο Όμιλος για τους σκοπούς πληροφόρησης κατά τομέα σύμφωνα με το ΔΛΠ 14 είναι οι ίδιοι που χρησιμοποιούνται κατά την σύνταξη των οικονομικών καταστάσεων.

7.4 Αναγνώριση εσόδων και εξόδων

Έσοδα αναγνωρίζονται όταν είναι πιθανό ότι μελλοντικά οικονομικά οφέλη θα εισρεύσουν στην εταιρεία και το ποσό μπορεί να μετρηθεί αξιόπιστα. Τα έσοδα μετρώνται στην εύλογη αξία του ληφθέντος τιμήματος και απεικονίζονται καθαρά από Φόρο Προστιθέμενης Αξίας, επιστροφών και εκπτώσεων. Το ποσό των εσόδων θεωρείται αξιόπιστα μετρήσιμο όταν όλα τα ενδεχόμενα που συνδέονται με την πώληση έχουν επιλυθεί.

Έσοδα: Περιλαμβάνουν έσοδα από παιχνίδια. Η αναγνώριση των εσόδων γίνεται ως εξής:

- **Έσοδα παιχνιδιών:** Αναγνωρίζονται μετά την ολοκλήρωση των παιχνιδιών, αμέσως πριν την ανακοίνωση των αποτελεσμάτων. Τα έσοδα από τα παιχνίδια πρόγνωσης αθλητικών γεγονότων, για μεν το ΣΤΟΙΧΗΜΑ, αναγνωρίζονται σε καθημερινή βάση, για δε τα παιχνίδια ΠΡΟΠΟΓΚΟΛ και ΠΡΟΠΟ που διαρκούν περισσότερο από τρεις ή τέσσερις ημέρες αναγνωρίζονται σε ταμειακή βάση μία και τρεις φορές την εβδομάδα αντιστοίχως.

Άλλες κατηγορίες εσόδων αναγνωρίζονται με βάση τις ακόλουθες μεθόδους:

- **Πωλήσεις αγαθών:** Αναγνωρίζονται όταν η εταιρεία παραδίδει τα αγαθά στους πελάτες, τα αγαθά γίνονται αποδεκτά από αυτούς και η είσπραξη της απαίτησης είναι εύλογα εξασφαλισμένη.

- **Παροχή υπηρεσιών:** Τα έσοδα από συμβάσεις καθορισμένου τιμήματος αναγνωρίζονται ανάλογα με το στάδιο της ολοκλήρωσής τους κατά την ημερομηνία σύνταξης των οικονομικών καταστάσεων. Υπό την πρακτική αυτή, τα έσοδα γενικότερα αναγνωρίζονται βάσει του κόστους των παρεχόμενων υπηρεσιών που υλοποιήθηκε σε σχέση με το συνολικό κόστος που απαιτεί η παρεχόμενη υπηρεσία. Όταν το αποτέλεσμα της συναλλαγής δεν μπορεί να εκτιμηθεί αξιόπιστα, έσοδα αναγνωρίζονται μόνο στην έκταση που τα αναγνωρισθέντα έξοδα είναι ανακτήσιμα. Το ποσό που συνδέεται με μεταγενέστερη παροχή υπηρεσιών, αναβάλλεται και αναγνωρίζεται στη διάρκεια της περιόδου που θα παρασχεθεί η υπηρεσία. Αυτό το αναβαλλόμενο έσοδο περιλαμβάνεται στις «Λοιπές υποχρεώσεις» στον Ισολογισμό.

- **Έσοδα από τόκους:** Αναγνωρίζονται βάσει χρονικής αναλογίας και με τη χρήση του πραγματικού επιτοκίου. Όταν υπάρχει απομείωση των απαιτήσεων, η λογιστική αξία αυτών μειώνεται στο ανακτήσιμο ποσό τους το οποίο είναι η παρούσα αξία

των αναμενόμενων μελλοντικών ταμειακών ροών προεξοφλούμενων με το αρχικό πραγματικό επιτόκιο. Στη συνέχεια λογίζονται τόκοι με το ίδιο επιτόκιο επί της απομειωμένης (νέας λογιστικής) αξίας.

- **Έσοδα από μερίσματα:** Αναγνωρίζονται όταν οριστικοποιείται το δικαίωμα είσπραξης τους από τους μετόχους.

Έξοδα: Αναγνωρίζονται στα αποτελέσματα σε δεδουλευμένη βάση. Τα έξοδα από τόκους αναγνωρίζονται σε δεδουλευμένη βάση.

7.5 Ενσώματες ακινητοποιήσεις

Τα πάγια στοιχεία του ενεργητικού απεικονίζονται στις οικονομικές καταστάσεις στις αξίες κτήσεώς τους ή στο τεκμαιρόμενο κόστος που προσδιορίστηκε βάσει εύλογων αξιών κατά την ημερομηνία μετάβασης, μείον τις σωρευμένες αποσβέσεις και ζημίες απομείωσης. Το κόστος κτήσεως περιλαμβάνει όλες τις άμεσα καταλογισμένες δαπάνες για την απόκτηση των στοιχείων.

Μεταγενέστερες δαπάνες καταχωρούνται σε επαύξηση της λογιστικής αξίας των ενσωμάτων παγίων ή ως ξεχωριστό πάγιο μόνο κατά την έκταση που οι δαπάνες αυτές αυξάνουν τα μελλοντικά οικονομικά οφέλη που αναμένεται να εισρεύσουν από τη χρήση του παγίου στοιχείου και το κόστος τους μπορεί να επιμετρηθεί αξιόπιστα. Το κόστος επισκευών και συντηρήσεων καταχωρείται στα αποτελέσματα όταν πραγματοποιούνται.

Κατά την πώληση ενσώματων ακινητοποιήσεων, οι διαφορές μεταξύ του τιμήματος που λαμβάνεται και της λογιστικής τους αξίας καταχωρούνται ως κέρδη ή ζημίες στα αποτελέσματα. Οι επισκευές και συντηρήσεις καταχωρούνται στα έξοδα της περιόδου που αφορούν.

Οι αποσβέσεις των στοιχείων των ενσωμάτων παγίων (πλην οικοπέδων τα οποία δεν αποσβένονται) υπολογίζονται με τη σταθερή μέθοδο μέσα στην ωφέλιμη ζωή τους που έχει ως εξής:

Οικόπεδα	-
Κτίρια	20 έτη
Μηχανολογικός εξοπλισμός	5-8 έτη
Μεταφορικά μέσα	6,5 έτη
Έπιπλα και λοιπός εξοπλισμός	5 έτη

Οι υπολειμματικές αξίες και οι ωφέλιμες ζωές των ενσώματων παγίων υπόκεινται σε επανεξέταση σε κάθε ημερομηνία ισολογισμού. Όταν οι λογιστικές αξίες των ενσωμάτων ακινητοποιήσεων υπερβαίνουν την ανακτήσιμη αξία τους, η διαφορά (απομείωση) καταχωρείται άμεσα ως έξοδο στα αποτελέσματα.

7.6 Άυλα περιουσιακά στοιχεία

Στα άυλα περιουσιακά στοιχεία συμπεριλαμβάνονται τα δικαιώματα και οι άδειες λογισμικού.

Λογισμικό: Οι άδειες λογισμικού αποτιμώνται στο κόστος κτήσεως μείον τις αποσβέσεις. Οι αποσβέσεις διενεργούνται με τη σταθερή μέθοδο κατά τη διάρκεια της ωφέλιμης ζωής των στοιχείων αυτών η οποία κυμαίνεται από 1 έως 3 χρόνια.

Δικαιώματα: Το αποκλειστικό δικαίωμα διεξαγωγής, οργάνωσης και λειτουργίας αριθμολαχείων και παιχνιδιών πρόγνωσης αθλητικών γεγονότων που παραχωρήθηκε στην εταιρεία από το Ελληνικό Δημόσιο για είκοσι (20) έτη δηλώνεται στο κόστος όπως αυτό ορίστηκε από ανεξάρτητους εκτιμητές και αποσβένεται εντός περιόδου είκοσι (20) ετών. (Σημείωση 7.8, όπου περιγράφονται οι διαδικασίες ελέγχου απομείωσης).

7.7 Υπεραξία

Η Υπεραξία επιχειρήσεως (Goodwill) που δημιουργείται κατά την εξαγορά ή συγχώνευση ολόκληρης οικονομικής μονάδας μετράται αρχικά στο κόστος το οποίο είναι ίσο με τη διαφορά μεταξύ του ολικού τιμήματος αγοράς και της πραγματικής αξίας των επιμέρους στοιχείων ενεργητικού, υποχρεώσεων και ενδεχόμενων υποχρεώσεων. Μετά την αρχική αναγνώριση, η υπεραξία μετράται στο κόστος μείον τις σωρευμένες ζημίες απομείωσης. Ο αγοραστής εξετάζει την υπεραξία για απομείωση σε ετήσια βάση ή συχνότερα, εφόσον γεγονότα ή αλλαγές στις συνθήκες υποδεικνύουν ότι η υπεραξία μπορεί να έχει απομειωθεί. (Σημείωση 7.8, όπου περιγράφονται οι διαδικασίες ελέγχου απομείωσης).

7.8 Απομείωση αξίας περιουσιακών στοιχείων

Η Υπεραξία καθώς τα ασώματα περιουσιακά στοιχεία που έχουν απροσδιόριστη ωφέλιμη ζωή δεν αποσβένονται και υπόκεινται σε έλεγχο απομείωσης ετησίως. Τα λοιπά στοιχεία του ενεργητικού υπόκεινται σε έλεγχο απομείωσης ετησίως όταν κάποια γεγονότα καταδεικνύουν ότι η λογιστική αξία μπορεί να μην είναι ανακτήσιμη. Η ανακτήσιμη αξία είναι το μεγαλύτερο ποσό μεταξύ της καθαρής τιμής πώλησης και της αξίας λόγω χρήσης. Καθαρή αξία πώλησης θεωρείται το ποσό από την πώληση ενός στοιχείου του ενεργητικού στα πλαίσια μιας αμφοτεροβαρούς συναλλαγής στην οποία τα μέρη έχουν πλήρη γνώση και προσχωρούν οικειοθελώς, μετά από την αφαίρεση κάθε πρόσθετου

άμεσου κόστους διάθεσης του στοιχείου ενεργητικού, ενώ η αξία χρήσης βασίζεται σε αποτίμηση της παρούσας αξίας μελλοντικών ταμειακών ροών, καθώς είναι η παρούσα αξία των εκτιμώμενων μελλοντικών ταμειακών ροών που αναμένεται να εισρεύσουν στην επιχείρηση από τη χρήση ενός στοιχείου ενεργητικού και από τη διάθεσή του στο τέλος της εκτιμώμενης ωφέλιμης ζωής του.

Για σκοπούς ελέγχου απομείωσης, τα στοιχεία του ενεργητικού ομαδοποιούνται στο χαμηλότερο επίπεδο μονάδας δημιουργίας ταμειακών ροών (cash-generating units). Ως αποτέλεσμα, ορισμένα στοιχεία ενεργητικού εξετάζονται αυτόνομα, ενώ κάποια άλλα σε επίπεδο μονάδας δημιουργίας ταμειακών ροών.

Η ζημία λόγω μείωσης της αξίας των στοιχείων του ενεργητικού αναγνωρίζεται από την επιχείρηση, όταν η λογιστική αξία των στοιχείων αυτών (ή της μονάδας δημιουργίας ταμειακών ροών) είναι μεγαλύτερη από το ανακτήσιμο ποσό τους. Η ζημία απομείωσης χρεώνεται pro rata σε όλα τα στοιχεία της μονάδας δημιουργίας ταμειακών ροών. Με εξαίρεση το λογαριασμό «Υπεραξία», όλα τα λοιπά στοιχεία ενεργητικού εξετάζονται σε επόμενες περιόδους, καθώς ενδείξεις που οδήγησαν σε αναγνώριση ζημίας απομείωσης στο παρελθόν μπορεί να μην υφίστανται πλέον.

7.9 Μισθώσεις

Ο Όμιλος συνάπτει συμφωνίες, που εμπεριέχουν συναλλαγές που δεν έχουν τον νομικό τύπο μιας μίσθωσης αλλά της εκχωρείται το δικαίωμα χρήσης περιουσιακών στοιχείων (ενσώματες ακινητοποιήσεις) έναντι μιας σειράς πληρωμών.

Η εκτίμηση για το εάν μία συμφωνία περιέχει στοιχείο μίσθωσης πραγματοποιείται κατά την έναρξη της συμφωνίας, λαμβάνοντας υπόψη όλα τα διαθέσιμα στοιχεία και τις ιδιαίτερες συνθήκες. Μετά την έναρξη της συμφωνίας πραγματοποιείται επαναξιολόγησή της, για το εάν περιέχει στοιχείο μίσθωσης, όταν συμβαίνει κάποιο από τα παρακάτω:

- α) υπάρχει μεταβολή στους όρους της σύμβασης, εκτός κι αν η μεταβολή απλά ανανεώνει ή παρατείνει τη συμφωνία,
- β) ασκείται δικαίωμα ανανέωσης ή συμφωνείται μια παράταση, εκτός κι αν όρος της ανανέωσης ή της παράτασης αρχικά είχε περιληφθεί στη μισθωτική περίοδο,
- γ) υπάρχει μια μεταβολή στο κατά πόσο η εκπλήρωση εξαρτάται από ένα καθορισμένο περιουσιακό στοιχείο και
- δ) υπάρχει σημαντική αλλαγή στο περιουσιακό στοιχείο.

Εάν μια συμφωνία επαναξιολογείται, η λογιστική αντιμετώπιση για μισθώσεις εφαρμόζεται από την ημερομηνία που η μεταβολή στις συνθήκες συνεπάγεται επαναξιολόγηση για τα (α), (γ) ή (δ), και από την ημερομηνία της ανανέωσης ή της παράτασης για την περίπτωση (β).

Ο Όμιλος ως μισθωτής

Η ιδιοκτησία ενός μισθωμένου περιουσιακού στοιχείου μεταβιβάζεται στο μισθωτή εάν μεταβιβάζονται σε αυτόν ουσιαστικά όλοι οι κίνδυνοι και τα οφέλη που σχετίζονται με το μισθωμένο περιουσιακό στοιχείο ανεξάρτητο με τον νομικό τύπο της σύμβασης. Κατά την έναρξη της μίσθωσης το περιουσιακό στοιχείο αναγνωρίζεται στην εύλογη αξία του ή εάν είναι χαμηλότερη, στην παρούσα αξία των ελάχιστων καταβολών μισθωμάτων συμπεριλαμβανομένων και επιπλέον καταβολών εάν υπάρχουν, που καλύπτονται από το μισθωτή. Ένα αντίστοιχο ποσό αναγνωρίζεται ως υποχρέωση από τη χρηματοδοτική μίσθωση ανεξαρτήτως εάν μερικές από τις καταβολές μισθωμάτων αποδίδονται προκαταβολικά κατά την έναρξη της μίσθωσης.

Η μεταγενέστερη λογιστική αντιμετώπιση των περιουσιακών στοιχείων τα οποία έχουν αποκτηθεί με συμβάσεις χρηματοδοτικής μίσθωσης, π.χ. η χρησιμοποιούμενη μέθοδος απόσβεσης και ο προσδιορισμός της ωφέλιμης ζωής του, είναι ίδια με αυτή που εφαρμόζεται σε συγκρίσιμα αποκτώμενα, εκτός συμβάσεων μίσθωσης, περιουσιακά στοιχεία. Η λογιστική αντιμετώπιση της αντίστοιχης υποχρέωσης αφορά στη σταδιακή μείωση της, με βάση τις ελάχιστες καταβολές των μισθωμάτων μείον τις χρηματοοικονομικές επιβαρύνσεις, οι οποίες αναγνωρίζονται ως έξοδο στα χρηματοοικονομικά έξοδα. Οι χρηματοοικονομικές επιβαρύνσεις κατανέμονται στη διάρκεια της μισθωτικής περιόδου και αντιπροσωπεύουν ένα σταθερό περιοδικό επιτόκιο επί του ανεξόφλητου υπολοίπου της υποχρέωσης.

Όλες οι υπόλοιπες μισθώσεις αντιμετωπίζονται ως λειτουργικές μισθώσεις. Οι καταβολές στις συμβάσεις λειτουργικής μίσθωσης αναγνωρίζονται ως έξοδο στα αποτελέσματα με τη ευθεία μέθοδο (συσχετισμός εσόδου χρήσης και εξόδου). Οι σχετιζόμενες δαπάνες, όπως η συντήρηση και η ασφάλιση, αναγνωρίζονται ως έξοδο όταν πραγματοποιούνται.

Ο Όμιλος ως εκμισθωτής

Οι μισθώσεις στις οποίες ο Όμιλος δε μεταβιβάζει ουσιαστικά όλους τους κινδύνους και τις ωφέλειες του περιουσιακού στοιχείου κατατάσσονται ως λειτουργικές μισθώσεις. Αρχικά άμεσα κόστη που βαρύνουν τους εκμισθωτές στη διαπραγμάτευση και συμφωνία μιας λειτουργικής μίσθωσης προστίθενται στη λογιστικά αξία του μισθωμένου περιουσιακού στοιχείου και αναγνωρίζονται καθ' όλη τη διάρκεια της μίσθωσης ως έσοδα μίσθωσης.

7.10 Λοιπό μη κυκλοφορούν ενεργητικό

Το μη κυκλοφορούν ενεργητικό καταχωρείται πάντα στο ιστορικό κόστος χωρίς έκπτωση παρούσας αξίας από την ημερομηνία της αναμενόμενης λήξης ή πραγματοποίησης.

Εγγυήσεις

Οι εγγυητικές καταβολές αφορούν καταθέσεις για ορισμένους προμηθευτές για να εξασφαλίσουν τις υποχρεώσεις του Ομίλου προς αυτούς τους προμηθευτές. Τα ποσά παραμένουν ως απαιτήσεις κατά τη διάρκειά τους. Με τη λήξη αυτών των υποχρεώσεων, τα καταβλημένα ποσά μπορούν να συμψηφισθούν έναντι όλου ή τμήματος εκκρεμών υποχρεώσεων σύμφωνα με τους όρους της καταβολής, ενώ το υπόλοιπο επιστρέφεται στον Όμιλο.

Παροχές αποχώρησης

Οι παροχές αυτές καταβάλλονται στο προσωπικό σύμφωνα με τη συλλογική σύμβαση εργασίας της εταιρείας. Από τις 31.12.2000 οι παροχές καταβάλλονται στους εργαζόμενους που έχουν συμπληρώσει 17,5 έτη προϋπηρεσίας (πριν τις 31.12.2000 η προϋπόθεση ήταν εικοσιπέντε (25) έτη προϋπηρεσίας). Το ποσό που δίνεται είναι η συνολική αποζημίωση αποχώρησης για την προϋπηρεσία που συμπληρώθηκε μέχρι εκείνη την ημερομηνία (μέχρι τις 31.12.2000 το ποσό που δινόταν ήταν 50% της συνολικής αποζημίωσης αποχώρησης της παρεχόμενης προϋπηρεσίας). Ποσά που προκαταβάλλονται αφαιρούνται από το εφάπαξ συνταξιοδότησης που καταβάλλεται στον εργαζόμενο με την αποχώρησή του. Το επιτόκιο για ποσά που προκαταβάλλονται είναι 2%.

Στεγαστικά δάνεια προσωπικού

Σύμφωνα με τη συλλογική σύμβαση εργασίας της εταιρείας, οι εργαζόμενοι με πλήρη απασχόληση που πληρούν τις προϋποθέσεις δικαιούνται στεγαστικά δάνεια. Τα δάνεια αυτά έχουν διάρκεια εικοσιπέντε (25) έτη με αρχική περίοδο χάριτος δύο (2) ετών στην εξόφληση του κύριου κεφαλαίου και των τόκων. Οι δεδουλευμένοι τόκοι υπολογίζονται με επιτόκιο 2% ετησίως.

Υπάρχουν τρία είδη στεγαστικών δανείων:

Αγοράς	Μέχρι του ποσού € 32.281,73
Κατασκευής	Μέχρι του ποσού € 16.140,86
Επισκευής	Μέχρι του ποσού € 8.070,43

7.11 Χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού

Τα χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού περιλαμβάνουν ταμειακά και χρηματοοικονομικά μέσα. Χρηματοοικονομικό μέσο είναι κάθε σύμβαση που δημιουργεί ένα χρηματοοικονομικό στοιχείο ενεργητικού σε μία επιχείρηση και μια χρηματοοικονομική υποχρέωση ή ένα συμμετοχικό τίτλο σε μια άλλη επιχείρηση. Τα χρηματοοικονομικά μέσα εκτός από χρηματοοικονομικά μέσα αντιστάθμισης, μπορούν να χωρισθούν στις κάτωθι κατηγορίες: δάνεια και απαιτήσεις, χρηματοοικονομικά στοιχεία αποτιμώμενα στην εύλογη αξία τους μέσω της κατάστασης αποτελεσμάτων χρήσης,

διαθέσιμα για πώληση χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού και επενδύσεις κατεχόμενες ως τη λήξη. Τα χρηματοοικονομικά μέσα ταξινομούνται στις ανωτέρω κατηγορίες από τη Διοίκηση της εταιρείας κατά την αρχική αναγνώριση, ανάλογα με το σκοπό για τον οποίο αποκτήθηκαν. Ο χαρακτηρισμός των χρηματοοικονομικών στοιχείων ενεργητικού επανεκτιμάται στο τέλος κάθε ημερομηνίας δημοσίευσης κατά την οποία είναι διαθέσιμη η επιλογή κατηγορίας ή λογιστικού χειρισμού.

Συνήθεις αγοραπωλησίες χρηματοοικονομικών στοιχείων ενεργητικού, αναγνωρίζονται κατά την ημερομηνία τακτοποίησής τους. Όλα τα χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού τα οποία δεν έχουν ταξινομηθεί ως αποτιμώμενα στην εύλογη αξία τους μέσω της κατάστασης αποτελεσμάτων χρήσης, αναγνωρίζονται αρχικά στην εύλογη αξία τους πλέον του κόστους της συναλλαγής.

Η εταιρεία εξετάζει αν ένα συμβόλαιο εμπεριέχει ενσωματωμένο παράγωγο κατά τη σύναψη της συμφωνίας. Το ενσωματωμένο παράγωγο διαχωρίζεται από το βασικό συμβόλαιο και λογιστικοποιείται ως παράγωγο, όταν η ανάλυση καταδεικνύει ότι όλα τα οικονομικά χαρακτηριστικά και οι κίνδυνοι του παραγώγου δε σχετίζονται άμεσα με το βασικό συμβόλαιο.

Διακοπή αναγνώρισης χρηματοοικονομικών στοιχείων ενεργητικού επέρχεται από τη στιγμή όπου το δικαίωμα λήψης ταμειακών ροών από την επένδυση έχει λήξει ή έχει μεταφερθεί.

Η εταιρεία εξετάζει σε κάθε ημερομηνία δημοσίευσης οικονομικών καταστάσεων αν ένα χρηματοοικονομικό στοιχείο ενεργητικού ή ομάδα χρηματοοικονομικών στοιχείων έχει υποστεί απομείωση.

ι) Δάνεια και απαιτήσεις

Περιλαμβάνουν μη παράγωγα χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού με σταθερές ή προσδιορισμένες πληρωμές, τα οποία δεν διαπραγματεύονται σε ενεργές αγορές. Προκύπτουν όταν η εταιρεία παρέχει χρήματα, αγαθά ή υπηρεσίες απευθείας σε χρεώστες χωρίς την πρόθεση να εμπορευθεί τις δημιουργηθείσες απαιτήσεις.

Τα δάνεια και οι απαιτήσεις αποτιμώνται μεταγενέστερα στο αναπόσβεστο κόστος τους βάσει της μεθόδου του πραγματικού επιτοκίου, μείον τις ζημιές απομείωσης. Κάθε μεταβολή στην αξία όταν διακόπτεται η αναγνώριση ή απομειώνεται ή κατά τη διαδικασία απόσβεσής της, αναγνωρίζεται απευθείας στην κατάσταση αποτελεσμάτων χρήσης. Το αναπόσβεστο κόστος υπολογίζεται λαμβάνοντας υπόψη κάθε προεξόφληση ή ανταμοιβή κατά την εξαγορά και περιλαμβάνει αμοιβές οι οποίες είναι αναπόσπαστο μέρος του πραγματικού επιτοκίου και του κόστους της συναλλαγής.

Οι εμπορικές απαιτήσεις απομειώνονται όταν υπάρχουν αντικειμενικές ενδείξεις ότι η εταιρεία δε θα είναι σε θέση να εισπράξει όλα τα ποσά σύμφωνα με τους αρχικούς όρους

είσπραξης. Το ποσό που καταγράφεται στα αποτελέσματα προσδιορίζεται ως η διαφορά μεταξύ της καταγραμμένης αξίας του στοιχείου του ενεργητικού και της παρούσας αξίας των εκτιμώμενων μελλοντικών ταμειακών ροών.

Τα δάνεια και οι απαιτήσεις περιλαμβάνονται στο κυκλοφορούν ενεργητικό, εκτός από εκείνα με λήξη μεγαλύτερη των δώδεκα (12) μηνών από την ημερομηνία ισολογισμού. Τα τελευταία συμπεριλαμβάνονται στα μη κυκλοφορούντα στοιχεία του ενεργητικού.

ii) Χρηματοοικονομικά στοιχεία αποτιμώμενα στην εύλογη αξία τους μέσω της κατάστασης αποτελεσμάτων χρήσης

Πρόκειται για χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού που ικανοποιούν οποιαδήποτε από τις παρακάτω προϋποθέσεις:

- Χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού που κατέχονται για εμπορικούς σκοπούς (συμπεριλαμβάνονται τα παράγωγα, εκτός από εκείνα που είναι καθορισμένα και αποτελεσματικά μέσα αντιστάθμισης, αυτά που αποκτώνται ή δημιουργούνται με σκοπό την πώληση ή την επαναγορά και τέλος αυτά που αποτελούν μέρος ενός χαρτοφυλακίου από αναγνωρισμένα χρηματοοικονομικά μέσα).

- Κατά την αρχική αναγνώριση ορίζεται από την εταιρεία ως στοιχείο που αποτιμάται στην εύλογη αξία, με αναγνώριση των μεταβολών στην κατάσταση αποτελεσμάτων χρήσης.

Μεταγενέστερα της αρχικής αναγνώρισης, τα χρηματοοικονομικά στοιχεία που περιλαμβάνονται σε αυτήν την κατηγορία αποτιμώνται στην εύλογη αξία και οι μεταβολές καταχωρούνται στα αποτελέσματα της χρήσεως. Χρηματοοικονομικά στοιχεία που έχουν αρχικά χαρακτηριστεί ως χρηματοοικονομικά στοιχεία αποτιμώμενα στην εύλογη αξία τους μέσω της κατάστασης αποτελεσμάτων χρήσης μπορεί μεταγενέστερα να μην επαναταξινομούνται.

iii) Διαθέσιμα για πώληση χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού

Περιλαμβάνει μη παράγωγα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία τα οποία είτε προσδιορίζονται σε αυτήν την κατηγορία, είτε δεν μπορούν να ενταχθούν σε κάποια από τις άλλες κατηγορίες.

Τα διαθέσιμα προς πώληση χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία αποτιμώνται στην εύλογη αξία τους και τα σχετικά κέρδη ή ζημιές καταχωρούνται σε αποθεματικό των ιδίων κεφαλαίων καθαρά φόρων, μέχρι τα στοιχεία αυτά να πωληθούν ή να χαρακτηρισθούν ως απομειωμένα.

Κατά την πώληση ή όταν χαρακτηρισθούν ως απομειωμένα, τα κέρδη ή οι ζημιές μεταφέρονται στα αποτελέσματα. Ζημιές απομείωσης που έχουν αναγνωρισθεί στα αποτελέσματα δεν αντιστρέφονται μέσω αποτελεσμάτων.

Σε κάθε ημερομηνία Ισολογισμού ο Όμιλος εκτιμά αν υπάρχουν αντικειμενικές ενδείξεις που να οδηγούν στο συμπέρασμα ότι τα χρηματοοικονομικά στοιχεία του ενεργητικού έχουν υποστεί απομείωση. Για μετοχές εταιρειών που έχουν ταξινομηθεί ως χρηματοοικονομικά στοιχεία διαθέσιμα προς πώληση, τέτοια ένδειξη συνιστά η σημαντική ή παρατεταμένη μείωση της εύλογης αξίας σε σχέση με το κόστος κτήσεως. Αν στοιχειοθετείται απομείωση, η σωρευμένη στα ίδια κεφάλαια ζημιά που είναι η διαφορά μεταξύ κόστους κτήσεως και εύλογης αξίας, μεταφέρεται στα αποτελέσματα.

Ο Όμιλος δεν κατέχει επενδύσεις αυτής της κατηγορίας.

iv) Επενδύσεις κατεχόμενες ως την λήξη

Περιλαμβάνει μη παράγωγα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία με πάγιες ή προσδιορισμένες πληρωμές και συγκεκριμένη λήξη και τα οποία ο Όμιλος έχει την πρόθεση και τη δυνατότητα να τα διακρατήσει ως τη λήξη τους.

Οι κατεχόμενες μέχρι τη λήξη επενδύσεις αποτιμώνται μεταγενέστερα στο αναπόσβεστο κόστος τους βάσει της μεθόδου του πραγματικού επιτοκίου. Το αναπόσβεστο κόστος είναι το ποσό το οποίο αρχικά αναγνωρίσθηκε μείον κεφαλαιακές πληρωμές, πλέον ή μείον τις σωρευτικές αποσβέσεις με τη χρήση πραγματικού επιτοκίου στη διαφορά μεταξύ του αρχικά αναγνωρισθέντος ποσού και του ποσού ωρίμανσης και μείον κάθε πρόβλεψη απομείωσης. Ο υπολογισμός περιλαμβάνει όλες τις πληρωθείσες ή ληφθείσες αμοιβές μεταξύ των μερών του συμβολαίου. Επιπρόσθετα, αν υπάρχει αντικειμενική ένδειξη ότι η επένδυση έχει απομειωθεί, το χρηματοοικονομικό μέσο αποτιμάται στην παρούσα αξία των εκτιμώμενων ταμειακών ροών. Κάθε μεταβολή στην αξία της επένδυσης αναγνωρίζεται στην κατάσταση αποτελεσμάτων χρήσεως.

v) Εύλογες αξίες

Οι εύλογες αξίες των χρηματοοικονομικών στοιχείων ενεργητικού που είναι διαπραγματεύσιμα σε ενεργές αγορές προσδιορίζονται από τις τρέχουσες τιμές ζήτησης. Για τα μη διαπραγματεύσιμα στοιχεία οι εύλογες αξίες προσδιορίζονται με τη χρήση τεχνικών αποτίμησης όπως ανάλυση πρόσφατων συναλλαγών, συγκρίσιμων στοιχείων που διαπραγματεύονται και προεξόφληση ταμειακών ροών. Οι μη διαπραγματεύσιμοι σε ενεργό αγορά συμμετοχικοί τίτλοι που έχουν ταξινομηθεί στην κατηγορία διαθέσιμα προς πώληση χρηματοοικονομικά στοιχεία και των οποίων η εύλογη αξία δεν είναι δυνατόν να προσδιοριστεί με αξιοπιστία, αποτιμώνται στο κόστος κτήσης τους.

7.12 Αποθέματα

Τα αποθέματα απεικονίζονται στη χαμηλότερη αξία μεταξύ κόστους κτήσης και καθαρής ρευστοποιήσιμης αξίας. Το κόστος καθορίζεται με βάση το μέσο ετήσιο σταθμικό κόστος.

7.13 Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα ταμειακών διαθεσίμων

Τα διαθέσιμα και ισοδύναμα διαθεσίμων περιλαμβάνουν τα μετρητά στην τράπεζα και στο ταμείο καθώς επίσης και τις βραχυπρόθεσμες επενδύσεις υψηλής ρευστότητας όπως τα προϊόντα της αγοράς χρήματος και τις τραπεζικές καταθέσεις με χρονικό ορίζοντα τριών μηνών ή λιγότερο. Τα προϊόντα της αγοράς χρήματος είναι χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία που αποτιμώνται στην εύλογη αξία μέσω της κατάστασης αποτελεσμάτων.

7.14 Ίδια κεφάλαια

Το μετοχικό κεφάλαιο προσδιορίζεται από την ονομαστική αξία των μετοχών που έχουν εκδοθεί. Οι κοινές μετοχές χαρακτηρίζονται ως ίδια κεφάλαια.

Η διαφορά υπέρ το άρτιο περιλαμβάνει όλα τα επιπρόσθετα ποσά που λήφθηκαν κατά την έκδοση μετοχικού κεφαλαίου. Έξοδα τα οποία πραγματοποιήθηκαν για την έκδοση μετοχών εμφανίζονται μετά την αφαίρεση του σχετικού φόρου εισοδήματος, σε μείωση της διαφοράς υπέρ το άρτιο.

Προνομιούχες μετοχές οι οποίες έχουν χαρακτηριστικά υποχρέωσης αναγνωρίζονται στον ισολογισμό ως χρηματοοικονομική υποχρέωση, καθαρή από κόστη συναλλαγών. Οι πληρωμές μερισμάτων επί μετοχών ολοκληρωτικά αναγνωριζόμενες ως υποχρέωση, καταχωρούνται ως δαπάνη τόκου στην κατάσταση αποτελεσμάτων χρήσης.

Τα στοιχεία των χρηματοοικονομικών μέσων τα οποία α) δημιουργούν υποχρέωση στην εταιρεία και β) δίνουν δικαίωμα στον κάτοχό τους να τα μετατρέψει σε στοιχεία της καθαρής θέσης, αναγνωρίζονται ξεχωριστά και ταξινομούνται ως χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις, χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού και στοιχεία της καθαρής θέσης.

Κατά την απόκτηση ιδίων μετοχών, το καταβληθέν τίμημα, συμπεριλαμβανομένων και των σχετικών δαπανών, απεικονίζεται μειωτικά των ιδίων κεφαλαίων. Κανένα κέρδος ή ζημία δεν αναγνωρίζεται στην κατάσταση αποτελεσμάτων χρήσης από την αγορά, πώληση, έκδοση ή διαγραφή ιδίων μετοχών. Έξοδα τα οποία πραγματοποιήθηκαν για την έκδοση μετοχών εμφανίζονται μετά την αφαίρεση του σχετικού φόρου εισοδήματος, σε μείωση του προϊόντος της έκδοσης. Τα έξοδα τα οποία σχετίζονται με την έκδοση μετοχών για την απόκτηση επιχειρήσεων περιλαμβάνονται στο κόστος κτήσεως της επιχειρήσεως που αποκτάται.

7.15 Φορολογία εισοδήματος & αναβαλλόμενος φόρος

Η επιβάρυνση της περιόδου με φόρους εισοδήματος αποτελείται από τους τρέχοντες φόρους και τους αναβαλλόμενους φόρους, δηλαδή τους φόρους ή τις φορολογικές ελαφρύνσεις που σχετίζονται με τα οικονομικά οφέλη που προκύπτουν στην περίοδο

αλλά έχουν ήδη καταλογιστεί ή θα καταλογιστούν από τις φορολογικές αρχές σε διαφορετικές περιόδους. Ο φόρος εισοδήματος αναγνωρίζεται στο λογαριασμό των αποτελεσμάτων της περιόδου, εκτός του φόρου εκείνου που αφορά συναλλαγές που καταχωρήθηκαν απευθείας στα ίδια κεφάλαια, στην οποία περίπτωση καταχωρείται απευθείας, κατά ανάλογο τρόπο, στα ίδια κεφάλαια.

Οι τρέχοντες φόροι εισοδήματος περιλαμβάνουν τις βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις ή και απαιτήσεις προς τις δημοσιονομικές αρχές που σχετίζονται με τους πληρωτέους φόρους επί του φορολογητέου εισοδήματος της περιόδου και οι τυχόν πρόσθετοι φόροι εισοδήματος που αφορούν προηγούμενες χρήσεις. Οι τρέχοντες φόροι επιμετρούνται σύμφωνα με τους φορολογικούς συντελεστές και τους φορολογικούς νόμους που εφαρμόζονται στις διαχειριστικές περιόδους με τις οποίες σχετίζονται, βασιζόμενοι στο φορολογητέο κέρδος για το έτος. Όλες οι αλλαγές στα βραχυπρόθεσμα φορολογικά στοιχεία του ενεργητικού ή τις υποχρεώσεις αναγνωρίζονται σαν μέρος των φορολογικών εξόδων στην κατάσταση αποτελεσμάτων χρήσης.

Ο αναβαλλόμενος φόρος εισοδήματος προσδιορίζεται με τη μέθοδο της υποχρέωσης που προκύπτει από τις προσωρινές διαφορές μεταξύ της λογιστικής αξίας και της φορολογικής βάσης των στοιχείων του ενεργητικού και των υποχρεώσεων. Η αναβαλλόμενη φορολογική απαίτηση αναγνωρίζεται στο βαθμό που είναι πιθανό ότι θα τακτοποιηθεί με μελλοντικό φορολογητέο εισόδημα. Αναβαλλόμενη φορολογική υποχρέωση αναγνωρίζεται για όλες τις φορολογητέες προσωρινές διαφορές. Ωστόσο, σύμφωνα και με το ΔΛΠ 12, κανένας αναβαλλόμενος φόρος δεν αναγνωρίζεται σε σχέση με την Υπεραξία. Αναβαλλόμενος φόρος εισοδήματος δε λογίζεται εάν προκύπτει από την αρχική αναγνώριση στοιχείου ενεργητικού ή παθητικού σε συναλλαγή, εκτός επιχειρηματικής συνένωσης, η οποία όταν έγινε η συναλλαγή δεν επηρέασε ούτε το λογιστικό ούτε το φορολογικό κέρδος ή ζημία. Δεν αναγνωρίζεται αναβαλλόμενος φόρος εισοδήματος για τις προσωρινές διαφορές που προκύπτουν από επενδύσεις σε θυγατρικές και κοινοπραξίες, με εξαίρεση την περίπτωση που η αναστροφή των προσωρινών διαφορών ελέγχεται από τον Όμιλο και είναι πιθανό ότι οι προσωρινές διαφορές δε θα αναστραφούν στο προβλεπτό μέλλον. Επιπλέον, φορολογητέες ζημιές οι οποίες μεταφέρονται σε επόμενες χρήσεις όπως και τυχόν πιστωτικοί φόροι του Ομίλου εξετάζονται ως προς την αναγνώρισή τους ως αναβαλλόμενη φορολογική απαίτηση.

Οι αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις και υποχρεώσεις αποτιμώνται με βάση τους φορολογικούς συντελεστές που αναμένεται να εφαρμοστούν στην περίοδο κατά την οποία θα διακανονιστεί η απαίτηση ή η υποχρέωση, χωρίς προεξόφληση, λαμβάνοντας υπόψη τους φορολογικούς συντελεστές (και φορολογικούς νόμους) που έχουν τεθεί σε ισχύ ή ουσιαστικά ισχύουν μέχρι την ημερομηνία του Ισολογισμού.

Οι περισσότερες αλλαγές στις αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις ή υποχρεώσεις αναγνωρίζονται ως τμήμα των φορολογικών εξόδων στην κατάσταση αποτελεσμάτων χρήσης. Μόνο αλλαγές στις αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις ή υποχρεώσεις οι οποίες σχετίζονται με αλλαγές σε στοιχεία του ενεργητικού και υποχρεώσεων καταλογισμένα απευθείας στην καθαρή θέση, αναγνωρίζονται απευθείας στην καθαρή θέση. Αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις επισκοπούνται κατά την ημερομηνία του Ισολογισμού και μειώνονται στην έκταση που δεν είναι πλέον πιθανό ότι επαρκή φορολογητέα κέρδη θα είναι διαθέσιμα ώστε να επιτρέψουν την ωφέλεια από τη χρήση μέρους ή του συνόλου των αναβαλλόμενων φορολογικών απαιτήσεων. Ο Όμιλος αναγνωρίζει προηγούμενη μη αναγνωρισθείσα αναβαλλόμενη φορολογική απαίτηση κατά την ημερομηνία Ισολογισμού, στο βαθμό που γίνεται πιθανό ότι μελλοντικά φορολογητέα κέρδη θα επιτρέψουν την ανάκτηση αναβαλλόμενων φορολογικών απαιτήσεων.

7.16 Προβλέψεις, ενδεχόμενες απαιτήσεις και υποχρεώσεις

Προβλέψεις αναγνωρίζονται όταν η εταιρεία έχει παρούσες νομικές ή τεκμαιρόμενες υποχρεώσεις ως αποτέλεσμα παρελθόντων γεγονότων, είναι πιθανή η εκκαθάρισή τους μέσω εκρών πόρων και η εκτίμηση του ακριβούς ποσού της υποχρέωσης μπορεί να πραγματοποιηθεί με αξιοπιστία. Ο χρόνος εκκαθάρισης της υποχρέωσης μπορεί να παραμένει αβέβαιος. Δε διενεργούνται προβλέψεις για μελλοντικές λειτουργικές ζημιές. Όταν μέρος ή το σύνολο της απαιτούμενης δαπάνης για διακανονισμό μίας πρόβλεψης αναμένεται να διακανονισθεί από άλλο μέρος, ο διακανονισμός αναγνωρίζεται μόνο όταν είναι ουσιαστικά βέβαιο ότι θα ληφθεί όταν η εταιρεία διακανονήσει την υποχρέωση και απεικονίζεται ως ξεχωριστή απαίτηση. Το ποσό που αναγνωρίζεται κατ' αυτόν τον τρόπο δεν πρέπει να υπερβαίνει το ποσό της πρόβλεψης. Η δαπάνη που σχετίζεται με μία πρόβλεψη παρουσιάζεται στην κατάσταση αποτελεσμάτων χρήσεως, καθαρή από το ποσό που αναγνωρίζεται ως διακανονισμός τρίτου. Στις περιπτώσεις όπου η χρονική αξία του χρήματος είναι σημαντική, το ποσό της πρόβλεψης είναι η παρούσα αξία των δαπανών που αναμένονται να απαιτηθούν για το διακανονισμό της υποχρέωσης. Ο συντελεστής προεξόφλησης αντικατοπτρίζει τις τρέχουσες συνθήκες της αγοράς αναφορικά με τη διαχρονική αξία του χρήματος καθώς και τους σχετιζόμενους με την υποχρέωση κινδύνους. Όταν χρησιμοποιείται προεξόφληση, το σωρευτικό ποσό της πρόβλεψης αυξάνεται κάθε περίοδο για να αποδώσει τη χρονική μεταβολή. Αυτό το ποσό αναγνωρίζεται ως κόστος δανεισμού στην κατάσταση αποτελεσμάτων χρήσης.

Οι προβλέψεις επισκοπούνται κατά την ημερομηνία σύνταξης κάθε Ισολογισμού και προσαρμόζονται προκειμένου να αντανakλούν τις τρέχουσες εκτιμήσεις. Αν δεν είναι

πλέον πιθανό ή απομακρύνεται το ενδεχόμενο εκκαθάρισης της υποχρέωσης μέσω εκρών πόρων, η πρόβλεψη αναστρέφεται.

Στις περιπτώσεις όπου η ενδεχόμενη εκροή πόρων ως αποτέλεσμα τρέχουσας υποχρέωσης δεν είναι πιθανή ή το ποσό δεν μπορεί να εκτιμηθεί αξιόπιστα τότε καμία υποχρέωση δεν αναγνωρίζεται στις οικονομικές καταστάσεις εκτός και αν προέκυψαν από συνένωση επιχειρήσεων. Αυτές οι ενδεχόμενες υποχρεώσεις αναγνωρίζονται κατά τον καθορισμό της κατανομής της αξίας εξαγοράς σε απαιτήσεις και υποχρεώσεις που εξαγοράστηκαν κατά τη συνένωση επιχειρήσεων. Οι ενδεχόμενες υποχρεώσεις δεν αναγνωρίζονται στις οικονομικές καταστάσεις αλλά γνωστοποιούνται, εκτός αν η πιθανότητα εκρών πόρων οι οποίοι ενσωματώνουν οικονομικά οφέλη είναι ελάχιστη.

Πιθανές χρηματικές ροές οικονομικών οφελών προς τον Όμιλο οι οποίες δεν ικανοποιούν τα κριτήρια αναγνώρισης μιας απαίτησης θεωρούνται ενδεχόμενες απαιτήσεις. Οι ενδεχόμενες απαιτήσεις δεν αναγνωρίζονται στις οικονομικές καταστάσεις αλλά γνωστοποιούνται εφόσον η εισροή οικονομικών οφελών είναι πιθανή.

7.17 Χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις

Οι χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις του Ομίλου περιλαμβάνουν δάνεια και υπεραναλήψεις, εμπορικές και λοιπές υποχρεώσεις και υποχρεώσεις χρηματοδοτικής μίσθωσης. Περιλαμβάνονται στις οικονομικές καταστάσεις υπό τους τίτλους: «Μακροπρόθεσμες δανειακές υποχρεώσεις», «Βραχυπρόθεσμες δανειακές υποχρεώσεις», «Μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις χρηματοδοτικής μίσθωσης», «Βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις χρηματοδοτικής μίσθωσης» και «Προμηθευτές και λοιπές υποχρεώσεις».

Χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις αναγνωρίζονται όταν ο Όμιλος γίνεται συμβαλλόμενο μέρος σε σχετική σύμβαση και διακόπτεται η αναγνώριση όταν η υποχρέωση λήγει, ακυρώνεται ή εκπληρώνεται. Όλοι οι τόκοι αναγνωρίζονται ως δαπάνες υπό τον τίτλο «Χρηματοοικονομικά Έξοδα» της κατάστασης αποτελεσμάτων χρήσεως.

Οι υποχρεώσεις που προκύπτουν από χρηματοοικονομικές μισθώσεις μετρούνται στην αρχική αξία μείον το κεφαλαιουχικό στοιχείο των πληρωμών των μισθωμάτων.

Προμηθευτές και λοιπές υποχρεώσεις αναγνωρίζονται αρχικά στην ονομαστική τους αξία και αποτιμώνται μεταγενέστερα στο αναπόσβεστο κόστος τους μείον τις πληρωμές.

Κέρδη και ζημιές από τη διακοπή αναγνώρισης καθώς και από τη διαδικασία απόσβεσης, καταχωρούνται στην κατάσταση αποτελεσμάτων χρήσης.

Όταν υπάρχουσα υποχρέωση ανταλλάσσεται από άλλον ή τον ίδιο δανειστή με διαφορετικούς όρους, ή οι όροι της τρέχουσας υποχρέωσης μεταβάλλονται σημαντικά, αυτή η αλλαγή χειρίζεται ως διαγραφή της αρχικής υποχρέωσης και αναγνωρίζεται ως νέα

υποχρέωση. Οποιαδήποτε διαφορά στα σωρευμένα ποσά αναγνωρίζεται στην κατάσταση αποτελεσμάτων χρήσης.

Τραπεζικά δάνεια

Τα δάνεια καταχωρούνται ως υποχρεώσεις την ημερομηνία που εισπράττονται τα κεφάλαια. Τα έξοδα έκδοσης δανείου περιλαμβάνονται στα αποτελέσματα εκμετάλλευσης. Σε ημερομηνίες μεταγενέστερες του Ισολογισμού τα δάνεια εμφανίζονται με το ονομαστικό απλήρωτο ποσό. Τα έξοδα των τόκων αναγνωρίζονται όταν καταβάλλονται και κατά την ημερομηνία του Ισολογισμού στο βαθμό που αυτά τα έξοδα είναι δεδουλευμένα και δεν έχουν καταβληθεί. Τα δάνεια χωρίζονται σε μακροπρόθεσμα, αν λήγουν σε περισσότερο από ένα έτος και σε βραχυπρόθεσμα αν λήγουν σε ένα έτος ή λιγότερο.

7.18 Κόστος παροχών αποχώρησης

Σύμφωνα με τη συλλογική σύμβαση μεταξύ της εταιρείας και του προσωπικού της, η εταιρεία είναι υποχρεωμένη να καταβάλλει στο προσωπικό της συνταξιοδοτικές παροχές μετά τη συμπλήρωση της απαραίτητης προϋπηρεσίας. Το κόστος αυτών των παροχών, που καθορίζεται από μια αναλογιστική μελέτη, αναγνωρίζεται ως έξοδο στο έτος που παρασχέθηκε η υπηρεσία. Τμήμα αυτών των παροχών μπορεί να καταβληθεί στον εργαζόμενο πριν την αποχώρησή του.

Αναλογιστικά κέρδη και ζημιές οι οποίες υπερβαίνουν το 10% του μεγαλύτερου ποσού, μεταξύ της παρούσας αξίας των υποχρεώσεων καθορισμένων παροχών του Ομίλου, και της εύλογης αξίας των περιουσιακών στοιχείων του, αποσβένονται στη διάρκεια της υπολειπόμενης διάρκειας εργασίας των εργαζομένων που συμμετέχουν στο σχήμα.

7.19 Επενδύσεις σε ακίνητα

Στην κατηγορία αυτή ο Όμιλος αναγνωρίζει κτίρια ή τμήματα κτιρίων και την αναλογία τους επί του οικοπέδου, τα οποία δεν χρησιμοποιεί για την κάλυψη των λειτουργικών του αναγκών. Οι επενδύσεις αυτές, αναγνωρίζονται αρχικά στο κόστος κτήσεώς τους, προσαυξημένο με τα έξοδα που σχετίζονται με τη συναλλαγή για την απόκτησή τους. Μετά την αρχική αναγνώριση αποτιμώνται στο κόστος κτήσεως, μείον τις σωρευμένες αποσβέσεις και τις τυχόν σωρευμένες ζημιές από την απομείωση της αξίας τους. Έξοδα συντηρήσεων και επισκευών των επενδύσεων σε ακίνητα, αναγνωρίζονται στην κατάσταση αποτελεσμάτων. Για τον υπολογισμό των αποσβέσεων, η ωφέλιμη ζωή τους έχει καθορισθεί ίση με αυτή των ιδιοχρησιμοποιούμενων ακινήτων.

8. Δομή του Ομίλου

Η δομή του Ομίλου κατά την 31.12.2007 έχει ως εξής:

ΕΠΩΝΥΜΙΑ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ	ΠΟΣΟΣΤΟ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗΣ	ΕΔΡΑ	ΚΥΡΙΑ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ
Μέθοδος ολικής ενοποίησης			
ΟΠΑΠ Α.Ε.	Μητρική εταιρεία	ΕΛΛΑΔΑ	Αριθμολαχεία και στοιχήματα
ΟΠΑΠ (ΚΥΠΡΟΥ) LTD	100%	ΚΥΠΡΟΣ	Αριθμολαχεία
ΟΠΑΠ GLORY LTD	90%	ΚΥΠΡΟΣ	Εταιρεία Στοιχημάτων
ΟΠΑΠ INTERNATIONAL LTD	100%	ΚΥΠΡΟΣ	Εταιρεία Συμμετοχών
ΟΠΑΠ ΠΑΡΟΧΗΣ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ Α.Ε.	100%	ΕΛΛΑΔΑ	Αθλητικά γεγονότα – Προβολή
Μέθοδος καθαρής θέσης			
Glory Technology Ltd	20%	ΚΥΠΡΟΣ	Παροχή λογισμικού

Η ημερομηνία ενοποίησης για τις εταιρείες ΟΠΑΠ (ΚΥΠΡΟΥ) LTD και ΟΠΑΠ GLORY LTD είναι η 1^η Οκτωβρίου 2003, για την ΟΠΑΠ INTERNATIONAL LTD η 24^η Φεβρουαρίου 2004 και για την ΟΠΑΠ ΠΑΡΟΧΗΣ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ Α.Ε. είναι η 15^η Σεπτεμβρίου 2004. Όλες οι θυγατρικές επιχειρήσεις έχουν την ίδια ημερομηνία σύνταξης οικονομικών καταστάσεων με αυτή της μητρικής.

9. Διανομή μερισμάτων

Η διανομή μερισμάτων στους μετόχους του Ομίλου και της εταιρείας αναγνωρίζεται ως υποχρέωση υπό τον τίτλο «Υποχρεώσεις» την ημερομηνία κατά την οποία η διανομή εγκρίνεται από την Γενική Συνέλευση των μετόχων της μητρικής.

10. Πληροφόρηση κατά τομέα

Ένας τομέας είναι ένα διακριτό στοιχείο του Ομίλου, το οποίο αναφέρεται είτε στην παροχή προϊόντων και υπηρεσιών (επιχειρηματικός τομέας) ή στην παροχή προϊόντων και υπηρεσιών σε διαφορετικό οικονομικό περιβάλλον (γεωγραφικός τομέας), ο οποίος υπόκειται σε ξεχωριστούς κινδύνους και αποδόσεις σε σχέση με άλλους τομείς. Η Διοίκηση της εταιρείας αναγνωρίζει τους επιχειρηματικούς τομείς ως πρωτεύοντες τομείς παρουσίασης και παρουσιάζει διακεκριμένα τα έσοδα από κάθε παιχνίδι.

10.1 Επιχειρηματικοί τομείς για τον Όμιλο της ΟΠΑΠ Α.Ε. για τη χρήση που έληξε την 31^η Δεκεμβρίου 2007 και 2006 αντίστοιχα

1.1-31.12.2007	ΠΡΟΠΟ	ΛΟΤΤΟ	ΠΡΟΤΟ	ΣΤΟΙΧΗΜΑ	ΠΡΟΠΟΓΚΟΛ	ΤΖΟΚΕΡ	EXTRA 5	SUPER 3	ΚΙΝΟ	ΜΗ ΚΑΤΑΝΕΜΗΘΕΝΤΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ	ΣΥΝΟΛΟ
(Ποσά σε χιλιάδες ευρώ)											
Έσοδα	63.746	54.987	50.288	2.145.952	1.673	256.536	13.915	60.564	2.418.090	-	5.065.751
Μικτά κέρδη	20.553	24.632	16.047	384.792	254	90.362	4.270	17.742	463.241	-	1.021.893
Λειτουργικά κέρδη	17.123	21.391	12.308	272.292	166	67.802	3.632	14.966	352.395	-	762.075
Κέρδη προ φόρων	17.123	21.391	12.308	272.292	166	67.802	3.632	14.966	352.395	14.547	776.622
Καθαρά κέρδη μετά φόρων	12.599	15.739	9.056	200.348	122	49.887	2.672	11.012	259.286	10.703	571.424
Άλλα στοιχεία:											
Ενσώματες & ασώματες ακινητοποιήσεις	5.593	4.825	4.413	188.298	147	22.510	1.221	5.314	212.177	-	444.498
Κυκλοφορούν ενεργητικό	8.627	7.441	6.805	290.408	226	34.717	1.883	8.196	327.235	-	685.538
Στοιχεία ενεργητικού	14.220	12.266	11.218	478.706	373	57.227	3.104	13.510	539.412	-	1.130.036
Μη επιμερισμένο ενεργητικό										36.887	36.887
ΣΥΝΟΛΟ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟΥ	14.220	12.266	11.218	478.706	373	57.227	3.104	13.510	539.412	36.887	1.166.923
Στοιχεία παθητικού	4.162	3.590	3.284	140.121	109	16.751	909	3.955	157.891	-	330.772
Μη επιμερισμένο παθητικό										267.070	267.070
ΣΥΝΟΛΟ ΠΑΘΗΤΙΚΟΥ	4.162	3.590	3.284	140.121	109	16.751	909	3.955	157.891	267.070	597.842
Προσθήκες ενσώματων & ασώματων ακινητοποιήσεων	1.009	871	796	33.973	26	4.061	220	959	38.281	-	80.196
Αποσβέσεις	603	520	476	20.304	16	2.427	132	573	22.878	-	47.929

1.1-31.12.2006	ΠΡΟΠΟ	ΛΟΤΤΟ	ΠΡΟΤΟ	ΣΤΟΙΧΗΜΑ	ΠΡΟΠΟΓΚΟΛ	ΤΖΟΚΕΡ	EXTRA 5	SUPER 3	ΚΙΝΟ	ΜΗ ΚΑΤΑΝΕΜΗΘΕΝΤΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ	ΣΥΝΟΛΟ
(Ποσά σε χιλιάδες ευρώ)											
Έσοδα	64.733	54.210	48.716	2.282.983	1.491	248.764	16.396	65.711	1.850.425	-	4.633.429
Μικτά κέρδη	23.487	24.892	16.027	282.613	461	89.798	5.439	18.497	397.332	-	858.546
Λειτουργικά κέρδη	14.816	21.658	14.228	219.022	395	75.031	4.982	16.667	345.789		712.588
Κέρδη προ φόρων	14.816	21.658	14.228	219.022	395	75.031	4.982	16.667	345.789	12.929	725.517
Καθαρά κέρδη μετά φόρων	10.411	15.218	9.998	153.901	278	52.722	3.501	11.711	242.976	9.085	509.801
Άλλα στοιχεία:											
Ενσώματες & ασώματες ακινητοποιήσεις	3.582	3.000	2.696	126.350	83	13.768	907	3.637	102.410	-	256.433
Κυκλοφορούν ενεργητικό	9.381	7.856	7.060	330.836	216	36.049	2.376	9.523	268.153	-	671.450
Στοιχεία ενεργητικού	12.963	10.856	9.756	457.186	299	49.817	3.283	13.160	370.563	-	927.883
Μη επιμερισμένο ενεργητικό										32.045	32.045
ΣΥΝΟΛΟ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟΥ	12.963	10.856	9.756	457.186	299	49.817	3.283	13.160	370.563	32.045	959.928
Στοιχεία παθητικού	2.511	2.103	1.890	88.566	58	9.651	636	2.549	71.785	-	179.749
Μη επιμερισμένο παθητικό										262.460	262.460
ΣΥΝΟΛΟ ΠΑΘΗΤΙΚΟΥ	2.511	2.103	1.890	88.566	58	9.651	636	2.549	71.785	262.460	442.209
Προσθήκες ενσώματων & ασώματων ακινητοποιήσεων	257	215	193	9.048	6	986	65	260	7.334	-	18.364
Αποσβέσεις	358	300	269	12.625	8	1.376	91	363	10.233	-	25.623

10.2 Επιχειρηματικοί τομείς της ΟΠΑΠ Α.Ε. για τη χρήση που έληξε την 31η Δεκεμβρίου 2007 και 2006 αντίστοιχα

1.1-31.12.2007	ΠΡΟΠΟ	ΛΟΤΤΟ	ΠΡΟΤΟ	ΣΤΟΙΧΗΜΑ	ΠΡΟΠΟΓΚΟΛ	ΤΖΟΚΕΡ	EXTRA 5	SUPER 3	ΚΙΝΟ	ΜΗ ΚΑΤΑΝΕΜΗΘΕΝΤΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ	ΣΥΝΟΛΟ
(Ποσά σε χιλιάδες ευρώ)											
Έσοδα	63.124	50.146	44.305	2.137.982	1.628	235.200	13.007	55.471	2.328.845	-	4.929.708
Μικτά κέρδη	20.326	22.768	14.537	383.477	236	84.368	4.069	16.617	453.244	-	999.642
Λειτουργικά κέρδη	16.819	19.666	10.998	267.782	148	62.393	3.451	13.982	342.611	-	737.850
Κέρδη προ φόρων	16.819	19.666	10.998	267.782	148	62.393	3.451	13.982	342.611	16.170	754.020
Καθαρά κέρδη μετά φόρων	12.364	14.458	8.085	196.854	109	45.867	2.537	10.278	251.863	11.887	554.302
Άλλα στοιχεία:											
Ενσώματες & ασώματες ακινητοποιήσεις	5.681	4.513	3.987	192.410	146	21.167	1.171	4.992	209.587	-	443.654
Κυκλοφορούν ενεργητικό	7.657	6.083	5.374	259.344	198	28.531	1.578	6.728	282.496	-	597.989
Στοιχεία ενεργητικού	13.338	10.596	9.361	451.754	344	49.698	2.749	11.720	492.083	-	1.041.643
Μη επιμερισμένο ενεργητικό										77.923	77.923
ΣΥΝΟΛΟ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟΥ	13.338	10.596	9.361	451.754	344	49.698	2.749	11.720	492.083	77.923	1.119.566
Στοιχεία παθητικού	4.238	3.367	2.975	143.545	109	15.792	873	3.724	156.360	-	330.983
Μη επιμερισμένο παθητικό										264.318	264.318
ΣΥΝΟΛΟ ΠΑΘΗΤΙΚΟΥ	4.238	3.367	2.975	143.545	109	15.792	873	3.724	156.360	264.318	595.301
Προσθήκες ενσώματων & ασώματων ακινητοποιήσεων	1.024	814	719	34.688	26	3.816	211	900	37.785	-	79.983
Αποσβέσεις	609	484	427	20.620	16	2.269	125	535	22.461	-	47.546

1.1-31.12.2006	ΠΡΟΠΟ	ΛΟΤΤΟ	ΠΡΟΤΟ	ΣΤΟΙΧΗΜΑ	ΠΡΟΠΟΓΚΟΛ	ΤΖΟΚΕΡ	EXTRA 5	SUPER 3	ΚΙΝΟ	ΜΗ ΚΑΤΑΝΕΜΗΘΕΝΤΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ	ΣΥΝΟΛΟ
(Ποσά σε χιλιάδες ευρώ)											
Έσοδα	64.035	48.940	42.510	2.272.825	1.447	227.444	15.430	60.942	1.790.532	-	4.524.105
Μικτά κέρδη	23.247	22.951	14.562	281.210	444	84.160	5.242	17.521	391.301	0-	840.638
Λειτουργικά κέρδη	14.569	19.843	12.918	216.941	403	69.891	4.804	15.798	340.670	0-	695.837
Κέρδη προ φόρων	14.569	19.843	12.918	216.941	403	69.891	4.804	15.798	340.670	17.696	713.533
Καθαρά κέρδη μετά φόρων	10.231	13.935	9.072	152.352	283	49.082	3.374	11.094	239.243	12.427	501.093
Άλλα στοιχεία:											
Ενσώματες & ασώματες ακινητοποιήσεις	3.615	2.763	2.400	128.315	82	12.841	871	3.440	101.086	-	255.413
Κυκλοφορούν ενεργητικό	8.622	6.590	5.724	306.034	195	30.625	2.078	8.206	241.094	-	609.168
Στοιχεία ενεργητικού	12.237	9.353	8.124	434.349	277	43.466	2.949	11.646	342.180	-	864.581
Μη επιμερισμένο ενεργητικό										70.200	70.200
ΣΥΝΟΛΟ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟΥ	12.237	9.353	8.124	434.349	277	43.466	2.949	11.646	342.180	70.200	934.781
Στοιχεία παθητικού	2.606	1.991	1.730	92.488	59	9.255	628	2.480	72.862	-	184.099
Μη επιμερισμένο παθητικό										260.749	260.749
ΣΥΝΟΛΟ ΠΑΘΗΤΙΚΟΥ	2.606	1.991	1.730	92.488	59	9.255	628	2.480	72.862	260.749	444.848
Προσθήκες ενσώματων & ασώματων ακινητοποιήσεων	258	197	171	9.151	6	916	62	245	7.210	-	18.216
Αποσβέσεις	355	271	236	12.595	8	1.260	85	338	9.922	-	25.070

Δεν υπάρχουν συναλλαγές πώλησης μεταξύ των επιχειρηματικών τομέων. Το ενεργητικό κάθε τομέα αποτελείται από γήπεδα, εγκαταστάσεις και εξοπλισμό, ασώματες ακινητοποιήσεις, αποθέματα, απαιτήσεις, χρηματικά διαθέσιμα και ταμειακά ισοδύναμα. Το ενεργητικό που δεν έχει επιμεριστεί αφορά κυρίως σε αναβαλλόμενους φόρους, μακροπρόθεσμες επενδύσεις και την υπεραξία.

Οι υποχρεώσεις κάθε τομέα αποτελούνται από λειτουργικές υποχρεώσεις και εξαιρούν κονδύλια όπως φορολογία, υποχρεώσεις συνταξιοδότησης και προβλέψεις. Ένα τμήμα του κόστους των πωλήσεων και διαθέσεως καθώς και το κόστος διοίκησης, τα λοιπά έσοδα και έξοδα, επιμερίστηκαν στους επιχειρηματικούς τομείς ανάλογα με τα έσοδα αυτών των επιχειρηματικών τομέων.

10.3 Γεωγραφικοί τομείς

Ο Όμιλος δραστηριοποιείται στην Ελλάδα και στην Κύπρο. Η Ελλάδα είναι η χώρα-έδρα της μητρικής εταιρείας.

Για τη χρήση που έληξε την 31η Δεκεμβρίου 2007	Ελλάδα	Κύπρος	Σύνολο
	(Ποσά σε χιλιάδες ευρώ)		
Έσοδα	4.929.708	136.043	5.065.751
Μικτά κέρδη	999.642	22.251	1.021.893
Σύνολο ενεργητικού	1.119.566	47.357	1.166.923

Για τη χρήση που έληξε την 31η Δεκεμβρίου 2006	Ελλάδα	Κύπρος	Σύνολο
	(Ποσά σε χιλιάδες ευρώ)		
Έσοδα	4.524.105	109.324	4.633.429
Μικτά κέρδη	840.638	17.908	858.546
Σύνολο ενεργητικού	934.781	25.147	959.928

Τα έσοδα βασίζονται στη χώρα στην οποία εδρεύει ο πελάτης. Δεν υπάρχουν πωλήσεις μεταξύ των γεωγραφικών τομέων.

11. Σημειώσεις επί των οικονομικών καταστάσεων

11.1 Διαθέσιμα και ταμειακά ισοδύναμα

Τα διαθέσιμα και ταμειακά ισοδύναμα αναλύονται ως εξής:

	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	31.12.2007	31.12.2006	31.12.2007	31.12.2006
	(Ποσά σε χιλιάδες ευρώ)			
Ταμείο	194	117	143	104
Διαθέσιμα σε τραπεζικούς λογαριασμούς	438.536	329.123	404.682	323.940
Προθεσμιακές καταθέσεις	54.130	54.886	-	-
Σύνολο διαθέσιμων και ταμειακών ισοδύναμων	492.860	384.126	404.825	324.044

Το μέσο επιτόκιο για βραχυπρόθεσμες τραπεζικές καταθέσεις ήταν 4,08% το 2007 και 2,95% το 2006. Η μέση διάρκεια των βραχυπρόθεσμων καταθέσεων ήταν 17 ημερολογιακές ημέρες για το έτος 2007 και 23 ημερολογιακές ημέρες για το έτος 2006.

11.2 Αποθέματα

Η ανάλυση των αποθεμάτων έχει ως εξής:

ΟΜΙΛΟΣ	31.12.2007	31.12.2006
	(Ποσά σε χιλιάδες ευρώ)	
Πρώτες ύλες	31	15
Αναλώσιμα υλικά	672	593
Σύνολο αποθεμάτων	703	608

ΕΤΑΙΡΕΙΑ	31.12.2007	31.12.2006
	(Ποσά σε χιλιάδες ευρώ)	
Πρώτες ύλες	31	15
Αναλώσιμα υλικά	672	593
Σύνολο αποθεμάτων	703	608

Τα αποθέματα αποτελούνται κυρίως από χαρτί και υλικό εκτύπωσης που χρησιμοποιούνται για την εκτύπωση των αριθμολαχείων και των παιχνιδιών πρόγνωσης αθλητικών γεγονότων, κουπόνια για το ΠΑΜΕ ΣΤΟΙΧΗΜΑ, δελτία κλπ.

11.3 Απαιτήσεις

Η ανάλυση των απαιτήσεων έχει ως εξής:

	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	31.12.2007	31.12.2006	31.12.2007	31.12.2006
	(Ποσά σε χιλιάδες ευρώ)			
Απαιτήσεις από πρακτορεία (έσοδα από παιχνίδια)	24.026	88.021	21.751	82.853
Απαιτήσεις από πρακτορεία (οφειλές-ρυθμίσεις)	10.995	12.854	10.995	12.854
Επισφαλείς απαιτήσεις	21.175	17.870	21.175	17.870
Προκαταβολές σε προμηθευτές	1.229	782	1.229	782
Άλλες απαιτήσεις	1.293	902	4.942	4.148
Μερικό σύνολο απαιτήσεων	58.718	120.429	60.092	118.507
Μείον προβλέψεις για επισφαλείς απαιτήσεις-ρυθμίσεις	(21.879)	(18.379)	(21.879)	(18.379)
Σύνολο απαιτήσεων	36.839	102.050	38.213	100.128

Το κονδύλι απαιτήσεις από πρακτορεία αφορά στα πραγματοποιηθέντα έσοδα από παιχνίδια στο τέλος Δεκεμβρίου 2007, τα οποία καταβάλλονται στις αρχές του Ιανουαρίου 2008.

Η Διοίκηση θεωρεί ότι ο βασικός πιστωτικός κίνδυνος της εταιρείας προέρχεται από επισφαλείς απαιτήσεις από πράκτορες. Στις 31 Δεκεμβρίου 2007 οι απαιτήσεις αυτές ανήλθαν στο ποσό των € 21.174.848 (€ 17.869.551 το 2006) και οι οφειλές πρακτόρων από έντοκες ρυθμίσεις στο ποσό των € 11.594.717 (€ 12.853.548 το 2006). Για την κάλυψη αυτού του κινδύνου η εταιρεία σχημάτισε πρόβλεψη ύψους € 21.878.926 (€ 18.378.926 το 2006). Διαθέσιμο για την κάλυψη επισφαλών απαιτήσεων από πράκτορες είναι επίσης το συλλογικό κεφάλαιο εγγυήσεων και τόκων εγγυήσεων πρακτόρων που εξασφαλίζει υποχρεώσεις των πρακτόρων προς τη μητρική εταιρεία ύψους € 5.342.640 το Δεκέμβριο του 2007 (€ 5.158.908 το 2006). Η Διοίκηση θεωρεί αυτές τις προβλέψεις επαρκείς. (βλ. σημ. 11.18, 11.19).

Στις οικονομικές καταστάσεις της ΟΠΑΠ Α.Ε κατά την 31^η Δεκεμβρίου 2007, η ενηλικίωση των υπολοίπων των λογαριασμών των πρακτόρων σε ρύθμιση έχει ως ακολούθως:

	ΣΥΝΟΛΟ ΑΠΑΙΤΗΣΕΩΝ	ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ ΜΗ ΚΑΘΥΣΤΕΡΗΜΕΝΕΣ ΚΑΙ ΜΗ ΥΠΟΚΕΙΜΕΝΕΣ ΣΕ ΠΡΟΒΛΕΨΗ	ΚΑΘΥΣΤΕΡΗΜΕΝΕΣ ΜΗ ΑΠΟΜΕΙΟΥΜΕΝΕΣ ΑΛΛΑ ΥΠΟΚΕΙΜΕΝΕΣ ΣΕ ΠΡΟΒΛΕΨΗ ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ			
			< 3 ΜΗΝΕΣ	3 - 6 ΜΗΝΕΣ	6 - 12 ΜΗΝΕΣ	> 12 ΜΗΝΕΣ
(Ποσά σε χιλ. ευρώ)						
2007	38.213	27.218	2.872	2.111	2.487	3.525
2006	100.128	87.274	3.358	2.467	2.908	4.121

Τμήμα των έντοκων ρυθμίσεων, μη καλυπτόμενο από την πρόβλεψη, αποτιμήθηκε σε παρούσα αξία με προεξοφλητικό επιτόκιο 4,54%, βάσει του οποίου δημιουργήθηκε χρηματοοικονομικό κόστος € 600.000, μειώνοντας κατά το ποσό αυτό την αρχική αξία της απαίτησης.

Η αναμενόμενη εισπραξη του συνόλου των απαιτήσεων παρατίθεται παρακάτω:

	ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	31.12.2007	31.12.2006
(Ποσά σε χιλ. ευρώ)		
<i>Αναμενόμενος χρόνος εισπραξης:</i>		
Λιγότερο από 3 μήνες	32.823	92.710
Μεταξύ 3 και 6 μηνών	154	168
Μεταξύ 6 μηνών και 1 έτους	425	552
Μεγαλύτερη του 1 έτους	4.811	6.698
Σύνολο	38.213	100.128

11.4 Λοιπά στοιχεία κυκλοφορούντος ενεργητικού

Η ανάλυση των λογαριασμών έχει ως εξής:

	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	31.12.2007	31.12.2006	31.12.2007	31.12.2006
	(Ποσά σε χιλιάδες ευρώ)			
Υποχρεώσεις αναδόχου του <i>Στοιχήματος</i>	1.436	29.143	1.436	29.143
Στεγαστικά δάνεια στο προσωπικό	103	108	103	108
Προκαταβολές αποζημίωσης συνταξιοδότησης	477	229	477	229
Λοιπά	4.262	4.946	4.258	4.952
Προπληρωθέντα έξοδα-έσοδα εισπρακτέα	15.880	13.680	15.567	13.485
Φόρος επόμενης χρήσης	<u>132.978</u>	<u>136.560</u>	<u>132.407</u>	<u>136.471</u>
Σύνολο λοιπών στοιχείων του κυκλοφορούντος ενεργητικού	155.136	184.666	154.248	184.388

Τα ποσά των απαιτήσεων από την ανάδοχο εταιρεία του παιχνιδιού «Στοιχήμα» για τη χρήση που έληξε την 31^η Δεκεμβρίου 2007 και τη χρήση που έληξε την 31^η Δεκεμβρίου 2006 υπολογίστηκαν με βάση τους όρους του ιδιωτικού συμφωνητικού στις 25.6.2005 με την ανάδοχο εταιρεία, που αφορά στη διετία από 30.1.2005 έως 29.1.2007.

Τα στεγαστικά δάνεια στο προσωπικό εξασφαλίζονται με υποθήκες της ιδιοκτησίας που αγοράζεται.

Τα προπληρωθέντα έξοδα-έσοδα εισπρακτέα αφορούν: α) προπληρωμές που έγιναν σε Ποδοσφαιρικές Ανώνυμες Εταιρείες (Π.Α.Ε.), ΣΟΥΠΕΡΛΙΓΚ, κλπ για την παροχή υπηρεσιών διαφήμισης και χορηγίας σύμφωνα με τους όρους των σχετικών συμβάσεων και ιδιωτικών συμφωνητικών που υπογράφηκαν, β) έσοδα από τόκους καταθέσεων.

Ο φόρος επόμενης χρήσης αφορά προκαταβολή φόρου εισοδήματος της μητρικής εταιρείας για τα κέρδη της επόμενης χρήσης. Σύμφωνα με τον ελληνικό φορολογικό νόμο, οι εταιρείες υποχρεούνται να υπολογίζουν ένα επιπρόσθετο ποσό του 65% επί του φόρου του τρέχοντος έτους. Την ημερομηνία του Ισολογισμού αναγνωρίζεται μια ισόποση υποχρέωση. Το ποσό αυτών των πληρωμών συμψηφίζεται στο φόρο του επόμενου έτους.

11.5 Ασώματες ακινητοποιήσεις

Οι ασώματες ακινητοποιήσεις αφορούν Λογισμικό, Τεχνογνωσία και Δικαιώματα, τα οποία αναλύονται ως εξής:

ΟΜΙΛΟΣ	Λογισμικό	Δικαιώματα	Τεχνογνωσία	Λογισμικό & Δικαιώματα χρηματ/κής μίσθωσης	Ακίνητοποιήσεις υπό εκτέλεση	Σύνολο
(Ποσά σε χιλιάδες ευρώ)						
Για τη χρήση που έληξε την 31^η Δεκεμβρίου 2006						
Καθαρό λογιστικό υπόλοιπο έναρξης χρήσης	1.684	225.971	-	-	-	227.655
Προσθήκες	14.465	-	-	-	-	14.465
Επιβάρυνση απόσβεσης	(3.618)	(16.141)	-	-	-	(19.759)
31^η Δεκεμβρίου 2006						
Κόστος κτήσης	24.094	322.817	-	-	-	346.911
Σωρευμένες αποσβέσεις	(11.563)	(112.987)	-	-	-	(124.550)
Καθαρό λογιστικό υπόλοιπο	12.531	209.830	-	-	-	222.361
Για τη χρήση που έληξε την 31^η Δεκεμβρίου 2007						
Καθαρό λογιστικό υπόλοιπο έναρξης χρήσης	12.531	209.830	-	-	-	222.361
Προσθήκες	704	-	77.350	38.314	39.297	155.665
Επιβάρυνση απόσβεσης	(4.857)	(16.141)	(20.258)	(391)	-	(41.647)
31^η Δεκεμβρίου 2007						
Κόστος κτήσης	24.798	322.817	77.350	38.314	39.297	502.576
Σωρευμένες αποσβέσεις	(16.420)	(129.128)	(20.258)	(391)	-	(166.197)
Καθαρό λογιστικό υπόλοιπο	8.378	193.689	57.092	37.923	39.297	336.379

ΕΤΑΙΡΕΙΑ	Λογισμικό	Δικαιώματα	Τεχνογνωσία	Λογισμικό & Δικαιώματα χρηματ/κής μίσθωσης	Ακίνητοποιήσεις υπό εκτέλεση	Σύνολο
(Ποσά σε χιλιάδες ευρώ)						
Για τη χρήση που έληξε την 31^η Δεκεμβρίου 2006						
Καθαρό λογιστικό υπόλοιπο έναρξης χρήσης	1.623	225.971	-	-	-	227.594
Προσθήκες	14.432	-	-	-	-	14.432
Επιβάρυνση απόσβεσης	(3.576)	(16.141)	-	-	-	(19.717)
31^η Δεκεμβρίου 2006						
Κόστος κτήσης	23.893	322.817	-	-	-	346.710
Σωρευμένες αποσβέσεις	(11.414)	(112.987)	-	-	-	(124.401)
Καθαρό λογιστικό υπόλοιπο	12.479	209.830	-	-	-	222.309
Για τη χρήση που έληξε την 31^η Δεκεμβρίου 2007						
Καθαρό λογιστικό υπόλοιπο έναρξης χρήσης	12.479	209.830	-	-	-	222.309
Προσθήκες	666	-	77.350	38.314	39.297	155.627
Επιβάρυνση απόσβεσης	(4.814)	(16.141)	(20.258)	(391)	-	(41.604)
31^η Δεκεμβρίου 2007						
Κόστος κτήσης	24.559	322.817	77.350	38.314	39.297	502.337
Σωρευμένες αποσβέσεις	(16.228)	(129.128)	(20.258)	(391)	-	(166.005)
Καθαρό λογιστικό υπόλοιπο	8.331	193.689	57.092	37.923	39.297	336.332

Δεν υπάρχουν εμπράγματα βάρη επί των ασώματων ακινητοποιήσεων. Η απόσβεση του 20ετούς δικαιώματος, του λογισμικού και των δικαιωμάτων χρηματοδοτικής μίσθωσης καθώς και η απόσβεση της τεχνογνωσίας περιλαμβάνονται στο κόστος πωλήσεων, ενώ η απόσβεση λογισμικού επιμερίζεται μεταξύ του κόστους πωλήσεων, των διοικητικών εξόδων και εξόδων διάθεσης. Η υπολειπόμενη ωφέλιμη διάρκεια ζωής του 20ετούς δικαιώματος είναι περίπου δώδεκα (12) χρόνια.

Σύμφωνα με το ΔΛΠ 38 οι αποσβέσεις των άυλων περιουσιακών στοιχείων περιλαμβάνονται στα αποτελέσματα όπως φαίνεται παρακάτω:

	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	31.12.2007	31.12.2006	31.12.2007	31.12.2006
	(Ποσά σε χιλιάδες ευρώ)			
Κόστος πωληθέντων	40.772	19.108	40.737	19.073
Έξοδα διάθεσης	730	543	722	536
Έξοδα διοίκησης	145	108	145	108
Αποσβέσεις άυλων περιουσιακών στοιχείων	41.647	19.759	41.604	19.717

11.6 Οικόπεδα, εγκαταστάσεις και εξοπλισμός

Οι εγκαταστάσεις και τα μηχανήματα καθώς και τα μηχανήματα από χρηματοδοτική μίσθωση περιλαμβάνουν κυρίως εξοπλισμό για πράκτορες παιχνιδιών. Δεν υπάρχουν εμπράγματα βάρη επί των γηπέδων, εγκαταστάσεων και εξοπλισμού.

ΟΜΙΛΟΣ	Γήπεδα και κτίρια	Εγκατ/σεις & μηχανήματα	Οχήματα & εξοπλισμός	Μηχανήματα χρημ/κής μίσθωσης	Ακίνητοποιήσεις υπό εκτέλεση	Σύνολο
(Ποσά σε χιλιάδες ευρώ)						
Για τη χρήση που έληξε την 31^η Δεκεμβρίου 2006						
Καθαρό λογιστικό υπόλοιπο έναρξης χρήσης	18.643	13.394	4.001	-	-	36.038
Προσθήκες	183	2.543	1.173	-	-	3.899
Μειώσεις	-	(5)	(75)	-	-	(80)
Αποσβέσεις μειώσεων	-	2	77	-	-	79
Επιβάρυνση απόσβεσης	(1.158)	(2.745)	(1.961)	-	-	(5.864)
31^η Δεκεμβρίου 2006						
Κόστος κτήσης	21.435	43.755	17.390	-	-	82.580
Σωρευμένες αποσβέσεις	(3.767)	(30.566)	(14.175)	-	-	(48.508)
Καθαρό λογιστικό υπόλοιπο	17.668	13.189	3.215	-	-	34.072
Για την χρήση που έληξε την 31^η Δεκεμβρίου 2007						
Καθαρό λογιστικό υπόλοιπο έναρξης χρήσης	17.668	13.189	3.215	-	-	34.072
Προσθήκες	720	134	1.288	16.076	61.829	80.047
Μεταφορές - Συναλλαγμ. διαφορές	-	282	-	-	-	282
Επιβάρυνση απόσβεσης	(1.208)	(2.546)	(1.784)	(744)	-	(6.282)
31^η Δεκεμβρίου 2007						
Κόστος κτήσης	22.155	44.171	18.678	16.076	61.829	162.909
Σωρευμένες αποσβέσεις	(4.975)	(33.112)	(15.959)	(744)	-	(54.790)
Καθαρό λογιστικό υπόλοιπο	17.180	11.059	2.719	15.332	61.829	108.119

ΕΤΑΙΡΕΙΑ	Γήπεδα και κτίρια	Εγκατ/σεις & μηχανήματα	Οχήματα & εξοπλισμός	Μηχανήματα χρημ/κής μίσθωσης	Ακίνητοποιήσεις υπό εκτέλεση	Σύνολο
(Ποσά σε χιλιάδες ευρώ)						
Για τη χρήση που έληξε την 31^η Δεκεμβρίου 2006						
Καθαρό λογιστικό υπόλοιπο έναρξης χρήσης	18.380	12.766	3.517	-	-	34.663
Προσθήκες	135	2.543	1.106	-	-	3.784
Μειώσεις	-	-	(53)	-	-	(53)
Αποσβέσεις μειώσεων	-	-	63	-	-	63
Επιβάρυνση απόσβεσης	(1.143)	(2.503)	(1.707)	-	-	(5.353)
31^η Δεκεμβρίου 2006						
Κόστος κτήσης	21.111	42.345	16.347	-	-	79.803
Σωρευμένες αποσβέσεις	(3.739)	(29.539)	(13.421)	-	-	(46.699)
Καθαρό λογιστικό υπόλοιπο	17.372	12.806	2.926	-	-	33.104
Για την χρήση που έληξε την 31^η Δεκεμβρίου 2007						
Καθαρό λογιστικό υπόλοιπο έναρξης χρήσης	17.372	12.806	2.926	-	-	33.104
Προσθήκες	680	134	1.153	16.076	61.829	79.872
Μεταφορές	-	288	-	-	-	288
Επιβάρυνση απόσβεσης	(1.190)	(2.428)	(1.580)	(744)	-	(5.942)
31^η Δεκεμβρίου 2007						
Κόστος κτήσης	21.791	42.767	17.500	16.076	61.829	159.963
Σωρευμένες αποσβέσεις	(4.929)	(31.967)	(15.001)	(744)	-	(52.641)
Καθαρό λογιστικό υπόλοιπο	16.862	10.800	2.499	15.332	61.829	107.322

11.7 Υπεραξία

Στις ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις η ανάλυση της υπεραξίας προέρχεται από την εξαγορά της ΟΠΑΠ Glory Ltd, όπως φαίνεται παρακάτω:

ΟΜΙΛΟΣ	ΟΠΑΠ Glory Ltd
(Ποσά σε χιλιάδες ευρώ)	
Υπεραξία στην τιμή αγοράς	14.231
Σωρευμένες αποσβέσεις	(1.779)
Καθαρό λογιστικό υπόλοιπο την 1.1.2005	12.452
Απομείωση	-
Καθαρό λογιστικό υπόλοιπο την 31.12.2005	12.452
Απομείωση	-
Καθαρό λογιστικό υπόλοιπο 31.12.2006	12.452
Απομείωση 31.12.2007	(4.780)
Καθαρό λογιστικό υπόλοιπο 31.12.2007	7.672

Η υπεραξία υπόκειται σε περιοδικό έλεγχο απομείωσης. Η Διοίκηση της ΟΠΑΠ Α.Ε. ανέθεσε σε ανεξάρτητο εκτιμητή την αποτίμηση της θυγατρικής της στην Κύπρο ΟΠΑΠ Glory Ltd με 31.12.2005. Στη χρήση 2005 δεν προέκυψε ζημιά απομείωσης της υπεραξίας.

Με βάση τα αποτελέσματα χρήσης 2006 της θυγατρικής στην Κύπρο ΟΠΑΠ Glory Ltd η Διοίκηση της ΟΠΑΠ Α.Ε. έκρινε απαραίτητη την ανάθεση της αποτίμησής της σε ανεξάρτητο εκτιμητή για την εν λόγω χρήση. Σύμφωνα με τη διενεργηθείσα μελέτη δεν προέκυψε απομείωση της υπεραξίας.

Στη χρήση 2007 η Διοίκηση της ΟΠΑΠ Α.Ε. ανέθεσε εκ νέου σε ανεξάρτητο εκτιμητή την αποτίμηση της θυγατρικής της στην Κύπρο ΟΠΑΠ Glory Ltd, σύμφωνα με την οποία προέκυψε ζημιά απομείωσης της υπεραξίας ποσού € 4.780.000.

11.8 Επενδύσεις σε θυγατρικές

Οι θυγατρικές της εταιρείας που περιλαμβάνονται στις οικονομικές καταστάσεις της μητρικής εταιρείας είναι οι εξής:

Ενοποιημένη θυγατρική	Μερίδιο	Αξία κτήσεως (Ποσά σε χιλ. €)	Χώρα εγκατάστασης	Κύρια δραστηριότητα
ΟΠΑΠ (ΚΥΠΡΟΥ) LTD	100%	1.704	Κύπρος	Αριθμολαχεία
ΟΠΑΠ GLORY LTD	90%	16.000	Κύπρος	Εταιρεία Στοιχημάτων
ΟΠΑΠ INTERNATIONAL LTD	100%	5.173	Κύπρος	Εταιρεία Συμμετοχών
ΟΠΑΠ ΠΑΡΟΧΗΣ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ Α.Ε.	100%	20.000	Ελλάδα	Αθλητικά γεγονότα – Προβολή
Σύνολο		42.877		

Η αξία της εταιρείας Ο.Π.Α.Π. GLORY LTD έχει απομειωθεί κατά το ποσό των € 1,30 εκ. στη χρήση 2005 και κατά το ποσό των € 5,95 εκ. στη χρήση 2007.

Δεν υπάρχουν σημαντικοί περιορισμοί στη δυνατότητα της ανωτέρω θυγατρικής για μεταφορά κεφαλαίων στη μητρική εταιρεία με τη μορφή ταμειακών μερισμάτων, επιστροφής δανείων ή προκαταβολών. Η ανάλυση των επενδύσεων σε θυγατρικές έχει ως εξής:

Αξία (Ποσά σε χιλ. ευρώ)	31.12.2007	31.12.2006	31.12.2005
Υπόλοιπο έναρξης	41.577	41.577	42.877
Εξαγορές	-	-	-
Ζημίες απομείωσης	(5.950)	-	(1.300)
Αξία λήξης	35.627	41.577	41.577

11.9 Επενδύσεις σε συγγενείς

Δεν υπάρχουν σημαντικοί περιορισμοί στη δυνατότητα της συγγενούς Glory Technology Ltd για μεταφορά κεφαλαίων στη μητρική εταιρεία με τη μορφή ταμειακών μερισμάτων, επιστροφής δανείων ή προκαταβολών. Η ανάλυση των επενδύσεων σε συγγενείς έχει ως εξής:

1. Στις ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις:

Στην τρέχουσα χρήση αναγνωρίστηκε μερίδιο στα κέρδη της συγγενούς Glory Technology Ltd € 414 χιλ.

Αξία (Ποσά σε χιλ. ευρώ)	
Κόστος κτήσης συμμετοχής	10.000
Απόσβεση και απομείωση υπεραξίας	(8.806)
Αξία λήξης 31.12.2006	1.194
Μερίδιο στα κέρδη / (ζημίες)	414
Αξία λήξης 31.12.2007	1.608

2. Στις οικονομικές καταστάσεις της ΟΠΑΠ Α.Ε.:

Αξία (Ποσά σε χιλ. ευρώ)	31.12.2007	31.12.2006
Υπόλοιπο έναρξης	1.200	1.200
Εξαγορές	-	-
Ζημίες απομείωσης	-	-
Αξία λήξης	1.200	1.200

11.10 Λοιπά στοιχεία μη κυκλοφορούντος ενεργητικού

	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	31.12.2007	31.12.2006	31.12.2007	31.12.2006
	(Ποσά σε χιλιάδες ευρώ)			
Εγγυητικές καταβολές	1.148	1.063	1.132	1.054
Προκαταβολές παροχών αποχώρησης	10.844	11.339	10.844	11.339
Ακίνητοποιήσεις υπό εκτέλεση	1.512	1.589	1.512	1.589
Στεγαστικά δάνεια στο προσωπικό	2.188	2.489	2.188	2.489
Σύνολο μη κυκλοφορούντων στοιχείων ενεργητικού	15.692	16.480	15.676	16.471

Το βραχυπρόθεσμο ποσό των κονδυλίων των «Λοιπών μη κυκλοφορούντων στοιχείων ενεργητικού» περιλαμβάνεται στα λοιπά κυκλοφοριακά στοιχεία και στα έξοδα επομένων χρήσεων .

11.11 Αναβαλλόμενοι φόροι ενεργητικού

Φορολογικές απαιτήσεις και υποχρεώσεις επόμενων χρήσεων συμψηφίζονται όταν υπάρχει το νόμιμο δικαίωμα συμψηφισμού τρεχουσών φορολογικών απαιτήσεων με τρέχουσες φορολογικές υποχρεώσεις και αυτές οι απαιτήσεις και υποχρεώσεις αφορούν τις ίδιες φορολογικές αρχές.

Η κίνηση των φορολογικών απαιτήσεων και υποχρεώσεων επόμενων χρήσεων είναι ως εξής:

ΟΜΙΛΟΣ		
	Αναβαλ. φόροι (κατάσταση αποτ/των)	Αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις
(Ποσά σε χιλιάδες ευρώ)		
Αναβαλλόμενοι φόροι την 31^η Δεκεμβρίου 2006		1.919
Κόστος αποσβέσεων παγίων επομένων χρήσεων	(2.292)	(2.292)
Κόστος παροχών αποχώρησης προσωπικού επομένων χρήσεων	491	491
Κόστος προβλέψεων ενδεχόμενων υποχρεώσεων	2.040	2.040
Λοιπές προσωρινά μη αναγνωριζόμενες δαπάνες	10.053	10.053
Λοιποί αναβαλλόμενοι ενδεχόμενοι φόροι	(296)	(296)
	9.996	9.996
Αναβαλλόμενοι φόροι την 31^η Δεκεμβρίου 2007		11.915

ΕΤΑΙΡΕΙΑ		
	Αναβαλ. φόροι (κατάσταση αποτ/των)	Αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις
(Ποσά σε χιλιάδες ευρώ)		
Αναβαλλόμενοι φόροι την 31^η Δεκεμβρίου 2006		10.952
Κόστος αποσβέσεων παγίων επομένων χρήσεων	(2.281)	(2.281)
Κόστος παροχών αποχώρησης προσωπικού επομένων χρήσεων	491	491
Κόστος προβλέψεων ενδεχόμενων υποχρεώσεων	2.040	2.040
Λοιπές προσωρινά μη αναγνωριζόμενες δαπάνες	14.514	14.514
Λοιποί αναβαλλόμενοι ενδεχόμενοι φόροι	(296)	(296)
	14.468	14.468
Αναβαλλόμενοι φόροι την 31^η Δεκεμβρίου 2007		25.420

Ο συντελεστής που χρησιμοποιήθηκε για τον υπολογισμό των φόρων επόμενων χρήσεων είναι ο συντελεστής που αναμένεται να ισχύσει κατά το συμψηφισμό των διαφορών στις επόμενες χρήσεις.

Το κόστος παροχών αποχώρησης στο προσωπικό αφαιρείται για τον καθορισμό του λογιστικού κέρδους. Ωστόσο, για τον προσδιορισμό των φορολογητέων κερδών, το κόστος αυτό αφαιρείται, όταν καταβάλλονται οι παροχές από την εταιρεία. Η διαφορά

αυτή έχει ως αποτέλεσμα την καταχώρηση φορολογικών απαιτήσεων επόμενων χρήσεων, καθώς προκύπτει οικονομικό όφελος για την εταιρεία από την αφαίρεση των παροχών από τα φορολογητέα κέρδη.

Οι αναβαλλόμενοι φόροι από κόστος ενδεχόμενων υποχρεώσεων προκύπτουν κυρίως από προβλέψεις που αφορούν σε αγωγές κατά της ΟΠΑΠ Α.Ε. και οι αναβαλλόμενοι φόροι από μη αναγνωριζόμενες δαπάνες προκύπτουν από την καταβολή της δεύτερης δόσης € 25 εκ. της οικονομικής ενίσχυσης προς τους πυρόπληκτους και των λοιπών δωρεών πληρωτέων στο έτος 2008 καθώς και από αποδόσεις και δαπάνες για την θυγατρική ΟΠΑΠ ΠΑΡΟΧΗΣ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ Α.Ε.

11.12 Δάνεια

Η εταιρεία προεξόφλησε το υπόλοιπο των δύο κοινοπρακτικών της δανείων στο τέλος της χρήσης 2006 χωρίς επιβάρυνση πρόσθετων χρεώσεων προεξόφλησης.

11.13 Βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις

Η ανάλυση των βραχυπρόθεσμων υποχρεώσεων έχει ως εξής:

	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	31.12.2007	31.12.2006	31.12.2007	31.12.2006
	(Ποσά σε χιλιάδες ευρώ)			
Προμηθευτές (υπηρεσιών, αγαθών & παγίων)	36.821	38.332	44.996	58.148
Κέρδη σε νικητές & αδιάθετα κέρδη	70.399	98.439	70.008	88.974
Μερίσματα - προμερίσματα πληρωτέα	1.223	5.776	1.223	5.776
Άλλες υποχρεώσεις (αμοιβές – αποδόσεις)	<u>17.306</u>	<u>18.382</u>	<u>14.143</u>	<u>14.730</u>
Σύνολο βραχυπρόθεσμων υποχρεώσεων	125.749	160.929	130.370	167.628

11.14 Χρηματοδοτικές μισθώσεις

Σύμφωνα με το τριετές ιδιωτικό συμφωνητικό μεταξύ της ΟΠΑΠ Α.Ε. και της κοινοπραξίας ΙΝΤΡΑΛΟΤ της 31.7.2007, η υλικοτεχνική υποδομή (μηχανολογικός εξοπλισμός), η άδεια χρήσης του Πηγαίου Κώδικα του λογισμικού των παιχνιδιών του κεντρικού συστήματος και των τερματικών μηχανών πρακτόρων, η άδεια χρήσης του λογισμικού εφαρμογών για την παροχή υπηρεσιών προστιθέμενης αξίας και η άδεια χρήσης του λογισμικού παιχνιδιών των τερματικών μηχανών μέχρι 31.12.2016, αναγνωρίστηκαν από τον Όμιλο στις οικονομικές καταστάσεις της 31.12.2007.

Η Διοίκηση της ΟΠΑΠ Α.Ε. ανέθεσε σε ανεξάρτητο αναγνωρισμένο οίκο την αποτίμηση του τριετούς ιδιωτικού συμφωνητικού της 31.7.2007 για τον προσδιορισμό της εύλογης αξίας των περιουσιακών στοιχείων που περιλαμβάνονται σ' αυτό. Στις υποχρεώσεις από χρηματοδοτικές μισθώσεις έχει αναγνωρισθεί η παρούσα αξία της ελάχιστης καταβολής μισθωμάτων. Το επιτόκιο προεξόφλησης των μισθωμάτων διαμορφώθηκε στο 5,85%.

Ο λογιστικός χειρισμός που διενεργήθηκε για την απεικόνιση της χρηματοδοτικής μίσθωσης στις παρούσες οικονομικές καταστάσεις είναι σύμφωνος με τις απαιτήσεις του ΔΛΠ 17 – Μισθώσεις. Επομένως, ο μηχανολογικός εξοπλισμός και οι άδειες χρήσης των λογισμικών που περιλαμβάνονται στο ιδιωτικό συμφωνητικό της 31.7.2007 αναγνωρίστηκαν στον πάγιο εξοπλισμό της εταιρείας και του Ομίλου (ασώματα και ενσώματα στις σημ. 11.5 και 11.6).

Η μελλοντική ελάχιστη καταβολή μισθωμάτων έχει ως εξής:

ΟΜΙΛΟΣ				
Μελλοντική ελάχιστη καταβολή μισθωμάτων την 31^η Δεκεμβρίου 2007	(Ποσά σε χιλ. €)			
	< 1 χρόνο	1<5 χρόνια	>5 χρόνια	Σύνολο
Πληρωμές μισθωμάτων	66.965	87.967	-	154.932
Έκπτωση (μελλοντικές χρηματοοικονομικές χρεώσεις χρηματοδοτικών μισθώσεων)	(5.571)	(3.538)	-	(9.109)
Καθαρή παρούσα αξία	61.394	84.429	-	145.823

Μελλοντική ελάχιστη καταβολή μισθωμάτων την 31^η Δεκεμβρίου 2006	(Ποσά σε χιλ. €)			
	< 1 χρόνο	1<5 χρόνια	>5 χρόνια	Σύνολο
Πληρωμές μισθωμάτων	18	62	-	80
Έκπτωση (μελλοντικές χρηματοοικονομικές χρεώσεις χρηματοδοτικών μισθώσεων)	(2)	(5)	-	(7)
Καθαρή παρούσα αξία	16	57	-	73

ΕΤΑΙΡΕΙΑ				
Μελλοντική ελάχιστη καταβολή μισθωμάτων την 31^η Δεκεμβρίου 2007	(Ποσά σε χιλ. €)			
	< 1 χρόνο	1<5 χρόνια	>5 χρόνια	Σύνολο
Πληρωμές μισθωμάτων	66.965	87.967	-	154.932
Έκπτωση (μελλοντικές χρηματοοικονομικές χρεώσεις χρηματοδοτικών μισθώσεων)	(5.571)	(3.538)	-	(9.109)
Καθαρή παρούσα αξία	61.394	84.429	-	145.823

Μελλοντική ελάχιστη καταβολή μισθωμάτων την 31^η Δεκεμβρίου 2006	(Ποσά σε χιλ. €)			
	< 1 χρόνο	1<5 χρόνια	>5 χρόνια	Σύνολο
Πληρωμές μισθωμάτων	18	62	-	80
Έκπτωση (μελλοντικές χρηματοοικονομικές χρεώσεις χρηματοδοτικών μισθώσεων)	(2)	(5)	-	(7)
Καθαρή παρούσα αξία	16	57	-	73

11.15 Φόροι

Η ανάλυση των φόρων έχει ως εξής:

	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	31.12.2007	31.12.2006	31.12.2007	31.12.2006
	(Ποσά σε χιλιάδες ευρώ)			
Υποχρεώσεις φόρου εισοδήματος	223.713	228.087	222.701	228.087
Λοιποί φόροι	<u>13.632</u>	<u>14.468</u>	<u>11.892</u>	<u>12.757</u>
Σύνολο φόρων	237.345	242.555	234.593	240.844

11.16 Δεδουλευμένες υποχρεώσεις

Η ανάλυση των δεδουλευμένων υποχρεώσεων έχει ως εξής:

	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	31.12.2007	31.12.2006	31.12.2007	31.12.2006
	(Ποσά σε χιλιάδες ευρώ)			
Λοιπές δεδουλευμένες υποχρεώσεις	<u>52.444</u>	<u>12.879</u>	<u>48.159</u>	<u>10.651</u>
Σύνολο δεδουλευμένων υποχρεώσεων	52.444	12.879	48.159	10.651

Το ποσό αναφέρεται σε δεδουλευμένες δαπάνες (κέρδη νικητών, αμοιβές και παροχές τρίτων) και χορηγίες, οικονομικές ενισχύσεις και δωρεές (κυρίως στη δεύτερη δόση, ποσού € 25.000.000, της οικονομικής ενίσχυσης, συνολικού ποσού € 50.000.000, ως συμβολής της εταιρείας στην αντιμετώπιση των προβλημάτων και των συνεπειών που προεκλήθησαν από τις πυρκαγιές του Αυγούστου 2007) πληρωτέες στο έτος 2008.

11.17 Προγράμματα παροχών προσωπικού

Η εταιρεία προσφέρει δύο συγκεκριμένα συνταξιοδοτικά προγράμματα. Οι θυγατρικές της εταιρείας δεν παρέχουν ανάλογα συνταξιοδοτικά προγράμματα. Η ανάλυση του κάθε προγράμματος είναι η εξής:

Αποζημίωση συνταξιοδότησης

Με τον τερματισμό της εργασίας του προσωπικού καταβάλλεται ένα εφάπαξ ποσό που είναι ίσο για κάθε χρόνο υπηρεσίας με το 1/14 της συνολικής αμοιβής του εργαζομένου κατά το τελευταίο έτος που εργάστηκε, πλέον αναλογίας υπερωριών και επιδόματος πληρωτέου βασιζόμενο στα χρόνια υπηρεσίας. Οι υποχρεώσεις για αυτά τα προγράμματα παροχών δε χρηματοδοτούνται εκτός αν η εταιρεία προκαταβάλλει παροχές αποχώρησης σε εργαζόμενο σύμφωνα με τις Λογιστικές Αρχές. Η εταιρεία περιοδικά προσλαμβάνει εξωτερικούς συμβούλους με σκοπό να καθορίσουν τις υποχρεώσεις που απορρέουν από το πρόγραμμα.

Για υπηρεσίες μέχρι τις 31 Δεκεμβρίου 2007 και 2006 η παρούσα αξία των επιδομάτων αποχώρησης με βάση τα υποχρεωτικά επιδόματα σύμφωνα με τους όρους του σχεδίου και τα προβλεπόμενα επίπεδα μισθών είναι € 20.080.185 και € 17.927.488 αντίστοιχα.

Το ποσό των € 5.904.083 είναι το τρέχον κόστος της περιόδου επιμερισμένο αναλογικά σε κόστος πωλήσεων, έξοδα διοίκησης και διάθεσης ενώ το κόστος για το 2006 ήταν € 2.190.240.

Προνόμια βάσει συνταξιοδοτικού συμβολαίου

Το συνταξιοδοτικό πρόγραμμα της εταιρείας που τροποποιήθηκε το Φεβρουάριο του 2003, με ισχύ από την 1η Ιανουαρίου 2003, αύξησε σημαντικά τα προνόμια των εργαζομένων. Πραγματοποιήθηκε μελέτη από αναλογιστή για τον υπολογισμό των προνομίων. Επιπρόσθετα η εταιρεία αποφάσισε να αναγνωρίσει αυτό το πρόγραμμα ως καθορισμένης εισφοράς και όχι ως καθορισμένης παροχής, όπως είχε γίνει στο παρελθόν εξαιτίας του περιορισμένου ποσού της υποχρέωσης.

Η εμφάνιση των προγραμμάτων στον Ισολογισμό (Μητρικής και Ομίλου) την 31η Δεκεμβρίου 2007 είναι η εξής:

	Πρόγραμμα αποχώρησης	Συνταξιοδοτικό πρόγραμμα	Σύνολο
(Ποσά σε χιλιάδες ευρώ)			
Υπόλοιπο την 31^η Δεκεμβρίου 2005	21.407	2.084	23.491
Πληρωμές	(5.669)	(861)	(6.530)
Κόστος υπηρεσίας	1.246	332	1.578
Κόστος κεφαλαίου	696	199	895
Απόσβεση μη αναγνωρισμένων αναλογιστικών ζημιών/κερδών	248	29	277
Αναμενόμενη απόδοση στοιχείων ενεργητικού	-	(107)	(107)
Συνολικό κόστος στην Κ.Α.Χ.	2.190	453	2.643
31^η Δεκεμβρίου 2006	17.928	1.676	19.604
Πληρωμές	(3.752)	(831)	(4.583)
Κόστος υπηρεσίας	1.990	625	2.615
Κόστος κεφαλαίου	1.380	164	1.544
Απόσβεση μη αναγνωρισμένων αναλογιστικών ζημιών/κερδών	791	(25)	766
Τερματικές παροχές	1.743	-	1.743
Αναμενόμενη απόδοση στοιχείων ενεργητικού	-	(123)	(123)
Συνολικό κόστος στην Κ.Α.Χ.	5.904	641	6.545
31^η Δεκεμβρίου 2007	20.080	1.486	21.566

Οι βασικές αναλογιστικές υποθέσεις που έγιναν στις 31 Δεκεμβρίου 2007 και 2006 είναι:

	2007	2006
Επιτόκιο προεξόφλησης	4,80%	4,30%
Αναμενόμενο ποσοστό αυξήσεων στους μισθούς	5,00%	5,00%
Μέσος χρόνος παραμονής στην υπηρεσία	14,17	15,16
Πληθωρισμός	2,50%	2,50%

11.18 Προβλέψεις

Οι προβλέψεις της εταιρείας και του Ομίλου αναλύονται ως εξής:

Ημερομηνία	Προβλέψεις για επισφαλείς απαιτήσεις	Λοιπές προβλέψεις	Σύνολο
	(Ποσά σε χιλιάδες ευρώ)		
Υπόλοιπο την 31.12.2005	13.379	301	13.680
Επιπλέον προβλέψεις	5.000	-	5.000
Χρησιμοποιήθηκαν μέσα στη χρήση	-	-	-
Υπόλοιπο την 31.12.2006	18.379	301	18.680
Επιπλέον προβλέψεις	3.500	8.000	11.500
Χρησιμοποιήθηκαν μέσα στη χρήση	-	(142)	(142)
Υπόλοιπο την 31.12.2007	21.879	8.159	30.038

Το ποσό των € 8.158.881 αφορά πρόβλεψη, με βάση την επιστολή του νομικού συμβούλου της εταιρείας, για κάλυψη αποζημιώσεων από αγωγές (διαφόρων τρίτων, πρακτόρων, και προσωπικού της εταιρείας) κατά της ΟΠΑΠ Α.Ε.

11.19 Άλλες μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις

Η ανάλυση των άλλων μη βραχυπρόθεσμων υποχρεώσεων έχει ως εξής:

	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	31.12.2007	31.12.2006	31.12.2007	31.12.2006
	(Ποσά σε χιλιάδες ευρώ)			
Εγγυητικές καταθέσεις από πράκτορες	3.676	3.640	3.551	3.519
Τόκοι πρόστιμα πρακτόρων-Εγγυήσεις μετρητοίς	<u>3.080</u>	<u>2.228</u>	<u>3.080</u>	<u>2.228</u>
Σύνολο μακροπρόθεσμων υποχρεώσεων	6.756	5.868	6.631	5.747

Οι καταθέσεις εγγυήσεων από τους πράκτορες αντιπροσωπεύουν ποσά που κατατίθενται για να εξασφαλίσουν συνολικά τις υποχρεώσεις των πρακτόρων.

Οι καταθέσεις των εγγυήσεων επιστρέφονται στους πράκτορες μόνο όταν αυτοί παύουν να ενεργούν ως πράκτορες.

11.20 Μετοχικό κεφάλαιο

Όταν η εταιρεία συστάθηκε σε ανώνυμη εταιρεία το 1999, το καταστατικό της προέβλεπε την αποτίμηση των παγίων στοιχείων της από επιτροπή αποτίμησης εντός ενός έτους. Σύμφωνα με αυτήν την προϋπόθεση, η επιτροπή αποτίμησε τα πάγια της εταιρείας στα € 33.778.000. Από το ποσό αυτό τα € 29.347.000 κεφαλαιοποιήθηκαν μέσω της έκδοσης ενός εκατομμυρίου μετοχών. Το υπόλοιπο καταχωρήθηκε στις διαφορές αναπροσαρμογής στα ίδια κεφάλαια των μετόχων.

Στις 15 Δεκεμβρίου 2000 οι κοινές μετοχές της εταιρείας διαιρέθηκαν για να αυξηθεί ο αριθμός των μετοχών που κυκλοφορούσαν σε 100.000.000. Στη συνέχεια, το μετοχικό κεφάλαιο της εταιρείας αυξήθηκε κατά το ποσό των € 64.270.000 και ανήλθε σε € 93.617.000 με έκδοση 219.000.000 νέων μετοχών. Η αύξηση των € 64.270.000 προήλθε από (α) αδιανέμητα κέρδη, (β) ένα ποσό από το λογαριασμό διαφορών αναπροσαρμογής αξίας και (γ) τμήμα του δικαιώματος εκμετάλλευσης (€ 29.347.000).

Το 2001, η ονομαστική αξία των μετοχών της εταιρείας αυξήθηκε από € 0,29 σε € 0,30 με κεφαλαιοποίηση ειδικών αποθεματικών.

Όλες οι μετοχές που έχουν εκδοθεί από την εταιρεία είναι κοινές μετοχές.

Ο συνολικός εγκεκριμένος αριθμός κοινών μετοχών ήταν 319.000.000 στις 31 Δεκεμβρίου 2007 με ονομαστική αξία € 0,30 ανά μετοχή (€ 0,30 το 2006). Όλες οι εκδοθείσες μετοχές είναι πλήρως εξοφλημένες.

Δεν υπήρχαν μεταβολές στο μετοχικό κεφάλαιο της εταιρείας κατά τη χρήση που έληξε την 31η Δεκεμβρίου 2007.

11.21 Αποθεματικά

Η ανάλυση των αποθεματικών έχει ως εξής:

ΟΜΙΛΟΣ	Λοιπά αποθεματικά	Τακτικό αποθεματικό	Αφορολόγητα αποθεματικά	Σύνολο
(Ποσά σε χιλιάδες ευρώ)				
Στις 31.12.2007	3.455	31.900	8.345	43.700

ΕΤΑΙΡΕΙΑ	Λοιπά αποθεματικά	Τακτικό αποθεματικό	Αφορολόγητα αποθεματικά	Σύνολο
(Ποσά σε χιλιάδες ευρώ)				
Στις 31.12.2007	2.815	31.900	8.345	43.060

Το είδος και ο σκοπός κάθε λογαριασμού αποθεματικού στα ίδια κεφάλαια των μετόχων είναι ως εξής:

Άλλα αποθεματικά αντιπροσωπεύουν τα ποσά που αφαιρούνται από τα κέρδη προηγούμενων ετών. Μετά τη φορολόγηση είναι διαθέσιμα για διανομή στους μετόχους.

Το τακτικό αποθεματικό είναι ποσό ίσο με το 5% τουλάχιστον των ετήσιων καθαρών κερδών που προστίθενται κάθε χρόνο. Η υποχρέωση σχηματισμού παύει όταν ανέλθει κατ' ελάχιστο στο 1/3 του καταβλημένου μετοχικού κεφαλαίου. Το ποσό αυτό δεν είναι διαθέσιμο για διανομή. Μετά τη διανομή της χρήσης του 2003 το αποθεματικό έχει φτάσει το υποχρεωτικό όριο και επιπλέον κράτηση δεν είναι πλέον υποχρεωτική.

Τα αφορολόγητα αποθεματικά προέρχονται από αφορολόγητα κέρδη. Οποιοδήποτε τμήμα αυτού του αποθεματικού που διανέμεται στους μετόχους υπόκειται σε φορολογία εισοδήματος. Η εταιρεία δεν έχει πρόθεση να διανέμει αυτά τα αποθεματικά.

11.22 Προτεινόμενα μερίσματα

Η Διοίκηση σκοπεύει να προτείνει στην ετήσια γενική συνέλευση του 2008 τη διανομή μερίσματος ίσου με 1,74 € / μετοχή για το 2007, έναντι 1,58 € / μετοχή για το 2006.

Θα πρέπει να σημειωθεί ότι το Διοικητικό Συμβούλιο της ΟΠΑΠ Α.Ε. με την υπ' αριθμ. 38/21.11.2007 συνεδρίασή του, αποφάσισε τη διανομή προμερίσματος με βάση τα αποτελέσματα του εννεαμήνου 2007 με ημερομηνία αποκοπής την 13.12.2007 και ημερομηνία έναρξης πληρωμής του την 21.12.2007. Σύμφωνα με τα καθαρά κέρδη μετά από φόρους της ΟΠΑΠ Α.Ε. με 30.9.2007, το Διοικητικό Συμβούλιο ενέκρινε προμέρισμα €0,60 ανά μετοχή συνολικού ποσού €191.400.000.

11.23 Συναλλαγματικές διαφορές

Οι συναλλαγματικές διαφορές μετατροπής που προέκυψαν κατά τη χρήση μαζί με τις συναλλαγματικές διαφορές από υπόλοιπα ξένων νομισμάτων την ημερομηνία σύνταξης του Ισολογισμού είναι ως εξής:

Για τη χρήση που έληξε την 31 ^η Δεκεμβρίου,	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	2007	2006	2007	2006
	(Ποσά σε χιλιάδες ευρώ)			
Διαφορές μετατροπής αναγνωριζόμενες απευθείας στην καθαρή θέση	(8)	84	-	-
Χρεωστικές συναλλαγματικές διαφορές	(1.547)	(1.492)	(1.547)	(1.492)
Πιστωτικές συναλλαγματικές διαφορές	2.480	1.223	145	245
Συνολικές συναλλαγματικές διαφορές	925	(185)	(1.402)	(1.247)

Η εταιρεία δεν έχει πολιτική διαχείρισης κινδύνου από ξένο νόμισμα, επειδή τα διαθέσιμα από τη λειτουργία στην Κύπρο επαρκούν για την κάλυψη των λειτουργικών αναγκών της και συνεπώς, οι δραστηριότητες στην Κύπρο δεν απαιτούν συναλλαγές μετατροπής συναλλάγματος που θα εξέθεταν την εταιρεία σε σημαντικό κίνδυνο ξένου νομίσματος. Οι διαφορές μετατροπής προκύπτουν από τη μετατροπή των ξένων επιχειρήσεων και αφαιρούνται απευθείας από την Καθαρή Θέση.

11.24 Κόστος πωλήσεων

Η ανάλυση του κόστους πωλήσεων κατανομημένη ανάλογα με το είδος του εξόδου είναι ως εξής:

Για τη χρήση που έληξε την 31 ^η Δεκεμβρίου	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	2007	2006	2007	2006
	(Ποσά σε χιλιάδες ευρώ)			
Κέρδη στους νικητές	3.469.147	3.071.421	3.381.752	3.002.879
Προμήθειες πρακτόρων αριθμολαχείων	424.754	373.539	410.673	362.518
Προμήθειες παιχνιδιών πρόγνωσης	9.863	233.007	9.341	232.341
Κόστος απόσβεσης ενσώματων παγίων	4.813	3.943	4.658	3.701
Κόστος απόσβεσης ασώματων παγίων	40.772	19.108	40.737	19.073
Έξοδα επισκευών και συντήρησης	15.402	13.100	14.665	12.476
Παροχές τρίτων	17.500	10.826	16.943	10.410
Αποδόσεις σε ΣΟΥΠΕΡΛΙΓΚ, Ε.Ε.Π.(Β' & Γ') & Ε.Π.Ο.	4.503	5.185	4.503	5.185
Κόστος μισθοδοσίας	17.730	15.054	17.682	14.946
Άλλα έξοδα	32.933	23.632	22.671	13.870
Προβλέψεις για επισφαλείς απαιτήσεις	3.500	5.000	3.500	5.000
Κόστος παροχών αποχώρησης	<u>2.941</u>	<u>1.068</u>	<u>2.941</u>	<u>1.068</u>
Συνολικό κόστος πωλήσεων	4.043.858	3.774.883	3.930.066	3.683.467

Τα κέρδη σε νικητές, ως το κατ' εξοχήν κονδύλι του κόστους πωλήσεων, απεικονίζουν τα κέρδη των νικητών των παιχνιδιών της εταιρείας σύμφωνα με τον κανονισμό κάθε παιχνιδιού. Το ποσοστό των κερδών επί των πωλήσεων στις 31.12.2007 διαμορφώθηκε: α) για το Στοιχείο σε ποσοστό 71,21% (2006: 66,77%) και β) για το ΚΙΝΟ σε ποσοστό 70,05% (2006: 70,23%).

Οι προμήθειες των πρακτόρων αριθμολαχείων είναι προμήθειες επί των πωλήσεων των πρακτόρων της εταιρείας και υπολογίζονται στο 8% επί των εσόδων του Στοιχείου, του ΚΙΝΟ και του Super 3, και στο 12% επί των εσόδων των άλλων παιχνιδιών. Το αντίστοιχο ποσοστό στην Κύπρο για το Στοιχείο είναι 10%.

Οι προμήθειες για τα παιχνίδια πρόγνωσης αθλητικών γεγονότων καταβάλλονται σε αυτόν που λειτουργεί το Στοιχείο για τις υπηρεσίες που παρέχει σχετικά με τη λειτουργία του. Επειδή το ιδιωτικό συμφωνητικό της 25.6.2005 με την ανάδοχο εταιρεία έληξε στις 29.1.2007 για το εν λόγω παιχνίδι, το ποσό της προμήθειας αφορούσε στην περίοδο 1.1.2007 – 29.1.2007.

Στο κονδύλι αποσβέσεις ασώματων ακινητοποιήσεων περιλαμβάνεται ποσό € 20.258.333 που αφορά αναλογία αποσβέσεων της εξεταζόμενης περιόδου (Φεβρουάριος – Δεκέμβριος), ληφθείσας τεχνογνωσίας, βάσει του εξαμήνου ιδιωτικού συμφωνητικού της 23.11.2006.

Οι διανομές στην ΣΟΥΠΕΡΛΙΓΚ, Ε.Ε.Π.(Β' & Γ') και Ε.Π.Ο. αφορούν παιχνίδια του ΠΡΟΠΟ και ΠΡΟΠΟ-ΓΚΟΛ.

11.25 Άλλα έσοδα εκμετάλλευσης

Η ανάλυση των άλλων λειτουργικών εσόδων κατά τη χρήση είναι η εξής:

Για τη χρήση που έληξε την 31 ^η Δεκεμβρίου	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	2007	2006	2007	2006
	(Ποσά σε χιλιάδες ευρώ)			
Αμοιβές διοικητικής υποστήριξης	-	-	12.807	9.917
Έσοδα από ενοίκια	504	480	504	480
Πιστωτικές συναλλαγματικές διαφορές	2.480	1.223	145	245
Λοιπά έσοδα	628	842	632	843
Σύνολο	3.612	2.545	14.088	11.485

11.26 Δαπάνες Διοίκησης / Διάθεσης

Οι δαπάνες διοίκησης και διάθεσης του Ομίλου και της εταιρείας αναλύονται ως εξής:

Δαπάνες Διοίκησης	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	2007	2006	2007	2006
Για τη χρήση που έληξε την 31 ^η Δεκεμβρίου	(Ποσά σε χιλιάδες ευρώ)			
Αμοιβές & έξοδα προσωπικού	26.880	21.675	24.540	19.954
Αμοιβές & έξοδα τρίτων	7.099	7.847	4.872	5.774
Παροχές τρίτων	3.760	4.406	3.057	3.690
Φόροι-τέλη	150	94	124	79
Διάφορα έξοδα	4.298	3.926	3.946	3.561
Αποσβέσεις	2.081	2.333	1.892	2.068
Προβλέψεις	3.183	1.408	3.183	1.408
Σύνολο δαπανών διοίκησης	47.451	41.689	41.614	36.534

Δαπάνες Διάθεσης	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	2007	2006	2007	2006
Για τη χρήση που έληξε την 31 ^η Δεκεμβρίου	(Ποσά σε χιλιάδες ευρώ)			
Κονδύλια διαφήμισης	53.583	34.595	51.090	32.625
Δωρεές –οικονομικές ενισχύσεις	81.052	14.261	79.674	13.268
Έξοδα εκθέσεων – επιδείξεων	309	682	309	434
Κονδύλια χορηγιών	50.388	35.779	50.388	35.779
Σύνολο	185.332	85.317	181.461	82.106
Δαπάνες μισθοδοσίας	2.926	2.375	2.926	2.375
Αμοιβές τρίτων	4.904	2.243	29.854	21.645
Μη εκπιπόμενος Φ.Π.Α.	4.348	3.193	-	-
Λοιπές δαπάνες διάθεσης	3.324	2.777	3.297	2.721
Σύνολο	15.502	10.588	36.077	26.741
Σύνολο δαπανών διάθεσης	200.834	95.905	217.538	108.847

Με την ανάληψη της αυτόνομης διαχείρισης του παιχνιδιού Στοιχημα από την ΟΠΑΠ Α.Ε., στο κόστος της διαφήμισης περιλαμβάνεται η διαφημιστική δαπάνη και προβολή του παιχνιδιού για την περίοδο 29.1.2007 - 31.12.2007. Επίσης στο κόστος των δωρεών –

οικονομικών ενισχύσεων περιλαμβάνεται η διάθεση του ποσού των € 50.000.000, ως συμβολή της εταιρείας στην αντιμετώπιση των προβλημάτων και των συνεπειών που προεκλήθησαν από τις πυρκαγιές του Αυγούστου 2007.

Στο κόστος διάθεσης της ΟΠΑΠ Α.Ε. περιλαμβάνεται ποσό € 27.232.646 που αποδίδει η μητρική εταιρεία στη θυγατρική της ΟΠΑΠ ΠΑΡΟΧΗΣ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ Α.Ε. και αφορά: α) ποσοστό 1% επί των εισπράξεων της από το ΚΙΝΟ, με σκοπό τη βελτίωση (εξοπλισμός, σχεδιασμός κλπ) των καταστημάτων των πρακτόρων, β) ποσοστό 5% επί του ανωτέρω ποσού ως αμοιβή διαχείρισης και γ) αποζημίωση δαπανών της θυγατρικής. Ο ΦΠΑ € 4.348.070 που περιλαμβάνεται στο παραπάνω ποσό αποτελεί κόστος διάθεσης για τον Όμιλο. Η διεταιρική συναλλαγή μεταξύ των εταιρειών ανήλθε στο ποσό των € 22.884.576.

11.27 Άλλα λειτουργικά έξοδα

Η ανάλυση των άλλων λειτουργικών εξόδων που πραγματοποιήθηκαν κατά τη χρήση είναι η εξής:

Για τη χρήση που έληξε την 31 ^η Δεκεμβρίου	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	2007	2006	2007	2006
	(Ποσά σε χιλιάδες ευρώ)			
Συναλλαγματικές διαφορές	1.547	1.492	1.547	1.492
Αναδρομικά προσωπικού προηγούμενων χρήσεων	233	8.123	233	8.123
Λοιπά έξοδα προηγούμενων χρήσεων	999	1.294	998	1.290
Προβλέψεις για έκτακτους κινδύνους	8.000	-	8.000	-
Σύνολο	10.779	10.909	10.778	10.905

Με βάση την επιστολή του νομικού συμβούλου της εταιρείας έχει διενεργηθεί πρόβλεψη ύψους € 8.000.000 για αγωγές τρίτων κατά της ΟΠΑΠ Α.Ε.(σημ. 11.34)

11.28 Ζημιές από απομείωση περιουσιακών στοιχείων

Απομείωση αξίας περιουσιακών στοιχείων του Ομίλου

Στις ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις της χρήσης 2005, η εταιρεία αναγνώρισε απομείωση της υπεραξίας από την επένδυση στη συγγενή επιχείρηση GLORY TECHNOLOGY LTD συνολικού ποσού € 7.550.000. Το ανακτήσιμο ποσό βασίζεται σε αποτίμηση που έγινε από ανεξάρτητο αναγνωρισμένο οίκο και αποτελεί την αξία χρήσης της επιχείρησης (value in use). Η προεξόφληση των ταμειακών ροών υπολογίστηκε με μέσο σταθμικό κόστος κεφαλαίου το οποίο ήταν 10,88%.

Οι ζημιές της χρήσης 2005 αποτελούν το βασικό λόγο που οδήγησε στην αναγνώριση των ζημιών απομείωσης.

Στις χρήσεις 2006 και 2007 δεν ανατέθηκε σε ανεξάρτητο εκτιμητή η αποτίμηση της GLORY TECHNOLOGY LTD, διότι με βάση τα αποτελέσματα των οικονομικών της καταστάσεων έτους 2006 και 2007 δεν προκύπτει περαιτέρω απομείωση. Σημειώνεται ότι η λογιστική αξία της υπεραξίας δεν αναγνωρίζεται ξεχωριστά στις ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις αλλά αποτελεί στοιχείο της λογιστικής αξίας της συγγενούς εταιρείας σύμφωνα με το ΔΛΠ 28 «Επενδύσεις σε Συγγενείς Επιχειρήσεις».

Στις ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις της χρήσης 2007, η εταιρεία αναγνώρισε απομείωση της υπεραξίας από την επένδυση στη θυγατρική εταιρεία ΟΠΑΠ GLORY LTD συνολικού ποσού € 4.780.000. Το ανακτήσιμο ποσό βασίζεται σε αποτίμηση που έγινε από ανεξάρτητο αναγνωρισμένο οίκο και αποτελεί την αξία χρήσης της εταιρείας (value in use). Η προεξόφληση των ταμειακών ροών υπολογίστηκε με μέσο σταθμικό κόστος κεφαλαίου το οποίο ήταν 8,84%.

Οι ζημιές της χρήσης 2007 αποτελούν το βασικό λόγο που οδήγησε στην αναγνώριση των ζημιών απομείωσης.

Η συμφωνία του ποσού απομείωσης της χρήσεως 2007 έχει ως εξής:

	Αξία περιουσιακών στοιχείων	Υπεραξία	Σύνολο
	(Ποσά σε χιλιάδες ευρώ)		
Κατανομή αξίας κτήσης ΟΠΑΠ Glory LTD	1.769	14.231	16.000
Αναλογία αξίας περιουσιακών στοιχείων	(1.769)	-	(1.769)
Αποσβέσεις υπεραξίας	-	(1.779)	(1.779)
Αξία βιβλίων 31.12.2006	-	12.452	12.452
Αξία εταιρείας (90%)	-	-	<u>7.672</u>
Ζημιά απομείωσης			4.780

Ο Όμιλος θα εξετάζει τις παραδοχές αποτίμησης του μοντέλου σε ετήσια βάση.

Απομείωση της αξίας περιουσιακών στοιχείων της εταιρείας

Η εταιρεία στην χρήση 2005 αναγνώρισε απομείωση επί του κόστους κτήσης των επενδύσεων σε συγγενείς και θυγατρικές επιχειρήσεις συνολικού ποσού € 10.100.000. Η ζημιά απομείωσης αναλύεται σε ποσό € 8.800.000 από την επένδυση στη συγγενή επιχείρηση GLORY TECHNOLOGY LTD και ποσό € 1.300.000 που αφορά στην επένδυση στη θυγατρική εταιρεία ΟΠΑΠ GLORY LTD. Το ανακτήσιμο ποσό βασίστηκε σε αποτίμηση που έγινε από ανεξάρτητο αναγνωρισμένο οίκο και αποτελεί την αξία χρήσης των επενδύσεων (value in use). Η προεξόφληση των ταμειακών ροών υπολογίστηκε με το μέσο σταθμικό κόστος κεφαλαίου το οποίο ανήλθε σε 10,88% , ενώ η ανάπτυξη μετά την πενταετία ανέρχεται σε 3%.

Στην χρήση 2006 διενεργήθηκε μελέτη για την ΟΠΑΠ GLORY LTD, βάσει της οποίας δεν προέκυψαν περαιτέρω ζημίες απομείωσης. Η προεξόφληση των ταμειακών ροών υπολογίστηκε με το μέσο σταθμικό κόστος κεφαλαίου το οποίο ανήλθε σε 11,88%.

Στην τρέχουσα χρήση διενεργήθηκε εκ νέου μελέτη για την ΟΠΑΠ GLORY LTD και αναγνωρίστηκε περαιτέρω απομείωση επί του κόστους κτήσης των επενδύσεων στη θυγατρική εταιρεία ποσού € 5.950.000. Το ανακτήσιμο ποσό βασίστηκε σε αποτίμηση που έγινε από ανεξάρτητο αναγνωρισμένο οίκο και αποτελεί την αξία χρήσης των επενδύσεων (value in use). Η προεξόφληση των ταμειακών ροών υπολογίστηκε με το μέσο σταθμικό κόστος κεφαλαίου το οποίο ανήλθε σε 8,84% , ενώ η ανάπτυξη μετά την πενταετία ανέρχεται σε 3%.

Για τον προσδιορισμό των μελλοντικών ταμειακών ροών χρησιμοποιήθηκε η παραδοχή ότι από 10.12.2007 παύει να ισχύει η φορολόγηση 25% επί της αξίας των δελτίων των τυχερών παιχνιδιών στην Κυπριακή αγορά, η οποία καταβαλλόταν από τους παίκτες. Από 10.12.2007 ισχύει η επιβολή φόρου 10% επί του ποσού που προκύπτει από τη διαφορά πωλήσεων – κερδών νικητών, ο οποίος καταβάλλεται από την εταιρεία. Υπό το νέο καθεστώς εκτιμάται αύξηση των εσόδων της θυγατρικής για το 2008: 102% για το 2009: 20% για το 2010: 15% για το 2011: 10% και για το 2012: 5%.

Για τη συγγενή Glory Technology Ltd δεν ανατέθηκε σε ανεξάρτητο εκτιμητή η αποτίμησή της, διότι δεν συνέτρεξαν λόγοι απομείωσης σύμφωνα με το ΔΠΧΠ 3 «Συνενώσεις Επιχειρήσεων».

Η συμφωνία του ποσού απομείωσης έτους 2007 έχει ως εξής:

	Αξία κτήσης ΟΠΑΠ GLORY	Αξία κτήσης GLORY TECHNOLOGY	Σύνολο
(Ποσά σε χιλιάδες ευρώ)			
Αξία βιβλίων 31.12.2005	16.000	10.000	26.000
Αξία εταιρείας	9.722	6.000	15.722
Αναλογία επί της αξίας %	90%	20%	
Αξία αναλογία	8.750	1.200	9.950
Αξία απομείωσης 31.12.2005	1.300	8.800	10.100
Αξία απομείωσης 31.12.2007	5.950	-	5.950

Η Διοίκηση της εταιρείας εξετάζει τις παραδοχές αποτίμησης του μοντέλου σε ετήσια βάση.

11.29 Καθαρά χρηματοοικονομικά αποτελέσματα

Για τη χρήση που έληξε την 31 ^η Δεκεμβρίου,	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	2007	2006	2007	2006
	(Ποσά σε χιλιάδες ευρώ)			
<i>Έξοδα από τόκους χρηματοδοτικής μίσθωσης</i>	(3.767)	(924)	(3.748)	(896)
Εισόδημα από τόκους				
Τόκοι καταθέσεων	17.685	13.343	16.702	12.501
Δάνεια προσωπικού	291	249	291	249
Άλλα έσοδα από τόκους	338	261	338	261
Σύνολο εσόδων από τόκους	18.314	13.853	17.331	13.011
Καθαρά χρηματοοικονομικά έσοδα	14.547	12.929	13.583	12.115

Το μέσο σταθμικό επιτόκιο των κοινοπρακτικών δανείων (που εξοφλήθηκαν στις 29.12.2006) του Ομίλου ήταν 4,08% για το 2006. Το μέσο επιτόκιο βραχυπρόθεσμων τραπεζικών καταθέσεων 4,08% για το 2007 και 2,95% για το έτος 2006.

Στα χρηματοοικονομικά αποτελέσματα του Ομίλου περιλαμβάνονται οι τόκοι που προκύπτουν από την χρηματοδοτική μίσθωση σύμφωνα με το Ιδιωτικό Συμφωνητικό της 31.7.2007 καθώς και το χρηματοοικονομικό κόστος προεξόφλησης τμήματος των απαιτήσεων - ρυθμίσεων πρακτόρων.

11.30 Φόρος εισοδήματος και αναβαλλόμενος φόρος

Για τη χρήση που έληξε την 31 ^η Δεκεμβρίου,	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	2007	2006	2007	2006
	(Ποσά σε χιλιάδες ευρώ)			
Δαπάνη φόρου εισοδήματος			(214.186)	(211.902)
Από εγχώριες δραστηριότητες	(214.815)	(211.925)	-	-
Από ξένες δραστηριότητες	(379)	(355)	-	-
Σύνολο φόρου εισοδήματος	(215.194)	(212.280)	(214.186)	(211.902)
Αναβαλλόμενοι φόροι	9.996	(3.436)	14.468	(538)
Συνολική δαπάνη φόρων	(205.198)	(215.716)	(199.718)	(212.440)

Ο πληρωτέος φόρος εισοδήματος υπολογίστηκε με συντελεστή 25% (29% την προηγούμενη χρήση). Ο φόρος επί των κερδών προ φόρων της εταιρείας διαφέρει από το θεωρητικό ποσό που θα προέκυπτε με βάση τον ισχύοντα για την εταιρεία φορολογικό συντελεστή.

Η συμφωνία του φόρου εισοδήματος είναι ως εξής:

Για τη χρήση που έληξε την 31 ^η Δεκεμβρίου,	ΟΜΙΛΟΣ	
	2007	2006
	(Ποσά σε χιλιάδες ευρώ)	
Κέρδη προ φόρων	776.622	725.517
Κέρδη σύμφωνα με τον εγχώριο φορολογικό συντελεστή 25% (29% τη χρήση του 2006)	(194.156)	(210.400)
Επίδραση φόρου από έξοδα που δεν εκπίπτουν φορολογικά	(7.410)	(2.170)
Επίδραση φόρου εξαιτίας των διαφορετικών φορολογικών συντελεστών που ισχύουν για τα κέρδη των θυγατρικών εταιρειών σε άλλες χώρες	370	358
Τρέχων φόρος εισοδήματος	(201.196)	(212.212)
Διαφορές φορολογικού ελέγχου προηγ. χρήσεων	(4.002)	(3.504)
Δαπάνη φόρου εισοδήματος	(205.198)	(215.716)

Για την 31 ^η Δεκεμβρίου,	ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	2007	2006
	(Ποσά σε χιλιάδες ευρώ)	
Κέρδη προ φόρων	754.020	713.533
Κέρδη σύμφωνα με το φορολογικό συντελεστή 25% (29% τη χρήση 2006)	(188.505)	(206.925)
Επίδραση φόρου από έξοδα που δεν εκπίπτουν φορολογικά	(7.858)	(3.629)
Επίδραση φόρου από έσοδα που έχουν φορολογηθεί	647	1.618
Τρέχων φόρος εισοδήματος	(195.716)	(208.936)
Διαφορές φορολογικού ελέγχου προηγ. χρήσεων	(4.002)	(3.504)
Δαπάνη φόρου εισοδήματος	(199.718)	(212.440)

11.31 Κέρδη ανά μετοχή

Τα βασικά κέρδη ανά μετοχή υπολογίστηκαν ως εξής:

Για τη χρήση που έληξε την 31 ^η Δεκεμβρίου,	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	2007	2006	2007	2006
Καθαρό κέρδος που αναλογεί στους μετόχους της πλειοψηφίας (σε χιλιάδες €)	571.437	509.807	554.302	501.093
Μέσος σταθμισμένος αριθμός μετοχών	319.000.000	319.000.000	319.000.000	319.000.000
Βασικά κέρδη ανά μετοχή (σε €)	1,79	1,60	1,74	1,57

Ο Όμιλος δεν έχει ενδεχόμενα μειωτικά των κερδών στοιχεία.

11.32 Αμοιβές προσωπικού

Οι αμοιβές προσωπικού της εταιρείας και του Ομίλου αναλύονται ως εξής :

Για τη χρήση που έληξε την 31 ^η Δεκεμβρίου,	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	2007	2006	2007	2006
	(Ποσά σε χιλιάδες ευρώ)			
Αμοιβές προσωπικού	37.908	31.235	35.938	29.669
Ασφαλιστικοί οργανισμοί	6.171	5.071	5.978	4.904
Παροχές αποχώρησης	6.545	2.643	6.545	2.643
Άλλα έξοδα μισθοδοσίας	3.457	2.799	3.232	2.702
Σύνολο εξόδων προσωπικού	54.081	41.748	51.693	39.918

Ο μέσος αριθμός προσωπικού της εταιρείας και του Ομίλου αναλύεται ως εξής:

Για τη χρήση που έληξε την 31 ^η Δεκεμβρίου,	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	2007	2006	2007	2006
Προσωπικό πλήρους απασχόλησης	338	316	282	269
Προσωπικό μερικής απασχόλησης	562	497	560	495
Σύνολο	900	813	842	764

11.33 Συναλλαγές με συνδεδεμένα μέρη

Ως συνδεδεμένες εταιρείες, πέραν των εταιρειών του Ομίλου, νοούνται οι επιχειρήσεις στις οποίες συμμετέχει με μεγάλο ποσοστό η μητρική εταιρεία, οι επιχειρήσεις που ανήκουν στους μεγάλους μετόχους, οι επιχειρήσεις τις οποίες ελέγχουν τα μέλη του Δ.Σ. και τα διευθυντικά στελέχη της εταιρείας καθώς και τα κοντινά μέλη της οικογένειας αυτών.

Τα ποσά των πωλήσεων και αγορών σωρευτικά από την έναρξη της τρέχουσας περιόδου και τα υπόλοιπα των απαιτήσεων και υποχρεώσεων του Ομίλου και της εταιρείας στη λήξη της τρέχουσας περιόδου που έχουν προκύψει από συναλλαγές της με συνδεδεμένα μέρη, όπως ορίζονται από το ΔΛΠ 24, καθώς και τα συγκριτικά τους μεγέθη, έχουν ως εξής:

Αξία (Ποσά σε χιλ. €)	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	2007	2006	2007	2006
Πωλήσεις αγαθών και υπηρεσιών				
Μητρική	0	0	0	0
Θυγατρικές	0	0	12.829	9.958
Συγγενείς	0	0	0	0
Μέλη Δ.Σ. και Διευθυντικά Στελέχη	0	0	0	0
Κοινοπραξίες	0	0	0	0
Λοιπά συνδεδεμένα μέρη	0	0	0	0
Σύνολο	0	0	12.829	9.958

Αξία (Ποσά σε χιλ. €)	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	2007	2006	2007	2006
Αγορές αγαθών και υπηρεσιών				
Μητρική	0	0	0	0
Θυγατρικές	0	0	23.640	17.242
Συγγενείς	641	786	0	0
Μέλη Δ.Σ. και Διευθυντικά Στελέχη	0	0	0	0
Κοινοπραξίες	0	0	0	0
Λοιπά συνδεδεμένα μέρη	0	0	0	0
Σύνολο	641	786	23.640	17.242

Αξία (Ποσά σε χιλ. €)	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	31.12.2007	31.12.2006	31.12.2007	31.12.2006
Εισπρακτέα				
Μητρική	0	0	0	0
Θυγατρικές	0	0	3.703	3.271
Συγγενείς	0	0	0	0
Μέλη Δ.Σ. και Διευθυντικά Στελέχη	0	0	0	0
Κοινοπραξίες	0	0	0	0
Λοιπά συνδεδεμένα μέρη	0	0	0	0
Σύνολο	0	0	3.703	3.271

Αξία (Ποσά σε χιλ. €)	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	31.12.2007	31.12.2006	31.12.2007	31.12.2006
Πληρωτέα				
Μητρική	0	0	0	0
Θυγατρικές	0	0	9.234	20.433
Συγγενείς	201	172	0	0
Μέλη Δ.Σ. και Διευθυντικά Στελέχη	0	0	0	0
Κοινοπραξίες	0	0	0	0
Λοιπά συνδεδεμένα μέρη	0	0	0	0
Σύνολο	201	172	9.234	20.433

1. Η θυγατρική εταιρεία ΟΠΑΠ (ΚΥΠΡΟΥ) LTD βασιζόμενη στην τελευταία διακρατική συμφωνία που τέθηκε σε ισχύ την 1η Ιανουαρίου 2003, καταβάλλει το 10% των εσόδων της από τα παιχνίδια στην μητρική εταιρεία. Η αμοιβή αυτή ανήλθε στο ποσό των € 12.807 χιλ. για την τρέχουσα περίοδο (χρήση 2006 € 9.917 χιλ.). Στη χρήση 2006 η μητρική εταιρεία πώλησε χαρτί στην εν λόγω θυγατρική αντί του ποσού των € 41 χιλ. Το ποσό που ήταν οφειλόμενο την ημερομηνία 31 Δεκεμβρίου 2007 ήταν € 3.681 χιλ. (χρήση 2006 € 3.271 χιλ.).
2. Η θυγατρική ΟΠΑΠ ΠΑΡΟΧΗΣ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ Α.Ε. αποδίδει στην ΟΠΑΠ Α.Ε. ποσό € 22 χιλ. που κατέβαλε η μητρική εταιρεία για κοινόχρηστα του έκτου ορόφου του κτηρίου (Πανεπιστημίου 25) που στεγάζεται η θυγατρική. Το υπόλοιπο ποσό την 31^η Δεκεμβρίου 2007 ήταν € 22 χιλ.

3. Η μητρική στην τρέχουσα περίοδο αποδίδει:

α) στη θυγατρική της, ΟΠΑΠ Παροχής Υπηρεσιών Α.Ε. ποσό € 22.885 χιλ. (χρήση 2006 € 16.808 χιλ.). Το ποσό αφορά α) ποσοστό 1% επί των εισπράξεων της από το ΚΙΝΟ, με σκοπό την βελτίωση (εξοπλισμός, σχεδιασμός κ.τ.λ) των καταστημάτων των πρακτόρων, β) ποσοστό 5% επί του ανωτέρω ποσού ως αμοιβή διαχείρισης και γ) αποζημίωση δαπανών της θυγατρικής. Οι σχετικές αμοιβές προκύπτουν βάσει σύμβασης που έχει υπογραφεί μεταξύ των δύο εταιρειών και τα έξοδα προκύπτουν βάσει των αποφάσεων του Δ.Σ. 2/13.1.2005 και 42/11.10.2006. Το οφειλόμενο ποσό κατά την 31η Δεκεμβρίου 2007 ανέρχεται σε € 8.482 χιλ. (χρήση 2006 € 20.001 χιλ.).

β) στη θυγατρική της ΟΠΑΠ INTERNATIONAL LTD ποσό € 755 χιλ. (χρήση 2006 € 434 χιλ.) το οποίο αφορά σε αμοιβή για μελέτες και έρευνες στην Κυπριακή αγορά για τα παιχνίδια της ΟΠΑΠ Α.Ε. Το οφειλόμενο ποσό την 31^η Δεκεμβρίου 2007 ανέρχεται σε € 752 χιλ. (χρήση 2006 € 432 χιλ.).

4. Η θυγατρική εταιρεία ΟΠΑΠ GLORY LTD στην τρέχουσα περίοδο κατέβαλλε στη συγγενή εταιρεία GLORY TECHNOLOGY LTD ποσό € 641 χιλ. (χρήση 2006 € 786 χιλ.) που αφορά αμοιβή διαχείρισης on line συστήματος UGS (μηχανολογικός εξοπλισμός) και διοικητικές υπηρεσίες. Το οφειλόμενο ποσό την 31^η Δεκεμβρίου 2007 ήταν € 201 χιλ. (χρήση 2006 € 172 χιλ.)

5. Η θυγατρική ΟΠΑΠ INTERNATIONAL LTD καταβάλει στην ΟΠΑΠ ΚΥΠΡΟΥ LTD ποσό € 15 χιλ. (χρήση 2006 € 19 χιλ.) για παροχή υπηρεσιών από ενοίκια, φωτισμό και τηλεφωνικά έξοδα. Το υπόλοιπο ποσό την 31^η Δεκεμβρίου 2007 ήταν € 5 χιλ. (χρήση 2006 € 2 χιλ.)

Αξία (Ποσά σε χιλ. €)	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	2007	2006	2007	2006
Αμοιβές Δ.Σ. και μισθοδοσία				
Μητρική	0	0	0	0
Θυγατρικές	0	0	0	0
Συγγενείς	0	0	0	0
Μέλη Δ.Σ. και Διευθυντικά Στελέχη	12.934	9.526	10.928	7.801
Κοινοπραξίες	0	0	0	0
Λοιπά συνδεδεμένα μέρη	0	0	0	0
Σύνολο	12.934	9.526	10.928	7.801

Οι αμοιβές Δ.Σ. και μισθοδοσία Ομίλου, αναλύονται σε:

α) αμοιβές των μελών Δ.Σ. του Ομίλου, οι οποίες ανέρχονται σε € 2.690 χιλ. για το 2007 και € 2.399 χιλ. για το 2006,

β) αμοιβές των Διευθυντών του Ομίλου οι οποίες ανέρχονται στο ποσό των € 10.244 χιλ. για το 2007 και € 7.127 χιλ. για το 2006.

Οι αμοιβές Δ.Σ. και μισθοδοσία εταιρείας, αναλύονται σε:

α) αμοιβές των μελών Δ.Σ. της εταιρείας, οι οποίες ανέρχονται σε € 1.450 χιλ. για το 2007 και € 1.432 χιλ. για το 2006,

β) αμοιβές των Διευθυντών της εταιρείας οι οποίες ανέρχονται στο ποσό των € 9.478 χιλ. για το 2007 και € 6.369 χιλ. για το 2006.

Αξία (Ποσά σε χιλ. €)	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
Απαιτήσεις από συνδεδεμένα μέρη				
	31.12.2007	31.12.2006	31.12.2007	31.12.2006
Μητρική	0	0	0	0
Θυγατρικές	0	0	0	0
Συγγενείς	0	0	0	0
Μέλη Δ.Σ. και Διευθυντικά Στελέχη	2.329	2.774	2.329	2.769
Κοινοπραξίες	0	0	0	0
Λοιπά συνδεδεμένα μέρη	0	0	0	0
Σύνολο	2.329	2.774	2.329	2.769

Οι απαιτήσεις του Ομίλου και της εταιρείας από συνδεδεμένα μέρη αφορούν κυρίως σε προκαταβολές αποζημίωσης και στεγαστικά δάνεια που έχουν καταβληθεί σε διευθυντικά στελέχη που πληρούν τις απαραίτητες προϋποθέσεις, όπως αυτές προβλέπονται στη Συλλογική Σύμβαση Εργασίας (Σ.Σ.Ε.) (βλ. § 7.8) και αναλύονται σε:

α) υπόλοιπο στεγαστικών δανείων Γενικών Διευθυντών και Διευθυντών μητρικής εταιρείας, ύψους € 344 χιλ. για την τρέχουσα χρήση και € 451 χιλ. για τη χρήση 2006,

β) προκαταβολές αποζημίωσης λόγω συνταξιοδότησης Γενικών Διευθυντών και Διευθυντών μητρικής εταιρείας, € 1.985 χιλ. για τη χρήση 2007 και € 2.318 χιλ. για τη χρήση 2006,

γ) στεγαστικό δάνειο Διευθυντού της ΟΠΑΠ ΚΥΠΡΟΥ LTD ύψους € 1 χιλ. για το 2006 και

δ) προκαταβολή μισθού Διευθυντού της ΟΠΑΠ International LTD ύψους € 4 χιλ. για τη χρήση 2006.

Αξία (Ποσά σε χιλ. €)	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
Υπόλοιπα τέλους χρήσης από αμοιβές Δ.Σ. και μισθοδοσία				
	31.12.2007	31.12.2006	31.12.2007	31.12.2006
Μητρική	0	0	0	0
Θυγατρικές	0	0	0	0
Συγγενείς	0	0	0	0
Μέλη Δ.Σ. και Διευθυντικά Στελέχη	3.566	2.922	3.566	2.922
Κοινοπραξίες	0	0	0	0
Λοιπά συνδεδεμένα μέρη	0	0	0	0
Σύνολο	3.566	2.922	3.566	2.922

Τα υπόλοιπα τέλους χρήσεως από αμοιβές Δ.Σ. και μισθοδοσία Ομίλου και εταιρίας αφορούν σε:

α) αμοιβές και παροχές μελών Δ.Σ., € 130 χιλ. για τη χρήση 2007 και € 324 χιλ. για τη χρήση 2006 και

β) μισθούς και λοιπές παροχές Διευθυντών, € 3.436 χιλ. για τη χρήση 2007 και € 2.598 χιλ. για τη χρήση 2006.

Από τις ανωτέρω συναλλαγές, οι συναλλαγές και υπόλοιπα με τις θυγατρικές εταιρίες έχουν απαλειφθεί από τα ενοποιημένα οικονομικά στοιχεία του Ομίλου. Πέραν των ανωτέρω δεν υπάρχουν άλλες συναλλαγές με συνδεδεμένα μέρη.

11.34 Λοιπές αποκαλύψεις

Ενδεχόμενες υποχρεώσεις

Α) Η μητρική εταιρεία έχει ελεγχθεί φορολογικά μέχρι και τη χρήση του 2006.

Οι ανέλεγκτες φορολογικές χρήσεις του Ομίλου έχουν ως εξής:

ΕΠΩΝΥΜΙΑ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ	ΧΡΗΣΕΙΣ
ΟΠΑΠ Α.Ε.	-
ΟΠΑΠ (ΚΥΠΡΟΥ) LTD	2003 – 2006
ΟΠΑΠ GLORY LTD	2002 – 2006
ΟΠΑΠ INTERNATIONAL LTD	2004 – 2006
ΟΠΑΠ ΠΑΡΟΧΗΣ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ Α.Ε.	2006
Glory Technology Ltd	2002 – 2006

Β) Υποχρεώσεις για απρόβλεπτα γεγονότα:

Σύμφωνα με επιστολή του νομικού συμβούλου της εταιρείας οι απαιτήσεις τρίτων έναντι της ΟΠΑΠ Α.Ε. αναλύονται σε:

- 1) αγωγές που κατατέθηκαν από τρίτους συνολικού ποσού € 37.636.842, το αποτέλεσμα των οποίων αναμένεται να είναι ευνοϊκό για την εταιρεία και
- 2) αγωγές για τις οποίες έχει διενεργηθεί πρόβλεψη στις οικονομικές καταστάσεις χρήσης 2007, που επιβάρυνε τα αποτελέσματά της, όπως:
 - α) Αγωγές δικηγόρων συνολικού ποσού € 4.289.907, που αφορούν αμοιβές για παρασχεθείσες υπηρεσίες σε δικαστικές υποθέσεις της εταιρείας.
 - β) Εργατικές διαφορές με μόνιμο και ευκαιριακά απασχολούμενο προσωπικό καθώς και με συνταξιούχους υπαλλήλους της εταιρείας, ποσού € 2.464.984.
 - γ) Πράξεις επιβολής ασφαλιστικών εισφορών από το Ταμείο Επικουρικής Ασφάλισης Ηλεκτροτεχνικών Ελλάδας και το ΙΚΑ, συνολικού ποσού € 241.914.

δ) Αγωγές ιδιωτών, ύψους € 978.030, που αφορούν χρηματικές διαφορές από τη μη πληρωμή δελτίων Στοιχήματος και άλλων παιχνιδιών της εταιρείας καθώς και διαφορές αμοιβών από υπηρεσίες.

Πέραν τούτων δεν υπάρχουν επίδικες ή υπό διαιτησία διαφορές της εταιρίας και του Ομίλου, καθώς επίσης και αποφάσεις δικαστικών ή διοικητικών οργάνων που ενδέχεται να έχουν σημαντική επίπτωση στην οικονομική κατάσταση ή λειτουργία της εταιρίας και των θυγατρικών της.

Δεσμεύσεις

α) Συμβάσεις συντήρησης, τεχνικής υποστήριξης και λειτουργίας πληροφορικών συστημάτων

Τη συντήρηση - τεχνική υποστήριξη του κεντρικού συστήματος επεξεργασίας στοιχείων της εταιρείας έχει αναλάβει η ανάδοχος εταιρεία πληροφορικών συστημάτων, όπως ορίζεται σε συμφωνίες που έχουν κατά καιρούς συναφθεί (οι κυριότερες του 1997 και 2005). Σύμφωνα με αυτές, η ανάδοχος εταιρεία πρέπει να παρέχει υπηρεσίες συντήρησης και τεχνικής υποστήριξης σε εξοπλισμό και λογισμικό του κύριου και εφεδρικού Κεντρικού συστήματος, της αναβαθμισμένης πλατφόρμας διεξαγωγής τυχερών παιχνιδιών LOTOS , των λογισμικών όλων των παιχνιδιών της ΟΠΑΠ Α.Ε. που ανέπτυξε η ίδια, καθώς επίσης και των τερματικών μηχανών των πρακτορείων. Επίσης ο ανάδοχος έχει αναλάβει και τη λειτουργία του κεντρικού συστήματος. Η διάρκεια της κάθε συμφωνίας διαφέρει ανάλογα με την υπηρεσία που παρέχεται.

Με το καινούργιο Ιδιωτικό Συμφωνητικό στις 31.7.2007 ρυθμίζονται και όλες οι παραπάνω συμβάσεις του Ομίλου INTRAKOM με τις εξής παρατηρήσεις:

Α) Από 28.7.2008 ΔΕΝ ΙΣΧΥΕΙ ΚΑΜΙΑ ΑΛΛΗ ΣΥΜΒΑΣΗ ΠΛΗΝ ΤΟΥ ΙΔ. ΣΥΜΦ. ΤΗΣ 31.7.2007 (Ι. Σ.).

Μέχρι τον Ιούλιο του 2008 ισχύει η σύμβαση με την INTRAKOM για την λειτουργία του μηχανογραφικού κέντρου.

Β) Από 29.1.2008 λήγει η σύμβαση συντήρησης των τερματικών με την INTRAKOM και όλες οι μηχανές (coronis) συντηρούνται από την INTRALOT με βάση το Ιδιωτ. Συμφων.

Γ) Από 30.11.2007 η INTRALOT συντηρεί όλον τον εξοπλισμό των μηχανογραφικών κέντρων με βάση τη νέο Ι. Σ. Στη συντήρηση περιλαμβάνεται νέος εξοπλισμός που προβλέπεται με το νέο Ι. Σ. και παλιός που προβλέπεται στη σύμβαση του 2005. Για το λόγο αυτό το αντίστοιχο τίμημα που προβλέπεται στη σύμβαση του 2005 με την INTRAKOM αφαιρείται από το συνολικό αντίστοιχο της νέας σύμβασης με την INTRALOT.

Άλλες δεσμεύσεις που έχει αναλάβει η εταιρεία είναι οι εξής:

β) Υποχρέωση προμήθειας με εκτυπωτικό χαρτί και κουπόνια.

Η ΟΠΑΠ Α.Ε. έχει υπογράψει συμβόλαια για την αγορά χαρτιού εκτύπωσης των κουπονιών για τα παιχνίδια και συμβόλαιο για την αγορά χάρτινων κουπονιών για συγκεκριμένα παιχνίδια.

γ) Ανάπτυξη και υποστήριξη λογισμικού Διοικητικών και Οικονομικών εφαρμογών.

Η ανάδοχος εταιρεία (INTRAKOM) έχει αναλάβει την ανάπτυξη, εγκατάσταση, υποστήριξη και συντήρηση λογισμικού Διοικητικών και Οικονομικών εφαρμογών των υπηρεσιών. Το έργο βρίσκεται στο στάδιο της τελικής υλοποίησης και η συντήρηση θα εκτείνεται σε μια περίοδο πέντε χρόνων μετά από την πραγματοποίηση της οριστικής του παραλαβής.

δ) Συμβάσεις για τη λειτουργία του Στοιχήματος στην Κύπρο:

Στις 2 Απριλίου 2003 υπεγράφη συμφωνία μεταξύ της εταιρείας Glory Leisure Ltd (θυγατρικής της ΟΠΑΠ Α.Ε. από την 1η Οκτωβρίου 2003) και της Glory Technology Limited για τη χρήση του ολοκληρωμένου (on-line) συστήματος UGS (Universal Game System INTERGRATED TURN-KEY SOLUTION) της Glory Technology Ltd προς αυτοματοποίηση των εργασιών συλλογικών στοιχημάτων των εταιρειών του συγκροτήματος. Η διάρκεια ισχύος της συμφωνίας είναι για επτά χρόνια με δικαίωμα ανανέωσης για άλλα τρία χρόνια. Η ετήσια αμοιβή που συμφωνήθηκε για την παροχή του δικαιώματος χρήσης του συστήματος της Glory Technology Ltd ανέρχεται στο 5% πλέον ΦΠΑ επί του συνολικού ετήσιου κύκλου εργασιών του συγκροτήματος. Επίσης συμφωνήθηκε ετήσια αμοιβή ίση με 14% πλέον ΦΠΑ επί της ετήσιας αμοιβής χρήσης του συστήματος, για τις υπηρεσίες συντήρησης του συστήματος που θα παρέχει η Glory Technology Ltd.

ε) Την 31η Δεκεμβρίου 2007, η ΟΠΑΠ Α.Ε. αποτελεί μέρος σε λειτουργικές συμβάσεις μίσθωσης μεταφορικών μέσων. Οι μελλοντικές ελάχιστες πληρωμές σύμφωνα με τους όρους της σύμβασης είναι :

	31.12.2007	31.12.2006
Λιγότερο από 1 έτος	204	746
Από 1-5 έτη	103	281
Περισσότερο από 5 έτη	0	0

Τα μισθώματα μεταφορικών μέσων που χρεώθηκαν στα αποτελέσματα της χρήσης 2007 ανέρχονται στο ποσό των €722 χιλ. (2006: € 718 χιλ.)

στ) Την 31^η Δεκεμβρίου 2007, η ΟΠΑΠ Α.Ε. αποτελεί μέρος σε λειτουργική σύμβαση ενοικίασης σχετική με το διοικητικό κτίριο, καθώς και σε συμβάσεις άλλων κτιρίων που στεγάζουν υπηρεσίες της εταιρείας. Οι μελλοντικές ελάχιστες πληρωμές σύμφωνα με τους όρους των συμβάσεων είναι :

	31.12.2007	31.12.2006
Λιγότερο από 1 έτος	4.597	4.254
Από 1-5 έτη	15.674	4.723
Περισσότερο από 5 έτη	6.670	0

Τα μισθώματα του διοικητικού κτιρίου που χρεώθηκαν στα αποτελέσματα της χρήσης 2007 ανέρχονται στο ποσό των €3.115 χιλ. (2006: € 3.056 χιλ.)

ζ) Η μελλοντική ελάχιστη καταβολή μισθωμάτων για τις χρηματοδοτικές μισθώσεις του Ομίλου και της εταιρείας αντίστοιχα, έχει ως εξής:

ΟΜΙΛΟΣ				
Μελλοντική ελάχιστη καταβολή μισθωμάτων την 31η Δεκεμβρίου 2007	(Ποσά σε χιλ. €)			
	< 1 χρόνο	1<5 χρόνια	>5 χρόνια	Σύνολο
Πληρωμές μισθωμάτων	66.965	87.967	-	154.932
Έκπτωση (Μελλοντικές χρηματοοικονομικές χρεώσεις χρηματοδοτικών μισθώσεων)	(5.571)	(3.538)	-	(9.109)
Καθαρή Παρούσα αξία	61.394	84.429	-	145.823

Μελλοντική ελάχιστη καταβολή μισθωμάτων την 31η Δεκεμβρίου 2006				
	(Ποσά σε χιλ. €)			
	< 1 χρόνο	1<5 χρόνια	>5 χρόνια	Σύνολο
Πληρωμές μισθωμάτων	18	62	-	80
Έκπτωση (Μελλοντικές χρηματοοικονομικές χρεώσεις χρηματοδοτικών μισθώσεων)	(2)	(5)	-	(7)
Καθαρή Παρούσα αξία	16	57	-	73

ΕΤΑΙΡΕΙΑ				
Μελλοντική ελάχιστη καταβολή μισθωμάτων την 31η Δεκεμβρίου 2007	(Ποσά σε χιλ. ευρώ)			
	< 1 χρόνο	1<5 χρόνια	>5 χρόνια	Σύνολο
Πληρωμές μισθωμάτων	66.965	87.967	-	154.932
Έκπτωση (Μελλοντικές χρηματοοικονομικές χρεώσεις χρηματοδοτικών μισθώσεων)	(5.571)	(3.538)	-	(9.109)
Καθαρή Παρούσα αξία	61.394	84.429	-	145.823

Μελλοντική ελάχιστη καταβολή μισθωμάτων την 31η Δεκεμβρίου 2006				
	(Ποσά σε χιλ. ευρώ)			
	< 1 χρόνο	1<5 χρόνια	>5 χρόνια	Σύνολο
Πληρωμές μισθωμάτων	18	62	-	80
Έκπτωση (Μελλοντικές χρηματοοικονομικές χρεώσεις χρηματοδοτικών μισθώσεων)	(2)	(5)	-	(7)
Καθαρή Παρούσα αξία	16	57	-	73

11.35 Παράγοντες χρηματοοικονομικού κινδύνου

Στη συνέχεια παραθέτουμε τους κινδύνους στους οποίους εκτίθεται ο Όμιλος.

Κίνδυνος τιμής

Τα έσοδα από παιχνίδια έχουν σταθερές τιμές και δεν αναμένονται αλλαγές.

Συναλλαγματικός κίνδυνος

Ο Όμιλος έχει δραστηριότητα στο εξωτερικό. Δεν αντιμετωπίζει όμως ουσιαστικό συναλλαγματικό κίνδυνο, διότι τα διαθέσιμα από τη λειτουργία στο εξωτερικό (συγκεκριμένα στην Κύπρο), επαρκούν για την κάλυψη των λειτουργικών αναγκών της εκεί δραστηριότητας, και συνεπώς δεν απαιτείται συναλλαγή μετατροπής συναλλάγματος.

Πιστωτικός κίνδυνος

Ο Όμιλος δεν έχει σημαντικές συγκεντρώσεις πιστωτικού κινδύνου. Οι πωλήσεις γίνονται μέσω εκτεταμένου δικτύου πρακτόρων. Ο μέσος χρόνος συλλογής των εισπράξεων είναι τρεις ημέρες περίπου. Επίσης η εταιρεία εφαρμόζει συγκεκριμένες πολιτικές διαχείρισης του πιστωτικού κινδύνου με σημαντικότερη τη θέσπιση ορίου χρεωστικού υπολοίπου ανά πράκτορα το οποίο δεν μπορεί να ξεπεραστεί σε καμία χρονική στιγμή.

Κίνδυνος ρευστότητας

Η μέθοδος διανομής των κερδών στους νικητές των παιχνιδιών του Ομίλου, διασφαλίζει την επάρκεια των διαθεσίμων, διατηρώντας τον κίνδυνο ρευστότητας σε χαμηλά επίπεδα:

1. Το ΚΙΝΟ, παιχνίδι προκαθορισμένης απόδοσης, στατιστικά διανέμει το 70% των ακαθάριστων εισπράξεων στους νικητές. Είναι όμως δυνατόν σε κληρώσεις του παιχνιδιού, τα κέρδη προς διανομή να υπερβαίνουν ή να υπολείπονται του παραπάνω ποσοστού. Σε όλο το διάστημα όμως, κατά το οποίο παίζεται το συγκεκριμένο παιχνίδι (σωρευτικά αλλά και στις περιόδους εκκαθάρισης των τριών ημερών), οι αποδόσεις κινούνται γύρω από το μέσο όρο-στόχο.

2. Το Στοίχημα είναι ένα παιχνίδι προκαθορισμένης απόδοσης βασισμένο στα αποτελέσματα αθλητικών και μη γεγονότων που συμμετέχουν στο κουπόνι. Θεωρητικά, ο κίνδυνος ρευστότητας υπάρχει και θα πρέπει να ληφθούν υπόψη τα ακόλουθα:

- Τα οικονομικά αποτελέσματα του στοιχηματικού προϊόντος επιβεβαιώνουν το γεγονός πως οι στόχοι της εταιρείας για κάθε έτος, που αφορούν στα διανεμόμενα κέρδη, έχουν επιτευχθεί.

- Η καλή διαχείριση και ο σχεδιασμός του στοιχηματικού προϊόντος δύνανται να συμβάλουν αποτελεσματικά στην επίτευξη των στόχων που αφορούν στην στρατηγική της εταιρείας για τα διανεμόμενα κέρδη. Ένας άλλος παράγοντας που ενισχύει την δυνατότητα επίτευξης των στόχων είναι ο μεγάλος όγκος στοιχημάτων που λαμβάνουμε,

καθώς και η διαφοροποίηση της συμπεριφοράς των παικτών (επαγγελματίες, γνώστες, ερασιτέχνες κλπ).

Το Στοίχημα βασίζεται στην στατιστική επαλήθευση των συμβάντων και τα κέρδη εξασφαλίζονται από τη γκανιότα (θεωρητικό περιθώριο κέρδους του παιχνιδιού για κάθε γεγονός).

Τα διανεμόμενα κέρδη μπορεί να ξεπεράσουν τα έσοδα σε ορισμένους διαγωνισμούς μα, σε διάρκεια χρόνου, η γκανιότα θα επαληθεύεται πάντα. Ο σχεδιασμός του προϊόντος (κουπόνι), που έχει ως κύρια χαρακτηριστικά: α) την επιλογή των γεγονότων, β) τη γκανιότα, γ) την σωστή προσέγγιση των αποδόσεων και δ) την προσφορά των γεγονότων σε μονούς / δυάδες / τριάδες κλπ, επηρεάζει αποτελεσματικά την σχέση τζίρου και διανεμόμενων κερδών και αποτελεί τη βάση στη διαχείριση ρίσκου.

Εξυπακούεται πως η συνεχής παρακολούθηση της στοιχηματικής ροής επιβάλλεται για την έκτακτη επέμβαση, όταν χρειάζεται, καθώς και ο σχεδιασμός του στοιχηματικού προϊόντος από έμπειρα και ικανά στελέχη.

Τέλος, για τα δεδομένα της ΟΠΑΠ Α.Ε. και παίρνοντας τα κατάλληλα μέτρα, ο κίνδυνος ρευστότητας που θεωρητικά υπάρχει, στην πραγματικότητα είναι αδύνατο να επαληθευτεί.

Σε κάθε περίπτωση η εταιρεία θα πρέπει να κινείται στα πλαίσια εκτίμησης του ετήσιου στόχου των διανεμόμενων κερδών με μέγιστη απόκλιση +/- 5%. Η δε απόκλιση μπορεί να απαλειφθεί στο επόμενο έτος υπολογίζοντας το μέσο όρο του ποσοστού των κερδών των νικητών επί των πωλήσεων (payout) των δύο ετών.

3. Τα αριθμολαχεία προκαθορισμένης απόδοσης SUPER 3 και EXTRA 5 κατέχουν μικρό ποσοστό στις συνολικές πωλήσεις του Ομίλου και ως εκ τούτου δεν επηρεάζουν σημαντικά τη ρευστότητα του.

4. Τα λοιπά παιχνίδια και συγκεκριμένα τα παιχνίδια ΠΡΟΠΟ, ΠΡΟΠΟΓΚΟΛ, ΛΟΤΤΟ, ΤΖΟΚΕΡ, ΠΡΟΤΟ, έχουν συγκεκριμένο ποσοστό διανομής κερδών, το οποίο δεν μπορεί να ξεπεραστεί.

Κίνδυνος ταμειακών ροών και κίνδυνος μεταβολών εύλογης αξίας λόγω μεταβολών των επιτοκίων

Δεν υπάρχει.

11.36 Οψιγενή γεγονότα

Δεν υπάρχουν σημαντικά θέματα που έχουν ανακύψει έπειτα από το πέρας της χρήσης που έληξε την 31^η Δεκεμβρίου 2007.